

Σύνδεσμος Εγκεκριμένων Λογιστών Κύπρου
The Institute of Certified Public Accountants of Cyprus

Ενημερωτικό Δελτίο

Ιανουάριος 2013

Αριθμός 19

Οι πληροφορίες αυτού του Ενημερωτικού Δελτίου αποτελούν περίληψη σημαντικών θεμάτων και εκδίδεται για σκοπούς καθοδήγησης και ενημέρωσης των μελών μόνο. Συνεπώς, δεν πρέπει να θεωρηθούν ως επαρκείς για λήψη αποφάσεων.

Λεωφόρος Βύρωνος 11
1096 Λευκωσία
Τ.Θ. 24935
1355 Λευκωσία
Κύπρος

Τηλέφωνο: [357] 22 870 030
Φαξ: [357] 22 766 360,
Ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο: info@icpac.org.cy,
Διαδίκτυο: www.icpac.org.cy

Ενημερωτικό Δελτίο

Ιανουάριος 2013
Αριθμός 19

Σε αυτή την έκδοση

- 6 Φόρος Εισοδήματος**
- 6 • Τροποποιήσεις στον περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμο:
    - 6 - Πνευματικά δικαιώματα
    - 6 - Κεφαλαιουχικές εκπτώσεις
    - 6 - Αφαίρεση τόκου πληρωτέου
    - 6 - Συμφηφισμός ζημιών
    - 6 - Ταμεία Προνοίας
    - 6 - Εκπτώσεις για ζημιές
  - 7 • Εγκύκλιοι του Διευθυντή του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων:
    - 7 - Επεξήγηση του Νόμου περί Έκτακτης Εισφοράς Εργοδοτούμενων, Συνταξιούχων και Αυτοτελώς Εργαζομένων του Ιδιωτικού Τομέα
    - 13 - Προμήθειες των αντιπροσώπων ιπποδρομιακών στοιχημάτων, Προ-Πο, Λόττο, Πρότο, Τζόκερ, άλλων ποδοσφαιρικών στοιχημάτων, Κρατικών και άλλων λαχείων
    - 15 - Φιλανθρωπικά ιδρύματα
- 16 Φορολογία των κερδών από παιχνίδια του ΟΠΑΠ ΑΕ και από το Κρατικό Λαχείο**
- 16 Διοικητική συνεργασία μεταξύ κρατών μελών της ΕΕ στον τομέα της φορολογίας**
- 16 Έκτακτη Εισφορά για την άμυνα**
- 16 • Τροποποιήσεις στον περί Έκτακτης Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας Νόμο
    - 16 - Λογιζόμενη διανομή κερδών
  - 17 • Εγκύκλιος του Διευθυντή του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων:
    - 17 - Εισόδημα από ενοικίαση που υπόκειται σε έκτακτη αμυντική εισφορά
- 18 Βεβαίωση και Είσπραξη Φόρων**
- 18 • Τροποποιήσεις στον περί Βεβαίωσης και Είσπραξης Φόρων Νόμο:
    - 18 - Μείωση διοικητικού φόρτου επιχειρήσεων
      - 18 Περίοδος φύλαξης εγγράφων και τήρηση βιβλίων
      - 18 Προσωρινή φορολογία
      - 19 Δήλωση εργοδότη
    - 19 - Βελτίωση του νομικού πλαισίου:
      - 19 Ανταλλαγή πληροφοριών
      - 19 Φορολογικές δηλώσεις
      - 19 Τήρηση λογιστικών βιβλίων
    - 19 - Αύξηση ποινής για δόλια παράλειψη ή καθυστέρηση καταβολής φόρου
- 20 Φόρος Κεφαλαιουχικών Κερδών**
- 20 • Μίσθωση εγγεγραμμένη στο Κτηματολόγιο
- 20 Συμβάσεις για αποφυγή διπλής φορολογίας**
- 20 • Μεταξύ Κύπρου και Γερμανίας
  - 21 • Μεταξύ Κύπρου και Πολωνίας
  - 21 • Μεταξύ Κύπρου και Ρωσίας
- 22 Φόρος Προστιθέμενης Αξίας**
- 22 • Τροποποιήσεις στον περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας Νόμο:
    - 22 - Απόδοση ΦΠΑ από λήπτη – Εγγραφή συγκροτημάτων
    - 22 - Παράδοση ή ανέγερση κατοικίας

Σε αυτή την έκδοση (Συνέχεια)

Τροποποιήσεις στον περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας Νόμο (Συνέχεια):

- 23 - Ειδικό καθεστώς επενδυτικού χρυσού
- 23 - Επιστροφή πιστωτικού υπολοίπου
- 23 - Αύξηση συντελεστών ΦΠΑ
- 24 - Διαγραφή ή μείωση επιβαρύνσεων
- 24 • Ερμηνευτικές Εγκύκλιοι του Εφόρου ΦΠΑ:
  - 24 - Μισθώσεις σκαφών αναψυχής
  - 27 - Απόδοση του ΦΠΑ από τον πελάτη για συναλλαγές που παρέχονται σε σχέση με οικοδομές ή έργα πολιτικής μηχανικής
  - 30 - Παράρτημα της εγκυκλίου με αρ.164 με θέμα «Απόδοση του ΦΠΑ από τον πελάτη για συναλλαγές που παρέχονται σε σχέση με οικοδομές ή έργα πολιτικής μηχανικής»
  - 34 - Υποχρέωση εγγραφής με βάση το άρθρο 11B
  - 35 - Εφαρμογή μειωμένου συντελεστή ΦΠΑ 5% στην αγορά ή ανέγερση κατοικίας
  - 36 - Απόδοση ΦΠΑ από τον πελάτη για συναλλαγές που παρέχονται σε σχέση με οικοδομές ή έργα πολιτικής μηχανικής
  - 37 - Τροποποίηση του Σχεδίου Κεφαλαιουχικών Στοιχείων
  - 37 - Τήρηση βιβλίων και αρχείων
  - 37 - Αθλητισμός
  - 38 - Αλλαγή στον τόπο παροχής υπηρεσιών για μακροχρόνια μίσθωση μεταφορικών μέσων
  - 41 - Απόδοση του ΦΠΑ από τον πελάτη για συναλλαγές που παρέχονται σε σχέση με οικοδομές ή έργα πολιτικής μηχανικής

41 Ειδικά φορολογικά μέτρα λόγω οικονομικής κρίσης

- 41 • Επιβολή ειδικού φόρου πιστωτικού ιδρύματος
- 42 • Ειδικός διακανονισμός φορολογικών οφειλών
- 42 • Μείωση των απολαβών και των συντάξεων των αξιωματούχων, εργοδοτούμενων και συνταξιούχων της κρατικής υπηρεσίας και του ευρύτερου δημόσιου τομέα
- 42 • Έκτακτη εισφορά εργοδοτούμενων, συνταξιούχων και αυτοτελώς εργαζομένων του ιδιωτικού τομέα
- 43 • Έκτακτη εισφορά αξιωματούχων, εργοδοτούμενων και συνταξιούχων της κρατικής υπηρεσίας και του ευρύτερου δημόσιου τομέα
- 44 • Μη παραχώρηση προσαυξήσεων και τιμαριθμικών αυξήσεων στους μισθούς των αξιωματούχων και εργοδοτούμενων και στις συντάξεις των συνταξιούχων της κρατικής υπηρεσίας και του ευρύτερου δημόσιου τομέα
- 44 • Συντάξεις κρατικών αξιωματούχων
- 45 • Συνταξιοδοτικά ωφελήματα κρατικών υπαλλήλων και υπαλλήλων του ευρύτερου δημόσιου τομέα περιλαμβανομένων και των αρχών τοπικής αυτοδιοίκησης
- 46 • Αφυπηρέτηση μελών του στρατού

47 Ενιαίο Δημόσιο Επιτόκιο Υπερμερίας

47 Περί Εταιρειών Νόμος

- 47 • Τροποποιήσεις στον περί Εταιρειών Νόμο:
  - 47 - Συγχωνεύσεις και διασπάσεις εταιρειών
  - 47 - Ειδοποίηση για συνέλευση μελών δημόσιας εταιρείας
  - 48 - Ετήσιο τέλος
  - 48 - Άλλες τροποποιήσεις:
    - 48 Έκδοση μετοχικών ενταλμάτων (share warrants)
    - 48 Τήρηση λογιστικών βιβλίων

48 Ηλεκτρονική καταχώρηση εντύπων / εγγράφων στο Τμήμα Εφόρου Εταιρειών και Επίσημου Παραλήπτη

49 Ευρωπαϊκοί Όμιλοι Οικονομικού Σκοπού

50 Πτωχεύσεις

Σε αυτή την έκδοση (Συνέχεια)

51 Ασφαλιστικές εταιρείες

- 51 • Εγκύκλιοι της Εφόρου Ασφαλίσεων:
- 51 - Ελάχιστο εγγυητικό κεφάλαιο (Solvency I)
- 52 - Υποβολή και δημοσίευση λογαριασμών
- 53 - Χρονοδιάγραμμα υποβολής Μητρώων Επενδύσεων για το έτος 2013
- 55 - «Απόθεμα Αναστροφής» - "Resilience Reserve" για το οικονομικό έτος 2012
- 55 - Οδηγίες για τον καθορισμό του Αποθέματος Αναστροφής για το οικονομικό έτος 2012
- 60 - Μέγιστο όριο για τη διαθέσιμη απόδοση των Μακροπρόθεσμων Κυβερνητικών Χρεογράφων κατά την 31/12/2012
- 60 - Κάλυψη περιθωρίου φερεγγυότητας
- 61 - Αντασφαλιστικό πρόγραμμα για το 2013

62 Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου

- 62 • Ειδικό τέλος επί χρηματιστηριακών συναλλαγών
- 63 • Τροποποιήσεις στον περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου Νόμο

63 Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς Κύπρου

- 63 • Ηλεκτρονική υποβολή εγγράφων
- 64 • Οργανισμοί Συλλογικών Επενδύσεων Ανοικτού Τύπου
- 65 • Επιχειρήσεις παροχής διοικητικών υπηρεσιών
- 66 • Διεθνή εμπιστεύματα

67 Χαρτόσημα

67 Δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα

68 Ηλεκτρονικές υπογραφές

69 Παρεμπόδιση και καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες

69 Κοινωνικές Ασφαλίσεις

- 69 • Τροποποιήσεις στον περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμο
- 71 • Ταμεία Προνοίας και Συντάξεως
- 71 • Ασφαλιστές αποδοχές

72 Καταπολέμηση των καθυστερήσεων πληρωμών στις εμπορικές συναλλαγές

72 Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου

72 Επικοινωνία Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου (ΚΔΚ) με εγκεκριμένους ελεγκτές τραπεζών

73 Δείκτης Τιμών Καταναλωτή

74 Φορολογικό Ημερολόγιο 2013

Φόρος Εισοδήματος

Τροποποιήσεις στον περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμο

Τροποποιήθηκε ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμος, ώστε να γίνουν οι πιο κάτω ρυθμίσεις με ισχύ από την 1 Ιανουαρίου 2012:

- 1. Πνευματικά δικαιώματα** - Παραχωρούνται αποσβέσεις στο κεφαλαιουχικό κόστος απόκτησης των πνευματικών δικαιωμάτων, απόκτησης ή ανάπτυξης προνομίων ευρεσιτεχνίας ή δικαιωμάτων σε αυτά, εμπορικών σημάτων ή δικαιωμάτων σε αυτά, εμπορικών ονομάτων ή δικαιωμάτων σε αυτά ύψους 20% και εκπτώσεων (απαλλαγής) από το εισόδημα επί των πνευματικών δικαιωμάτων, προνομίων ευρεσιτεχνίας ή δικαιωμάτων σε αυτά, εμπορικών σημάτων, ή δικαιωμάτων σε αυτά, εμπορικών ονομάτων ή δικαιωμάτων σε αυτά, αλλά και από το εισόδημα που προκύπτει από πώληση πνευματικής ιδιοκτησίας, ύψους 80%.
- 2. Κεφαλαιουχικές εκπτώσεις** - Κατά τη διάρκεια των φορολογικών ετών 2012, 2013 και 2014 θα παραχωρείται 20% επί των μηχανημάτων και εγκαταστάσεων που αποκτώνται (εκτός αν παραχωρείται υψηλότερη έκπτωση) και 7% επί των βιομηχανικών και ξενοδοχειακών κτηρίων που αποκτώνται.
- 3. Αφαίρεση τόκου πληρωτέου** - Ο περιορισμός τόκου πληρωτέου για περιουσιακά στοιχεία που δεν χρησιμοποιούνται στην επιχείρηση δεν θα εφαρμόζεται για απόκτηση μετοχών εξολοκλήρου, άμεσα ή έμμεσα, εξαρτημένης εταιρείας. Σε περίπτωση που η εξαρτημένη εταιρεία κατέχει τέτοια περιουσιακά στοιχεία, ο περιορισμός των τόκων θα εφαρμόζεται στο ποσό που αντιστοιχεί σε τέτοια περιουσιακά στοιχεία.
- 4. Συμψηφισμός ζημιών** - Εταιρεία που ιδρύθηκε από τη μητρική της εταιρεία κατά τη διάρκεια του φορολογικού έτους, θα θεωρείται μέλος του ίδιου συγκροτήματος για ολόκληρο το φορολογικό έτος για σκοπούς συμψηφισμού των ζημιών.
- 5. Ταμεία Προνοίας** – Για σκοπούς του περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμου, εγκεκριμένα Ταμεία Προνοίας είναι αυτά που εγκρίνονται από τον Έφορο Φόρου Εισοδήματος.

(Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) Νόμος 102(Ι)/2012 που δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα στις 6 Ιουλίου 2012)

Εκπτώσεις για ζημιές

Τροποποιήθηκε ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμος, ώστε να περιοριστεί η περίοδος κατά την οποία πρόσωπο, το οποίο οφείλει να ετοιμάζει λογαριασμούς, μπορεί να μεταφέρει και να συμψηφίζει τη φορολογική ζημιά έναντι φορολογητέου εισοδήματος σε πέντε έτη από το τέλος του φορολογικού έτους εντός του οποίου η ζημιά προέκυψε.

(Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος 188(Ι)/2012 που δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα στις 21 Δεκεμβρίου 2012)

Εγκύκλιοι του Διευθυντή του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων

Επεξήγηση του Νομού περί Έκτακτης Εισφοράς Εργοδοτούμενων, Συνταξιούχων και Αυτοτελώς Εργαζομένων του Ιδιωτικού Τομέα

(Νομός 202(Ι)/2011)

Η παρούσα εγκύκλιος σκοπό έχει την επεξήγηση του πιο πάνω νόμου. Ο νόμος βρίσκεται στην ιστοσελίδα του Κυβερνητικού Τυπογραφείου www.mof.gov.cy/gpo. Οι πρόνοιες ισχύουν για τα φορολογικά έτη 2012 και 2013.

Για αυτοτελώς εργαζόμενους θα εισαχθούν/τροποποιηθούν τα έντυπα προσωρινής φορολογίας (κώδικας εισπραξης 211) και αυτοφορολογίας (κώδικας εισπραξης 311). Τόσο στα έντυπα αυτά όσο και στις φορολογικές δηλώσεις των ετών 2012 και 2013, θα πρέπει να δηλώνεται η επαγγελματική κατηγορία του αυτοτελώς εργαζομένου, όπως αυτή έχει καθοριστεί από το τμήμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Τα άτομα τα οποία έχουν σύνταξη που δεν προέρχεται από εργοδότη, π.χ. από τις Κοινωνικές Ασφαλίσεις, θα πρέπει να καταβάλουν την εισφορά τους με αυτοφορολογία, όπως και στην περίπτωση αυτοτελώς εργαζομένων. Οι επιβαρύνσεις για τους αυτοτελώς εργαζομένους θα είναι οι ίδιες με αυτές που επιβάλλονται για σκοπούς εφαρμογής του περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμου Ν.118(Ι)/2002, όπως αυτός τροποποιήθηκε. Δηλαδή ισχύουν οι επιπτώσεις λανθασμένου υπολογισμού προσωρινής φορολογίας, τόκοι και πρόστιμα που προνοούνται από τον περί Βεβαιώσεως και Εισπράξεως Φόρων Νόμο 4/78, όπως αυτός τροποποιήθηκε.

Άτομα τα οποία λαμβάνουν εισοδήματα ως αυτοτελώς εργαζόμενοι και από μισθωτές υπηρεσίες δεν απαλλάσσονται από την υποχρέωση να υποβάλουν προσωρινή φορολογία και αυτοφορολογία.

Η έκτακτη εισφορά θα εισπράττεται από τους μισθωτούς μέσω του μηνιαίου μισθολογίου από τον εργοδότη τους, με βάση τις πληροφορίες που έχει δώσει σε αυτούς ο υπάλληλος στο έντυπο Ε.Πρ.59 του έτους.

Η καταβολή της εισφοράς θα γίνεται με το νέο έντυπο Ε.Πρ.61 του 2012 (κώδικας εισπραξης 111) για εισφορά που παρακρατήθηκε από μισθωτούς.

Οι επιβαρύνσεις για τους εργοδότες, σε περίπτωση μη ορθής παρακράτησης ή μη έγκαιρης καταβολής της εισφοράς, θα είναι οι ίδιες με αυτές που επιβάλλονται για το Φόρο Εισοδήματος που Παρακρατήθηκε από Εργοδότη στην Πηγή, δηλαδή άρθρα 44(2) και 44(3) του περί Βεβαιώσεως και Εισπράξεως Φόρων Νόμου Ν.4/78, όπως αυτός τροποποιήθηκε.

Το ΤΕΠ θα επιβεβαιώνει τις πρόσθετες εισφορές που θα προκύπτουν και θα επιβάλλει την επιπρόσθετη εισφορά. Το ποσό θα φέρει τόκο (ανάλογα με την κατηγορία του φορολογουμένου), 5% πρόσθετο φόρο και 5% χρηματική επιβάρυνση. Επιπρόσθετα οι αυτοτελώς εργαζόμενοι θα επιβαρύνονται με 10% πρόσθετο φόρο για λανθασμένο υπολογισμό προσωρινού εισοδήματος εισφοράς. Η εισφορά θα επιβάλλεται στην ειδοποίηση επιβολής φορολογίας (ατόμου) Ε.Πρ.8.

Εισοδήματα που εμπίπτουν στο νόμο:

Υπάγονται σε εισφορά τα εισοδήματα:

1. που χορηγούνται για μισθωτές υπηρεσίες των υπάλληλων στον ιδιωτικό τομέα για απασχόληση στη Δημοκρατία. Τα εισοδήματα που υπάγονται σε εισφορά είναι αυτά που καταβάλλει ο κάθε εργοδότη υπό μορφή:

- μισθού,
- ημερομισθίου,
- αμοιβής για υπερωριακή εργασία,
- φιλοδωρήματος, και
- επιδόματος,

αλλά δεν περιλαμβάνονται οποιαδήποτε ποσά για

- φιλοδώρημα αφυπηρέτησης,
  - ποσά που πληρώνονται από εγκεκριμένο Ταμείο Προνοίας,
  - αποδοχές αλλοδαπού ατόμου, το οποίο εργοδοτείται από ξένη κυβέρνηση ή διεθνή οργανισμό,
  - αποδοχές ξένων διπλωματικών και προξενικών αντιπροσώπων που δεν είναι πολίτες της Δημοκρατίας,
  - αποδοχές του πλοιάρχου, των αξιωματικών και άλλων μελών του πληρώματος επιλέξιμου κυπριακού πλοίου που απασχολείται σε επιλέξιμη ναυτιλιακή δραστηριότητα, και
  - επιδόματα για κάλυψη επαγγελματικών δαπανών για λογαριασμό του εργοδότη.
2. από το κερδαινόμενο εισόδημα αυτοτελώς εργαζομένου ατόμου το οποίο δεν μπορεί να είναι λιγότερο από το ποσό επί του οποίου υπολογίζεται η εισφορά για σκοπούς του περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμου (Επισυνάπτεται κατάλογος που ισχύει μέχρι 6.1.2013 [Βλέπε σελίδες 11-12])
  3. οποιουδήποτε προσώπου από συντάξεις για υπηρεσίες που είχαν παρασχεθεί στη Δημοκρατία. Η σύνταξη των κοινωνικών ασφαλίσεων και σύνταξη χρείας συμπεριλαμβάνονται στις συντάξεις καθότι καθορίζεται **στο** Νόμο ότι σύνταξη «σημαίνει το ποσό της ακαθάριστης σύνταξης που καταβάλλεται σε πρόσωπο που λαμβάνει σύνταξη δύναμει νόμου».

Διευκρινήσεις για το χειρισμό και φορολόγηση εισοδημάτων και αφαιρέσεων που εμπίπτουν στο νόμο

1. Η αποκοπή επιβάλλεται στα μηνιαία εισοδήματα·
2. Οι υπερωρίες προστίθενται στο μισθό του μήνα·
3. Μη ληφθείσες ετήσιες άδειες που πληρώνονται συνυπολογίζονται στο μισθό του μήνα που καθίστανται πληρωτέες·
4. Πληρωμή για τον τερματισμό απασχόλησης η οποία υπόκειται σε φόρο εισοδήματος υπόκειται και σε εισφορά στο μήνα που καθίσταται πληρωτέα·
5. Το όφελος σε είδος αποτελεί μέρος του εισοδήματος για σκοπούς της εισφοράς·
6. Ο 13ος μισθός θεωρείται ξεχωριστός μήνας με δική του αποκοπή. Στην περίπτωση που καταβάλλεται κατά την αποχώρηση μέρος του 13^{ου} μισθού αυτό προστίθεται στο μισθό του τελευταίου μήνα εργοδότησης·
7. Ο 14ος μισθός δεν θεωρείται ξεχωριστός μήνας και συμπεριλαμβάνεται με τον μισθό του μήνα κατά τον οποίο πληρώνεται (για τη διάρκεια του Νόμου το Πάσχα είναι Κυριακή, 15 Απριλίου 2012 και Κυριακή, 5 Μαΐου 2013 και επομένως προστίθεται στο μισθό του Απριλίου για το 2012 και του Μαΐου για το 2013)·

8. Προμήθειες, αναδρομικοί μισθοί, bonus ή/και υπερωρίες που αφορούν προηγούμενους μήνες (π.χ 2/2012) και καταβάλλονται μεταγενέστερα (π.χ. 5/2012) θα θεωρούνται ως εισόδημα του μήνα που κερδήθηκαν (2/2012) και η έκτακτη εισφορά υπολογίζεται με τους συντελεστές του μήνα εκείνου. Εάν αφορούν περιόδους πριν την έναρξη του νόμου δεν υπάγονται σε εισφορά και θα πρέπει να υποβληθεί επιπρόσθετη δήλωση Ε.Πρ.7 για το έτος που αφορούν.
9. Για τα άτομα που δεν πληρώνονται με το μήνα, π.χ. η εβδομαδιαία βάση, θα πρέπει ο εργοδότης να τηρεί συσσωρευτικό υπόλοιπο για τον κάθε μήνα και κατά την τελευταία πληρωμή του μήνα να βεβαιώνεται ότι έχει αποκόψει ορθά την εισφορά και
10. Το ποσό της εισφοράς για σκοπούς της εφαρμογής του περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμου Ν.118(Ι)/2002, όπως αυτός τροποποιήθηκε, υπολογίζεται στις αφαιρέσεις και απαλλαγές μειώνοντας το καθαρό εισόδημα (δεν ανήκει στην ίδια κατηγορία με ασφάλειες ζωής, κοινωνικές ασφάλισεις κτλ και δεν περιλαμβάνονται στον περιορισμό του 1/6).

Εισοδήματα που δεν εμπίπτουν στο νόμο :

1. Εισοδήματα που εμπίπτουν στα άρθρα 5(1)(ζ) και 5(2)(ζ) του περί Φορολογίας το Εισοδήματος Νόμου Ν.118(Ι)/2002, όπως αυτός τροποποιήθηκε (όφελος διευθυντή ή/και μετόχου από χρεωστικό υπόλοιπο) και
2. Τα εισοδήματα που εμπίπτουν στο Νόμο που Προνοεί για την Έκτακτη Εισφορά Αξιωματούχων, Εργοδοτούμενων και Συνταξιούχων της Κρατικής Υπηρεσίας και του Ευρύτερου Δημοσίου Τομέα Ν.112(Ι)/2011.

Ο εργοδότης έχει υποχρέωση να λάβει υπόψη του τα ακόλουθα:

1. Υποχρεούται να αποκόψει και να καταβάλλει ο ίδιος ότι είναι στη σφαίρα υπολογισμού του με βάση τα δεδομένα που είναι ενώπιόν του, δηλαδή ακολουθεί τη διαδικασία των κανονισμών για τους εργοδότες που προνοεί τη συμπλήρωση του εντύπου Ε.Πρ.59 στην αρχή του κάθε έτους.
2. Η εργοδότηση του ατόμου και από άλλους εργοδότες δεν επηρεάζει τις υποχρεώσεις του συγκεκριμένου εργοδότη και
3. Στην ετήσια Δήλωση Εργοδότη Ε.Πρ.7 των ετών 2012 και 2013 θα ζητούνται τα πιο κάτω:
  1. να καταχωρείται ξεχωριστά εισόδημα που φορολογείται με βάση τα άρθρα 5(1)(ζ) και 5(2)(ζ) του περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμου 118(Ι)/2002, όπως τροποποιήθηκε.
  2. να καταχωρηθεί κατά πόσο ο μισθός είναι μηνιαίος ή εβδομαδιαίος.
  3. αν πληρώνεται 13^{ος} (για μηνιαίους υπαλλήλους) ή 53^{ος} (για εβδομαδιαίους υπαλλήλους) μισθός.
  4. το ποσό της παρακράτησης της εισφοράς από τον υπάλληλο.
  5. το ποσό της υποχρέωσης σε εισφορά του εργοδότη και
  6. το συνολικό ποσό της εισφοράς που καταβάλλεται στο ΤΕΠ.

Επιπρόσθετα θα ζητείται με βάση τα άρθρα 6.2 και 6.13 να συμπληρώνεται η Δήλωση Ε.Πρ.7 για όλους τους υπαλλήλους και όχι μόνο αυτούς για τους οποίους έχει γίνει παρακράτηση φόρου.

Παραδείγματα**Παράδειγμα 1****Ατομο με δύο μισθούς και σύνταξη Κοινωνικών Ασφαλίσεων**

Ο κάθε εργοδότης θα λάβει υπόψη του το μισθό που δίνει ο ίδιος στον υπάλληλο για να υπολογίσει τη δική του υποχρέωση σε εισφορά (1/2 της συνολικής υποχρέωσης από τη συγκεκριμένη εργοδότηση). Για να υπολογίσει την υποχρέωση παρακράτησης από τον υπάλληλο θα πρέπει να λάβει υπόψη του όλα τα άλλα εισοδήματα που έχουν δηλωθεί στην Δήλωση Διεκδίκησης Εκπτώσεων Ε.Πρ.59 του έτους.

Πηγή	Εισόδημα	Παράγραφος	Εισφορά		
			Συνολική	Εργοδότη	Υπαλλήλου
Μισθός Α Λτδ	3000	2(1)Α	107.50*3000 6000 = 53,75	(3000-2500)@2,5%/2 = 12,5/2 = 6,25	47,50
Μισθός Β Λτδ	2000	2(1)Α	107.50*2000 6000 = 35,83	0	35,83
Σύνταξη Κοινωνικών Ασφαλίσεων	1000	2(1)Γ	107.50*1000 6000 = 17,92	δ/ε	17,92
Ακαθάριστο Εισόδημα	6000		107,50	6,25	101,25
Συνολική Εισφορά που θα	107,50	0-2500	@0% = 0		
		2501-3500	@ 2,5% = 25		
		3501-4500	@ 3% = 30		
		4501-6000	@ 3,5% = 52,5		

Η υποχρέωση του φορολογούμενου στην έκτακτη εισφορά για το συγκεκριμένο μήνα είναι €107,50. Εφόσον ο κάθε εργοδότης έχει συμπληρωμένο Ε.Πρ.59 με τα πιο πάνω στοιχεία τότε θα πρέπει να παρακρατήσει τα ποσά που αναλογούν στο δικό του μερίδιο του μισθού που πληρώνει (ποσό 47,50 για Α Λτδ και 35,83 για Β Λτδ που φαίνονται στη στήλη του υπαλλήλου) και να τα καταβάλει μαζί με τα ποσά που φαίνονται στη στήλη του εργοδότη (είσπραξη 53,75 από Α Λτδ και 35,83 για Β Λτδ).

Ο φορολογούμενος οφείλει να καταβάλει 17,92 με αυτοφορολογία για τα ποσά που αναλογούν στη Σύνταξη των Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Το ΤΕΠ θα εκδώσει φορολογία απαιτώντας οποιοδήποτε ποσό υπολείπεται από την υποχρέωση των 107,50 από τον φορολογούμενο και όχι από τον εργοδότη του.

Παράδειγμα 2

Ατομο με μισθό, σύνταξη Κοινωνικών Ασφαλίσεων και εισόδημα ως αυτοτελώς εργαζόμενος που εμπίπτει στην κατηγορία 6 του Πίνακα Ι (Κανονισμός 16 [βλέπε σελίδες 11-12]) του Τμήματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων (ελάχιστο ποσό εισοδήματος 256,32 την εβδομάδα, δηλαδή 256,32*52/12=1110,72 το μήνα).

Ο εργοδότης θα λάβει υπόψη του το μισθό που δίνει ο ίδιος στον υπάλληλο για να υπολογίσει τη δική του υποχρέωση σε εισφορά (1/2 της συνολικής υποχρέωσης από τη συγκεκριμένη εργοδότηση). Για να υπολογίσει την υποχρέωση παρακράτησης από τον υπάλληλο θα πρέπει να λάβει υπόψη του όλα τα άλλα εισοδήματα που έχουν δηλωθεί στην Δήλωση Διεκδίκησης Εκπτώσεων Ε.Πρ.59 του έτους.

Πηγή	Εισόδημα	Παράγραφος	Εισφορά		
			Συνολική	Εργοδότη	Υπαλλήλου
Μισθός Α Λτδ	3000	2(1)Α	$35,00 \cdot 3000$ $= 26,25$	$(3000-2500) @ 2,5\% / 2$ $= 12,5 / 2 = 6,25$	20,00
Σύνταξη Κοινωνικών Ασφαλίσεων	500	2(1)Γ	$35,00 \cdot 500$ $= 4,38$	δ/ε	4,38
Εισόδημα από εργασία ως αυτοτελώς εργαζόμενος	500	2(1)Β	$35,00 \cdot 500$ $= 4,38$	δ/ε	4,38
Ακαθάριστο Εισόδημα	4000		35,00	6,25	28,76
Συνολική Εισφορά που θα καταβληθεί	35,00	0-2500	@0% = 0		
		2501-3500	@ 2,5% = 25		
		3501-4000	@ 3% = 15		

Η υποχρέωση του φορολογούμενου στην έκτακτη εισφορά για το συγκεκριμένο μήνα είναι €35,00. Εφόσον ο εργοδότης έχει συμπληρωμένο Ε.Πρ.59 με τα πιο πάνω στοιχεία τότε θα πρέπει να παρακρατήσει τα ποσά που αναλογούν στο δικό του μερίδιο του μισθού που πληρώνει (ποσό 20,00 για Α Λτδ που φαίνεται στη στήλη του υπαλλήλου) και να το καταβάλει μαζί με τα ποσά που φαίνονται στη στήλη του εργοδότη (είσπραξη 26,25 από Α Λτδ).

Ο ίδιος ο φορολογούμενος αφού είναι και αυτοτελώς εργαζόμενος θα πρέπει να υποβάλει προσωρινή ή/και αυτοφορολογία για τα άλλα εισοδήματά του.

Πρόσθετα το εισόδημα ως αυτοτελώς θα πρέπει να είναι τουλάχιστο 1110 και σε περίπτωση όπου δεν υπάρχει τεκμηρίωση των πραγματικών εισοδημάτων (εξελεγμένοι λογαριασμοί) το ΤΕΠ θα εκδώσει επιπλέον φορολογία για το άτομο αυτό αφού η τελική του υποχρέωση είναι μεγαλύτερη κατά €18,85 ($1110-500=610$ επιπλέον δηλαδή $(500 \cdot 3) + (110 \cdot 3,5\%) = 18,85$).

Παράδειγμα 3

Άτομο που εμπίπτει και στους δύο νόμους δηλαδή έχει μισθό, σύνταξη από τη Δημοκρατία και Σύνταξη Κοινωνικών ασφαλίσεων.

Πηγή	Εισόδημα	Παράγραφος	Εισφορά		
			Συνολική	Εργοδότη	Υπαλλήλου
Μισθός Α Λτδ	2750	2(1)Α	10,00	$2500-2750 @ 2,5\% = 6,25$ ελάχιστο 10,00 $= 10,00 / 2 = 5,00$	5,00
Σύνταξη Γεν. Λογιστηρίου	2000	δ/ε*	δ/ε	δ/ε	

Σύνταξη Κοιν. Ασφ	600	δ/ε*	δ/ε	δ/ε	
Ακαθάριστο Εισόδημα	2750			5,00	5,00
Συνολική Εισφορά που θα καταβληθεί	10,00	0-2500	@0% = 0		
		2501-2750	@ 2,5% = 6,25 Ελάχιστο ποσό 10,00		

* Εφόσον το άτομο αυτό εμπίπτει στο Νόμο 112(Ι)/2011 τα ποσά αυτά θα φορολογηθούν με βάση το νόμο εκείνο και δεν εμπίπτουν στην έκτακτη εισφορά του ιδιωτικού τομέα.

ΠΙΝΑΚΑΣ Ι
(Κανονισμός 16)

Επαγγελματικές κατηγορίες και ποσά Ασφαλιστέων Αποδοχών Αυτοτελώς Εργαζομένων
Από 2.1.2012 – 6.1.2013

	Επαγγελματική Κατηγορία	Συντελεστής καθορισμού κατώτατου ποσού ασφαλιστέων αποδοχών*	Κατώτατο εβδομαδιαίο ποσό ασφαλιστέων αποδοχών Ευρώ €**
1	Ιατροί, Φαρμακοποιοί, Ειδικοί σε θέματα Υγείας (διπλωματούχοι)- Α. για χρονική περίοδο που δεν υπερβαίνει τα δέκα (10) έτη Β. για χρονική περίοδο που υπερβαίνει τα δέκα (10) έτη	2,20 4,45	375,95 760,42
2	Λογιστές, Οικονομολόγοι, Δικηγόροι και άλλοι Ελεύθεροι Επαγγελματίες – Α. για χρονική περίοδο που δεν υπερβαίνει τα δέκα (10) έτη Β. για χρονική περίοδο που υπερβαίνει τα δέκα (10) έτη	2,20 4,45	375,94 760,42
3	Διευθυντές (Επιχειρηματίες), Κτηματομεσίτες, Χονδρέμποροι.	4,45	760,42
4	Καθηγητές /Δάσκαλοι (Πανεπιστημίου, Μέσης Εκπαίδευσης, Δημοτικής Εκπαίδευσης, Προσχολικής Ηλικίας, Βοηθοί Δάσκαλοι, Ειδικοί Δάσκαλοι)- Α. για χρονική περίοδο που δεν υπερβαίνει τα δέκα (10) έτη Β. για χρονική περίοδο που υπερβαίνει τα δέκα (10) έτη	2,15 4,30	367,39 734,78
5	Οικοδόμοι και πρόσωπα που ασκούν επάγγελμα συναφές προς την οικοδομική βιομηχανία	2,70	461,38
6	Γεωργοί, Κτηνοτρόφοι, Πτηνοτρόφοι, Αλιείς και Ασχολούμενοι με παρόμοια Επαγγέλματα.	1,50	256,32
7	Οδηγοί, Χειριστές Εκσκαφών και Ασχολούμενοι με Παρόμοια Επαγγέλματα.	2,15	367,39
8	Τεχνικοί Βοηθοί, Συνεργάτες Μέσω Μαζικής Επικοινωνίας, Χειριστές Μηχανημάτων όχι συναφή με την Οικοδομική Βιομηχανία και Συναρμολογητές προϊόντων από Μέταλλο, Ελαστικό, Πλαστικό, Ξύλο και παρόμοια υλικά.	2,15	367,39
9	Γραφείς, Δακτυλογράφοι, Ταμίες, Ιδιαίτερες Γραμματείς.	2,15	367,39
10	Τεχνίτες που δεν υπάγονται σε άλλη επαγγελματική κατηγορία.	2,15	367,39
11	Καταστηματάρχες. (Περιλαμβάνονται τα περίπτερα, κομμωτήρια, αισθητικοί)	2,05	350,30
12	Κρεοπώλες, Αρτοποιοί, Ζαχαροπλάστες, Παρασκευαστές / Συντηρητές προϊόντων από Κρέας, Γάλα, Φρούτα, Καπνό και Ασχολούμενοι με Παρόμοια Επαγγέλματα.	1,65	281,95

13	Πλανοδιοπώλες, Διανομείς Ταχυδρομείου, Εργάτες Συλλογής Σκυβάλων, Εργάτες Μεταλλείων / Λατομείων / Ειδών από πέτρα, Ναύτες, Ειδικοί για υποβρύχιες κατασκευές, Εγκαταστάσεις ανυψωτικού εξοπλισμού και συρματόσχοινων και Οδοκαθαριστές, Υπεύθυνοι για παροχή Υπηρεσιών και Πωλητές.	1,50	256,32
14	Καθαριστές, Κλητήρες, Φύλακες, Ιδιοκτήτες Καθαριστηρίων.	2,05	350,30
15	Σχεδιαστές, Χειριστές Ηλεκτρονικών Υπολογιστών, Μηχανικοί Πλοίων, Πράκτορες και παρόμοιοι, Μουσικοί, Ταχυδακτυλουργοί.	2,20	375,94
16	Πρόσωπα που δεν υπάγονται σε άλλη επαγγελματική κατηγορία.	2,20	375,94

* Το κατώτατο εβδομαδιαίο ποσό ασφαλιστέων αποδοχών είναι το γινόμενο των βασικών ασφαλιστέων αποδοχών (€170,88) επί το συντελεστή.

** Το ανώτατο εβδομαδιαίο ποσό ασφαλιστέων αποδοχών ισούται με €1025.

(Εγκύκλιος Αρ. 2012/3 του Διευθυντή του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων ημερομηνίας 9 Φεβρουαρίου 2012)

Προμήθειες των Αντιπροσώπων Ιπποδρομιακών Στοιχημάτων, Προ-Πο, Λόττο, Πρότο, Τζόκερ, άλλων Ποδοσφαιρικών Στοιχημάτων, Κρατικών κ.ά. Λαχείων (Απόσυρση της Εγκυκλίου με αρ. 1998/3, ημερομηνίας 15/04/1998)

Αναφέρομαι στη διαδικασία φορολόγησης των υποθέσεων φυσικών προσώπων που έχουν εισοδήματα από προμήθειες που προέρχονται από Ιπποδρομιακά Στοιχήματα, Στοιχήματα του Ο.Π.Α.Π., άλλα Ποδοσφαιρικά Στοιχήματα, Κρατικά κ.ά. Λαχεία, και σας πληροφορώ ότι μετά από διαβουλεύσεις, αποφασίστηκε νέα διαδικασία φορολόγησης των πιο πάνω υποθέσεων.

Ως εκ τούτου, η προηγούμενη σχετική Εγκύκλιος με αρ.1998/3 αποσύρεται και αντικαθιστάται με την παρούσα.

Από το φορολογικό έτος 2012, καθορίζονται τα πιο κάτω ποσοστά εξόδων που θα εκπίπτουν από τις Ακαθάριστες Προμήθειες των αντιπροσώπων /φορολογουμένων που ανήκουν σ'αυτή την κατηγορία οικονομικής δραστηριότητας και ο ετήσιος κύκλος εργασιών τους (ακαθάριστο εισόδημα από προμήθειες και από άλλες πηγές) δεν υπερβαίνει το ποσό των €70.000:

Φορολογικά Έτη	Ακαθ. Εισόδημα (Προμήθειες) €	Ελάχιστο Ποσοστό Εξόδων (δεν συμπεριλ.μισθοί) (%)	Μέγιστο Ποσοστό Εξόδων (συμπεριλ.μισθοί) (%)
2012 και μετέπειτα	Μέχρι 35.000	38	50
	35.001 - 53.000	45	60
	53.001- 69.999	47	65

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

1. Το Ακαθάριστο Εισόδημα (Προμήθειες)

Είναι το σύνολο των προμηθειών από όλες τις πηγές (ΟΠΑΠ, άλλα Ποδοσφαιρικά Στοιχήματα, Λέσχη Ιπποδρομιών) και τις προμήθειες από Λαχεία (ως υποπράκτορες).

2. Εκπιπόμενα Έξοδα

- (α) Όσοι φορολογούμενοι δεν υποβάλουν αποδεικτικά στοιχεία για μισθούς και ημερομίσθια, θα αφαιρείται από την Ακαθάριστη Προμήθεια το Ελάχιστο Ποσοστό Εξόδων.
- (β) Όσοι υποβάλουν αποδεικτικά στοιχεία για μισθούς και ημερομίσθια, θα λαμβάνονται υπόψη, νοουμένου ότι, το άθροισμα του ποσού που προκύπτει από το Ελάχιστο Ποσοστό Εξόδων και του ποσού των μισθών (αφού μετατραπεί το άθροισμα σε ποσοστό), δεν θα υπερβαίνει το Μέγιστο Ποσοστό Εξόδων. Αν το υπερβαίνει, τότε θα αφαιρείται από την Ακαθάριστη Προμήθεια, το Μέγιστο Ποσοστό Εξόδων (επισυνάπτεται πίνακας με παραδείγματα)[*Βλέπε σελίδα 14*].
- (γ) Σαν αποδεικτικά στοιχεία για μισθούς και ημερομίσθια θα θεωρούνται οι Δηλώσεις Εργοδότη Ε.Πρ.7.

Υποπράκτορες: Αν κάποιος αντιπρόσωπος πλήρωσε προμήθειες σε υποπράκτορα/ες (συμπεριλαμβάνονται στα πιο πάνω ποσοστά εξόδων) πέραν των €5.000 στον καθένα, θα πρέπει να υποβάλει μαζί με τη Φορολογική του Δήλωση και ονομαστική κατάσταση με πλήρη στοιχεία των υποπρακτόρων του (ονοματεπώνυμο, αριθμό ταυτότητας, ποσό προμήθειας και διεύθυνση).

3. Αντιπρόσωποι Κρατικού κ.ά. λαγείων

Όσον αφορά το Κρατικό Λαχείο, λαχεία του Ρ.Ι.Κ. κ.ά. σημειώνεται ότι εξακολουθεί να ισχύει η σχετική εγκύκλιος αρ. 2002/6, ημερ.08/05/2002 που αναφέρει ότι οι αντιπρόσωποι του Κρατικού κ.ά. λαγείων φορολογούνται με ποσοστό 10% των εισοδημάτων από πωλήσεις λαγείων, δηλαδή εκπίπτει το 90%.

4. Γενικά

Διευκρινίζεται ότι η πιο πάνω διαδικασία ισχύει μόνο για έσοδα (προμήθειες) που προέρχονται από Ιπποδρομικά στοιχήματα, στοιχήματα του Ο.Π.Α.Π., άλλα ποδοσφαιρικά στοιχήματα και Λαχεία. Για φορολογούμενους που έχουν εισοδήματα και από άλλες πηγές, εκτός από τις πιο πάνω, πρέπει να προστίθενται και τα εισοδήματα αυτά για να υπολογιστεί το συνολικό φορολογητέο εισόδημα.

5. Για τη διαδικασία φορολόγησης από το 1999 μέχρι και το 2011 ισχύουν τα εξής:

- (α) Τα άτομα των οποίων ο ετήσιος κύκλος εργασιών είτε υπερβαίνει, είτε δεν υπερβαίνει το ποσό των €70.000, οφείλουν να εκδίδουν τιμολόγια και αποδείξεις, όπως αυτό προβλέπεται στους σχετικούς Κανονισμούς.
- (β) Σε περίπτωση που τα πιο πάνω άτομα δεν τήρησαν λογιστικά βιβλία και δεν ετοίμασαν εξελεγμένους λογαριασμούς, το φορολογητέο εισόδημά τους θα υπολογίζεται σύμφωνα με τις πρόνοιες της Εγκυκλίου 1998/3 (ημερ. 15/04/1998).
- (γ) Σε περίπτωση που τα πιο πάνω άτομα τήρησαν λογιστικά βιβλία και αρχεία με βάση τα οποία ετοιμάστηκαν εξελεγμένοι λογαριασμοί από εγκεκριμένο ελεγκτή, το φορολογητέο εισόδημά τους θα καθορίζεται σύμφωνα με τους εν λόγω λογαριασμούς.

6. Από το φορολογικό έτος 2012. θα εφαρμόζονται οι πρόνοιες της Νομοθεσίας ως ακολούθως:

- (α) Σύμφωνα με το εδάφιο (1) του άρθρου 30 του περί Βεβαιώσεως και Εισπράξεως Φόρων Νόμου αρ. 4/1978, όπως τροποποιήθηκε, οι εταιρείες καθώς επίσης τα άτομα, των οποίων ο ετήσιος κύκλος εργασιών τους (ακαθάριστο εισόδημα από προμήθειες και από άλλες πηγές) υπερβαίνει το ποσό των €70.000, οφείλουν όπως:

- (i) Εκδίδουν τιμολόγια και αποδείξεις, όπως αυτό προβλέπεται στους σχετικούς Κανονισμούς.
- (ii) Τηρούν λογιστικά βιβλία και αρχεία με βάση τα οποία θα ετοιμάζονται εξελεγμένοι λογαριασμοί από εγκεκριμένο ελεγκτή.

Το φορολογητέο εισόδημά τους θα καθορίζεται σύμφωνα με τους εν λόγω λογαριασμούς.

- (β) Τα άτομα, των οποίων ο ετήσιος κύκλος εργασιών δεν υπερβαίνει το ποσό των €70.000, οφείλουν να εκδίδουν τιμολόγια και αποδείξεις, όπως αυτό προβλέπεται στους σχετικούς Κανονισμούς, αλλά δεν έχουν υποχρέωση να τηρούν λογιστικά βιβλία και να ετοιμάζουν εξελεγμένους λογαριασμούς.

Σε τέτοια περίπτωση, το φορολογητέο εισόδημά τους θα υπολογίζεται σύμφωνα με τις πρόνοιες της παρούσας Εγκυκλίου αρ. 2012/4.

Τα πιο πάνω άτομα μπορούν όμως, αν επιθυμούν, να τηρούν λογιστικά βιβλία και αρχεία με βάση τα οποία θα ετοιμάζονται εξελεγμένοι λογαριασμοί και το φορολογητέο εισόδημά τους θα καθορίζεται σύμφωνα με τους εν λόγω λογαριασμούς.

ΠΑΡΑΔΕΙΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2012 ΚΑΙ ΜΕΤΕΠΕΙΤΑ

Α/Α						Υπολογισμοί όταν υπάρχουν Μισθοί			
	Ακαθάριστη Προμήθεια €	Μισθοί €	Ελάχιστο ποσοστό εξόδων %	Έξοδα σύμφωνα με τα ποσοστά εξόδων €	Ολικό Εξόδων (συμπερ. και οι μισθοί) €	Ποσοστό Ολικών εξόδων ως προς Ακαθ. Προμήθεια %	Περιορισμός Μέγιστο ποσοστό εξόδων %	Τελικός Υπολογισμός Εξόδων €	Καθαρό Εισόδημα €
1	35.000		38	13.300	13.300				21.700
2	35.000	1.050	38	13.300	14.350	41			20.650
3	35.000	9.450	38	13.300	22.750	65	50	17.500	17.750
4	50.000		45	22.500	22.500				27.500
5	50.000	6.500	45	22.500	29.000	58			21.000
6	50.000	15.000	45	22.500	37.500	75	60	30.000	20.000
7	60.000		47	28.200	28.200				31.800
8	60.000	7.800	47	28.200	36.000	60			24.000
9	60.000	22.800	47	28.200	51.000	85	65	39.000	21.000

(Εγκύκλιος Αρ. 2012/4 του Διευθυντή του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων ημερομηνίας 21 Φεβρουαρίου 2012)

Φιλανθρωπικά ιδρύματα

Πληροφορείστε ότι τα πιο κάτω ιδρύματα έχουν αναγνωρισθεί ως Φιλανθρωπικά για σκοπούς του άρθρου 9(1)(στ) του περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμου αρ. 118(Ι)/2002, όπως τροποποιήθηκε.

1. Ίδρυμα Στέλιος Χατζηπετρής
2. Σωματείο FUNRAISING
3. Σωματείο Άγιος Ιωάννης ο Ελεήμων Μοσφιλωτής
4. Φιλανθρωπικό Ίδρυμα Χέρι με Χέρι Λτδ
5. Ίδρυμα Αγία Φωτού
6. Αγιορείτικος Φιλανθρωπικός Σύνδεσμος
7. W.P.F. Limited
8. Πολιτιστικό Ίδρυμα Αγρού «Φώτος Ια. Φωτιάδης»
9. Οργάνωση Φαρμακοποιοί του Κόσμου-Κύπρου»
10. Ίδρυμα Δαμιανού Λτδ

(Εγκύκλιοι Αρ. 2012/18 και 2013/3 του Διευθυντή του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων ημερομηνίας 26 Νοεμβρίου 2012 και 16 Ιανουαρίου 2013)

Φορολογία των κερδών από παιγνίδια του ΟΠΑΠ ΑΕ και από το Κρατικό Λαχείο

Δημιουργήθηκε νομοθετικό πλαίσιο για ρύθμιση της επιβολής φορολογίας επί του κέρδους από κάθε τυχερό δελτίο ή/και λαχείο συμμετοχής σε οποιοδήποτε παιχνίδι του ΟΠΑΠ ΑΕ που διεξάγεται στην Κύπρο και από τα κέρδη του Κρατικού Λαχείου με συντελεστή 20% για ποσό κέρδους που υπερβαίνει τις €5.000, με τη θέσπιση του περί Φορολογίας των Κερδών από Παιγνίδια του ΟΠΑΠ ΑΕ και από το Κρατικό Λαχείο Νόμου.

Ο Νόμος αυτός τέθηκε σε ισχύ από την 1 Ιανουαρίου 2013.

(Ο περί Φορολογίας των Κερδών από Παιγνίδια του ΟΠΑΠ ΑΕ και από το Κρατικό Λαχείο Νόμος 191(Ι)/2012 που δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα στις 21 Δεκεμβρίου 2012)

Διοικητική συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών της ΕΕ στον τομέα της φορολογίας

Θεσπίστηκε νομοθεσία με την οποία καθορίζονται σαφέστεροι κανόνες ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ των κρατών μελών οι οποίοι καθιστούν δυνατή την κάλυψη όλων των φυσικών και νομικών προσώπων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Επίσης προβλέπονται διαδικασίες για την ανταλλαγή πληροφοριών μετά από αίτηση για την αυτόματη και αυθόρμητη ανταλλαγή πληροφοριών καθώς και για άλλες μορφές διοικητικής συνεργασίας.

Ο Νόμος αυτός τέθηκε σε ισχύ από την 1 Ιανουαρίου 2013 εκτός από την πρόνοια για υποχρεωτική αυτόματη ανταλλαγή πληροφοριών που θα τεθεί σε ισχύ από την 1 Ιανουαρίου 2015).

(Ο περί Διοικητικής Συνεργασίας στον Τομέα της Φορολογίας Νόμος 205(Ι)/2012 που δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα στις 28 Δεκεμβρίου 2012)

Έκτακτη Εισφορά για την Άμυνα

Τροποποίηση στον περί Έκτακτης Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας Νόμο

Λογιζόμενη διανομή κερδών

Τροποποιήθηκε ο περί Εκτάκτου Εισφοράς για την Άμυνας της Δημοκρατίας Νόμος, ώστε οι πρόνοιες για τη λογιζόμενη διανομή κερδών να μην εφαρμόζονται για τα κέρδη των φορολογικών ετών 2012, 2013 και 2014, νοουμένου ότι κατά τη διάρκεια των ετών αυτών η εταιρεία θα έχει αποκτήσει εγκαταστάσεις, μηχανήματα, βιομηχανικά και ξενοδοχειακά κτίρια (εξαιρουμένων ιδιωτικών μηχανοκίνητων οχημάτων).

Η τροποποίηση αυτή τέθηκε σε ισχύ από την 1 Ιανουαρίου 2012.

(Ο περί Εκτάκτου Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος 72(Ι)/2012 που δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα στις 8 Ιουνίου 2012)

Εγκύκλιος του Διευθυντή του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων

Εισόδημα από ενοικίαση που υπόκειται σε έκτακτη αμυντική εισφορά

Σύμφωνα με το άρθρο 5(1)(ε) και 5(2)(δ) του περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμου αρ.118(I)/2002, όπως τροποποιήθηκε, επιβάλλεται φόρος σε οποιαδήποτε μισθώματα ή άλλα κέρδη που προκύπτουν από ιδιοκτησία.

Επίσης, σύμφωνα με το άρθρο 3(2)(δ) του περί Έκτακτης Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας Νόμου αρ. 117(I)/2002, όπως τροποποιήθηκε, κάθε πρόσωπο που είναι κάτοικος της Δημοκρατίας το οποίο έχει εισόδημα από ενοίκια υπόκειται σε έκτακτη αμυντική εισφορά, ενώ σύμφωνα με το άρθρο 4(1) του ίδιου Νόμου οποιοδήποτε πρόσωπο πληρώνει ενοίκια οφείλει να παρακρατεί και να καταβάλλει την έκτακτη αμυντική εισφορά.

Συνεπώς, το εισόδημα από ενοικίαση υπόκειται τόσο σε φόρο εισοδήματος, όσο και σε έκτακτη αμυντική εισφορά και τίθεται το ζήτημα τότε θεωρείται ότι υφίσταται ενοικίαση.

Ο προσδιορισμός μιας σύμβασης ως μίσθωσης/ενοικίασης δεν εξαρτάται από την επικεφαλίδα της ή από την ονομασία που δίνεται από τους ίδιους τους αντισυμβαλλόμενους, αλλά εξαρτάται από τη φύση της συναλλαγής και στην ουσία της σύμβασης.

Καθοριστικός παράγοντας για τον προσδιορισμό της φύσης της σύμβασης ως ενοικίαση είναι η συνύπαρξη των πιο κάτω στοιχείων:

- (i) Παραχώρηση αποκλειστικής κατοχής. Ο ιδιοκτήτης (κύριος ή άλλος νόμιμος κάτοχος) παραχωρεί την αποκλειστική κατοχή του ακινήτου στον ενοικιαστή. Μέσω της σύμβασης διασφαλίζεται το δικαίωμα του ενοικιαστή να επιβάλει έναντι πάντων, περιλαμβανομένου και του ιδιοκτήτη, ότι μόνο εκείνος είναι κάτοχος. Έτσι, οποιαδήποτε ενέργεια τρίτων, περιλαμβανομένου και του ιδιοκτήτη, συνιστά παράνομη επέμβαση.
- (ii) Παραχώρηση για καθορισμένη περίοδο.
- (iii) Παραχώρηση έναντι ανταλλάγματος.

Επιπλέον στοιχεία που είναι ενδεικτικά της ύπαρξης ενοικίασης είναι:

- (i) Ο ενοικιαστής καταβάλλει, είτε άμεσα είτε έμμεσα, τα έξοδα τα οποία αναλογούν στο ακίνητο για την κατανάλωση νερού, ηλεκτρισμού, ή άλλων υπηρεσιών, καθώς και οποιαδήποτε άλλα έξοδα, τέλη και άλλης φύσης δικαιώματα που μπορεί να επιβάλλονται σχετικά με τις διευκολύνσεις που χρησιμοποιεί ή την εργασία του ενοικιαστή.
- (ii) Ο ενοικιαστής πληρώνει όλα τα έξοδα για ανέγερση, εγκατάσταση, συντήρηση και λειτουργία συναφών κτιρίων ή εγκαταστάσεων στο ακίνητο για τις εργασίες του ή για άλλους σκοπούς και εξασφαλίζει τις αναγκαίες άδειες και εγκρίσεις κάθε αρμόδιας αρχής.
- (iii) Ο ενοικιαστής ασφαλίζει την ακίνητη ιδιοκτησία, είτε λόγω συμβατικού όρου είτε αυτόβουλα.

Παράγοντες που καθορίζουν ότι η χρήση χώρου δεν αφορά ενοικίαση περιλαμβάνουν τους πιο κάτω:

- (i) Υπάρχει εμπορικός χαρακτήρας ως προς τη διαχείριση που υφίσταται το ακίνητο από μέρος του ιδιοκτήτη. Το ακίνητο δεν αφήνεται στην κατοχή ή τη διαχείριση άλλου προσώπου, αλλά ο ιδιοκτήτης έχει παρουσία στο ακίνητο.
- (ii) Συνήθως είναι κατ' ουσία αδιάφορο για τον ιδιοκτήτη σε ποιον θα παραχωρηθεί ή από ποιον θα χρησιμοποιηθεί ο χώρος.

- (iii) Τίθενται περιορισμοί ως προς την κατοχή και χρήση του ακινήτου. Ο ιδιοκτήτης επιτρέπει απλώς την πρόσβαση στην ιδιοκτησία του χωρίς να παρέχεται συμβατικό ή ιδιοκτησιακό δικαίωμα.

(Εγκύκλιος Αρ. 2012/13 του Διευθυντή του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων ημερομηνίας 28 Μαΐου 2012)

Βεβαίωση και Είσπραξη Φόρων

Τροποποιήσεις στον περί Βεβαιώσεως και Εισπράξεως Φόρων Νόμος

Μείωση διοικητικού φόρτου επιχειρήσεων

Τροποποιήθηκε ο περί Βεβαιώσεως και Εισπράξεως Φόρων Νόμος, ώστε να μειωθεί ο διοικητικός φόρτος των επιχειρήσεων ως εξής:

1. *Περίοδος φύλαξης εγγράφων και τήρησης βιβλίων*

Μειώθηκε η περίοδος φύλαξης εγγράφων και τήρησης βιβλίων από επτά σε έξι χρόνια.

Στην περίπτωση που η υποβολή φορολογικής δήλωσης γίνεται με τη χρήση μηχανογραφημένης, ηλεκτρονικής ή άλλης μεθόδου και ο Διευθυντής του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων επιτρέπει τη μη υποβολή ορισμένων εγγράφων, τα έγγραφα αυτά πρέπει να φυλάσσονται για περίοδο τουλάχιστον έξι ετών (αντί επτά) από το τέλος του φορολογικού έτους στο οποίο αναφέρονται.

Περαιτέρω, έγγραφα που δεν αναγράφονται στην δήλωση, αλλά υποστηρίζουν άμεσα ή έμμεσα οποιαδήποτε ποσά ή πληροφορίες που αναγράφονται στη δήλωση, πρέπει να φυλάσσονται από το πρόσωπο που είναι υπόχρεο για την υποβολή της δήλωσης ή από δεόντως εξουσιοδοτημένο πρόσωπο για περίοδο τουλάχιστον έξι ετών (αντί επτά) από το τέλος του φορολογικού έτους στο οποίο αναφέρονται.

Σχετική τροποποίηση έγινε και αναφορικά με την τήρηση των βιβλίων και αρχείων, τα οποία θα πρέπει να διατηρούνται για περίοδο τουλάχιστον έξι ετών από το τέλος του φορολογικού έτους στο οποίο αναφέρονται (αντί επτά ετών μετά τη συμπλήρωση των εγγραφών ή πράξεων στις οποίες αναφέρονται).

2. *Προσωρινή φορολογία*

Μειώθηκε ο αριθμός των δόσεων προσωρινής φορολογίας από τρεις σε δύο, η πρώτη θα καταβάλλεται στις 31 Ιουλίου και η δεύτερη στις 31 Δεκεμβρίου κάθε έτους.

Η υποβολή της προσωρινής δήλωσης θα γίνεται πριν τις 31 Ιουλίου (αντί πριν την 1 Αυγούστου).

3. Δήλωση εργοδότη (Ε.Πρ.7)

Εισάγεται διάταξη για ηλεκτρονική υποβολή του εντύπου “Δήλωση Εργοδότη” (Ε.Πρ.7) και, σε τέτοια περίπτωση, η καθορισμένη προθεσμία υποβολής της δήλωσης παρατείνεται κατά τρεις ημερολογιακούς μήνες.

Οι τροποποιήσεις αυτές τέθηκαν σε ισχύ από την 1 Ιανουαρίου 2013.

(Ο περί Βεβαιώσεως και Εισπράξεως Φόρων (Τροποποιητικός) Νόμος 163(Ι)/2012 που δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα στις 30 Νοεμβρίου 2012)

Βελτίωση του νομικού πλαισίου

Τροποποιήθηκε ο περί Βεβαιώσεως και Εισπράξεως Φόρων Νόμος ούτως ώστε να βελτιωθεί η ποιότητα του νομικού και κανονιστικού πλαισίου της Κύπρου το οποίο διέπει την ανταλλαγή πληροφοριών, όπως επιβάλλουν οι συστάσεις του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ).

Ανταλλαγή πληροφοριών

Ο Διευθυντής του ΤΕΠ δεν εμποδίζεται να αποκαλύπτει πληροφορίες σε αρμόδιες αρχές άλλης χώρας, με βάση συμφωνία για ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ της Δημοκρατίας και εκείνης της άλλης χώρας ή της Οδηγίας 2011/16/ΕΕ του Συμβουλίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων της 15^{ης} Φεβρουαρίου 2011 σχετικά με τη διοικητική συνεργασία στον τομέα της φορολογίας. Ο Διευθυντής του ΤΕΠ δεν υποχρεούται να ενημερώσει το πρόσωπο για το οποίο ζητούνται οι πληροφορίες, σε περίπτωση που η παροχή πληροφοριών δυνατόν να παρεμποδίσει την έρευνα που διεξάγεται.

Φορολογικές δηλώσεις

Προστέθηκε πρόνοια σύμφωνα με την οποία εταιρεία που έχει συσταθεί στη Δημοκρατία αλλά δεν είναι κάτοικος της Δημοκρατίας οφείλει όπως επιδίδει στο Διευθυντή του ΤΕΠ μέχρι και τις 31 Δεκεμβρίου του έτους που ακολουθεί το φορολογικό έτος δήλωση εισοδήματος σε εγκεκριμένο από το Διευθυντή έντυπο.

Τήρηση λογιστικών αρχείων

Η τήρηση λογιστικών αρχείων γίνεται υποχρεωτική και για πρόσωπα που έχουν εισόδημα από μερίσματα και τόκους είτε αυτά προέρχονται από πηγές εντός είτε εκτός της Δημοκρατίας.

(Ο περί Βεβαιώσεως και Εισπράξεως Φόρων (Τροποποιητικός) Νόμος 197(Ι)/2012 που δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα στις 21 Δεκεμβρίου 2012)

Αύξηση ποινής για δόλια παράλειψη ή καθυστέρηση καταβολής φόρου

Τροποποιήθηκε ο περί Βεβαιώσεως και Εισπράξεως Φόρων Νόμος, ώστε για το αδίκημα που διαπράττεται από φυσικό πρόσωπο, το οποίο αποδεικνύεται ότι δόλια παραλείπει ή καθυστερεί να καταβάλει ποσό φόρου, να αυξηθεί η ποινή φυλάκισης που επιβάλλεται από έξι μήνες σε τουλάχιστον ένα έτος και συνεπώς το αδίκημα να θεωρείται γενεσιουργό.

(Ο περί Βεβαιώσεως και Εισπράξεως Φόρων (Τροποποιητικός) Νόμος 198(Ι)/2012 που δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα στις 21 Δεκεμβρίου 2012)

Φόρος κεφαλαιουχικών κερδών

Μίσθωση εγγεγραμμένη στο Κτηματολόγιο

Αναφέρομαι στο πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ τα πιο κάτω:

Με βάση το άρθρο 10 του περί Φορολογίας Κεφαλαιουχικών Κερδών Νόμο Ν.52/80, όπως αυτός τροποποιήθηκε, η πράξη εγγραφής στο Κτηματολόγιο σε μεταγενέστερο χρόνο από την πρώτη φορά που εγγράφεται ως επίσης και η όποια μετέπειτα πώλησή της αποτελεί διάθεση και, ως εκ τούτου, δεν μπορεί να εξαιρεθεί από το Φόρο Κεφαλαιουχικών Κερδών.

Στην περίπτωση όπου η συμφωνία μίσθωσης κατατεθεί για εγγραφή στο Κτηματολόγιο σε μεταγενέστερο χρόνο από την υπογραφή ή/και έναρξή της, τότε η διάθεση θεωρείται ότι γίνεται κατά την εγγραφή και ισχύει για τα εναπομείναντα έτη.

Ποσά που καταβάλλονται με βάση εγγεγραμμένη συμφωνία μίσθωσης δεν αποτελούν ενοίκιο για σκοπούς του περί Έκτακτης Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας Νόμου τους 2002, Ν.117(Ι)/2002, όπως αυτός τροποποιήθηκε.

Κτήρια τα οποία ανεγείρονται από το μισθωτή (χρήστη του ακινήτου) αποτελούν όφελος για τον εκμισθωτή (ιδιοκτήτη του ακινήτου) με βάση τα άρθρα 5(1)(ε) και 5(2)(δ) του περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμου του 2002 Ν.118(Ι)/2002, όπως αυτός τροποποιήθηκε. Σχετική είναι η εγκύκλιος 2007/3, ημερομηνίας 19.1.2007.

(Εγκύκλιος Αρ. 2012/15 του Διευθυντή του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων ημερομηνίας 6 Ιουλίου 2012)

Συμβάσεις για αποφυγή διπλής φορολογίας

Μεταξύ Κύπρου και Γερμανίας

Πληροφορείστε ότι, έχουν ολοκληρωθεί οι διαδικασίες που απαιτούνται από τη νομοθεσία της κάθε χώρας για την έναρξη ισχύος της πιο πάνω Συμφωνίας, η οποία υπογράφηκε στις 18 Φεβρουαρίου 2011, και μετά την ανταλλαγή των σχετικών γνωστοποιήσεων, η Συμφωνία τέθηκε σε ισχύ στις 16 Δεκεμβρίου 2011.

Οι διατάξεις της Συμφωνίας και του σχετικού Πρωτοκόλλου στην εν λόγω Συμφωνία, εφαρμόζονται:

- (i) αναφορικά με φόρους που παρακρατούνται στην πηγή, σε εισοδήματα που πληρώνονται ή πιστώνονται κατά ή μετά την **1^η Ιανουαρίου 2012**, και
- (ii) αναφορικά με άλλους φόρους στο εισόδημα, σε εισοδήματα οποιουδήποτε φορολογικού έτους αρχίζει κατά ή μετά την **1^η Ιανουαρίου 2012**.

Σημειώνεται ότι, οι διατάξεις της Συμφωνίας μεταξύ Κύπρου και Γερμανίας η οποία υπογράφηκε στις 9 Μαΐου 1974, θα παύσουν να εφαρμόζονται από την 1 Ιανουαρίου 2012, ημερομηνία από την οποία τίθενται σε εφαρμογή οι διατάξεις της νέας Συμφωνίας.

Το κείμενο της Συμφωνίας και του Πρωτοκόλλου, βρίσκεται στην ιστοσελίδα του Τμήματος www.mof.gov.cy/ird.

(Εγκύκλιος Αρ. 2012/7 του Διευθυντή του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων ημερομηνίας 20 Μαρτίου 2012)

Μεταξύ Κύπρου και Πολωνίας

Πληροφορείστε ότι, έχουν ολοκληρωθεί οι διαδικασίες που απαιτούνται από τη νομοθεσία της κάθε χώρας για την έναρξη ισχύος του Πρωτοκόλλου, το οποίο υπογράφηκε στις 22 Μαρτίου 2012 και μετά την ανταλλαγή των σχετικών γνωστοποιήσεων, το Πρωτόκολλο τέθηκε σε ισχύ στις 9 Νοεμβρίου 2012.

Οι διατάξεις του Πρωτοκόλλου στην πιο πάνω Συμφωνία, εφαρμόζονται:

- (i) Αναφορικά με φόρους που παρακρατούνται στην πηγή, σε εισοδήματα που πληρώνονται ή πιστώνονται κατά ή μετά την 1^η Ιανουαρίου 2013, και
- (ii) Αναφορικά με άλλους φόρους στο εισόδημα, σε εισοδήματα οποιουδήποτε φορολογικού έτους αρχίζει κατά ή μετά την 1^η Ιανουαρίου 2013.

Το κείμενο του Πρωτοκόλλου, βρίσκεται αναρτημένο στην Ιστοσελίδα του Τμήματος www.mof.gov.cy/ird.

(Εγκύκλιος Αρ.2013/4 του Διευθυντή του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων ημερομηνίας 16 Ιανουαρίου 2013)

Μεταξύ Κύπρου και Ρωσίας

Πληροφορείστε ότι, έχουν ολοκληρωθεί οι διαδικασίες που απαιτούνται από τη νομοθεσία της κάθε χώρας για την έναρξη ισχύος του πιο πάνω Πρωτοκόλλου, το οποίο υπογράφηκε στις 7 Οκτωβρίου 2010 και μετά την ανταλλαγή των σχετικών γνωστοποιήσεων, το εν λόγω Πρωτόκολλο τέθηκε σε ισχύ στις 2 Απριλίου 2012.

Οι διατάξεις του Πρωτοκόλλου εφαρμόζονται:

- (i) αναφορικά με φόρους που παρακρατούνται στην πηγή, σε εισοδήματα που πληρώνονται ή πιστώνονται κατά ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2013, και
- (ii) αναφορικά με άλλους φόρους στο εισόδημα, σε εισοδήματα οποιουδήποτε φορολογικού έτους αρχίζει κατά ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2013.

Με εξαίρεση:

- (i) Το Άρθρο VII, το οποίο θα τεθεί σε εφαρμογή από την πρώτη Ιανουαρίου του ημερολογιακού έτους που ακολουθεί τη λήξη τετραετούς περιόδου από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του Πρωτοκόλλου, δηλαδή από την 1^η Ιανουαρίου 2017.
- (ii) Το Άρθρο X, το οποίο θα τεθεί σε εφαρμογή με την εισαγωγή στην Κύπρο του απαραίτητου νομικού πλαισίου.

Το κείμενο του Πρωτοκόλλου βρίσκεται στην Ιστοσελίδα του Τμήματος www.mof.gov.cy/ird.

(Εγκύκλιος Αρ. 2012/11 του Διευθυντή του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων ημερομηνίας 21 Μαΐου 2012)

Φόρος Προστιθέμενης Αξίας

Τροποποιήσεις στον περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας Νόμο

Απόδοση ΦΠΑ από λήπτη – Εγγραφή συγκροτημάτων

Τροποποιήθηκε ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας Νόμος, ώστε αφενός να υιοθετηθούν οι προαιρετικές διατάξεις του άρθρου 199 της Οδηγίας 2006/112/ΕΚ του Συμβουλίου της 28^{ης} Νοεμβρίου 2006 σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ), το οποίο παρέχει την ευχέρεια στα κράτη μέλη για απόδοση του ΦΠΑ από το λήπτη αντί από τον παροχέα υπηρεσίας για υπηρεσίες ή υπηρεσίες μαζί με αγαθά που παρέχονται στον κατασκευαστικό τομέα, και αφετέρου για την πλήρη εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με τις διατάξεις της εν λόγω Οδηγίας που ρυθμίζουν την εγγραφή συγκροτημάτων εταιρειών για σκοπούς ΦΠΑ.

Ειδικότερα, οι νομοθετικές ρυθμίσεις προβλέπουν τα ακόλουθα:

1. **Απόδοση του ΦΠΑ από το λήπτη για ορισμένες συναλλαγές** - Στις περιπτώσεις παροχής υπηρεσιών ή υπηρεσιών μαζί με αγαθά που παρέχονται στα πλαίσια κατασκευής, μετατροπής, κατεδάφισης, επιδιόρθωσης ή συντήρησης οικοδομής ή οποιουδήποτε έργου πολιτικής μηχανικής από τον παροχέα προς το λήπτη της υπηρεσίας, οι οποίοι είναι και οι δύο υποκείμενα στο φόρο πρόσωπα, ο παροχέας δεν θα υποχρεούται να επιβάλλει, να εισπράττει και να αποδίδει στο κράτος ΦΠΑ για τις παρεχόμενες υπηρεσίες του προς το λήπτη και κατά συνέπεια ο λήπτης δεν θα διεκδικεί από το κράτος ΦΠΑ για τις εν λόγω υπηρεσίες.
2. **Συγκροτήματα εταιρειών** - Στην περίπτωση συγκροτήματος εταιρειών, οι εταιρείες αυτού θα πρέπει να συνδέονται στενά μεταξύ τους από χρηματοδοτικής, οικονομικής και οργανωτικής άποψης, ώστε να θεωρούνται μέλη του εν λόγω συγκροτήματος.

Η πρώτη τροποποίηση προωθήθηκε στα πλαίσια υιοθέτησης μέτρων για την τόνωση της ανάπτυξης της οικονομίας, της ενίσχυσης της ρευστότητας των επιχειρήσεων του κλάδου των κατασκευών και για την πάταξη της φοροδιαφυγής και της φοροαποφυγής. Με την τροποποίηση απλοποιούνται οι διαδικασίες απόδοσης του ΦΠΑ προς το κράτος από τους παροχείς των εν λόγω υπηρεσιών και αποφεύγεται ο κίνδυνος επιστροφής από το κράτος προς το λήπτη της παρεχόμενης υπηρεσίας του φόρου που του επιβάλλει ο παροχέας χωρίς όμως ο τελευταίος να αποδίδει το εν λόγω ποσό ΦΠΑ στο κράτος.

(Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) Νόμος 16(Ι)/2012 που δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα στις 9 Μαρτίου 2012)

Παράδοση ή ανέγερση κατοικίας

Τροποποιήθηκε ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας Νόμος, με την αντικατάσταση του Πίνακα Γ στο Πέμπτο Παράρτημα, ώστε να διευρυνθεί το πεδίο εφαρμογής του μειωμένου συντελεστή Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ) ύψους 5% και στην παράδοση ή ανέγερση κατοικίας που χρησιμοποιείται ή που προορίζεται να χρησιμοποιηθεί ως μόνιμος και κύριος χώρος διαμονής στη Δημοκρατία, ώστε να καλύπτει και αγορά ή ανέγερση κατοικίας και από πολίτες χωρών που δεν είναι κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

(Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) (Αρ.2) Νόμος 73(Ι)/2012 που δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα στις 8 Ιουνίου 2012)

Ειδικό καθεστώς επενδυτικού χρυσού

Τροποποιήθηκε ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας Νόμος, ώστε να επιτευχθεί πληρέστερη εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με τις διατάξεις της Οδηγίας 2006/112/ΕΚ του Συμβουλίου της 28ης Νοεμβρίου 2006 σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας που καθορίζουν τις προϋποθέσεις που πρέπει να ισχύουν, για να θεωρούνται τα χρυσά νομίσματα ως επενδυτικός χρυσός.

(Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος 133(Ι)/2012 που δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα στις 12 Οκτωβρίου 2012)

Επιστροφή πιστωτικού υπολοίπου ΦΠΑ

Τροποποιήθηκε ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας Νόμος ώστε υποκείμενο στο φόρο πρόσωπο που έχει υποβάλει αίτηση για επιστροφή πιστωτικού υπολοίπου ΦΠΑ και η αποπληρωμή καθυστερήσει για χρονική περίοδο πέραν των τεσσάρων μηνών από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης, δικαιούται το επιστρεπτέο ποσό με τόκο από την ημέρα εκπνοής της χρονικής περιόδου των τεσσάρων μηνών, σύμφωνα με το περί Ενιαίου Δημοσίου Επιτοκίου Υπερημερίας Νόμο.

Η εν λόγω περίοδος των τεσσάρων μηνών παρατείνεται σε οκτώ μήνες σε περίπτωση που διενεργείται φορολογικός έλεγχος από τον Έφορο ΦΠΑ σε σχέση με την απαίτηση.

Η ισχύς αυτού του τροποποιητικού Νόμου αρχίζει τέσσερις μήνες μετά τη δημοσίευσή του στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας και αφορά υποβολή απαιτήσεων που σχετίζονται με φορολογικές περιόδους που έπονται της έναρξης της ισχύος του, δηλαδή από τις 19 Φεβρουαρίου 2013.

(Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος 135(Ι)/2012 που δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα στις 19 Οκτωβρίου 2012)

Αύξηση συντελεστών φόρου

Τροποποιήθηκε ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας Νόμος, ώστε να αυξηθεί ο μειωμένος και ο κανονικός συντελεστής φόρου προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ) για σκοπούς αύξησης των εσόδων του κράτους ως εξής:

1. **Κανονικός συντελεστής** - Αύξηση του κανονικού συντελεστή ΦΠΑ από 17% σε 18% από τις 14 Ιανουαρίου 2013 μέχρι τις 12 Ιανουαρίου 2014 και 19% από τις 13 Ιανουαρίου 2014.
2. **Μειωμένος συντελεστής** - Αύξηση του μειωμένου συντελεστή ΦΠΑ από οκτώ τοις εκατόν (8%) σε εννιά τοις εκατόν (9%) από τις 13 Ιανουαρίου 2014 για τις συναλλαγές που περιγράφονται στο Δωδέκατο Παράρτημα του βασικού νόμου και οι οποίες αφορούν μεταξύ άλλων τις υπηρεσίες εστιατορίων και εστίασης και τη διαμονή σε ξενοδοχεία και παρόμοια καταλύματα.

(Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) (Αρ.5) Νόμος 167(Ι)/2012 που δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα στις 6 Δεκεμβρίου 2012)

Διαγραφή ή μείωση επιβαρύνσεων

Τροποποιήθηκε ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας Νόμος, ώστε να καταστεί πιο αποτελεσματική η είσπραξη του φόρου αυτού.

Με την αντικατάσταση του εδαφίου (7) του άρθρου 59 του Νόμου παρέχεται η ευχέρεια στον Υπουργό Οικονομικών, μετά από πρόταση του Εφόρου ΦΠΑ και απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, να αποδέχεται τη διαγραφή ή τη μείωση οποιουδήποτε ποσού πρόσθετης επιβάρυνσης ή τόκου ή χρηματικής επιβάρυνσης και στις περιπτώσεις που έχει πληρωθεί το ποσό του φόρου που κατέστη οφειλόμενος με βάση τις διατάξεις του περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας Νόμου του 1990 μέχρι 2000, ο οποίος ίσχυε μέχρι τις 31 Ιανουαρίου 2002.

(Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) (Αρ.6)Νόμος 172(Ι)/2012 που δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα στις 17 Δεκεμβρίου 2012)

Ερμηνευτικές Εγκύκλιοι του Εφόρου ΦΠΑ

Μισθώσεις σκαφών αναψυχής

Θα ήθελα να αναφερθώ στο πιο πάνω θέμα και να σας επισυνάψω σχετικές οδηγίες [Βλέπε πιο κάτω].

Παρακαλώ σημειώστε ότι η όλη διαδικασία που απαιτείται σε σχέση με την υπαγωγή στο συγκεκριμένο καθεστώς σκαφών αναψυχής θα διεκπεριώνεται επί του παρόντος μόνο στα Κεντρικά Γραφεία της Υπηρεσίας ΦΠΑ Για περισσότερες πληροφορίες οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να απευθύνονται στον Ανώτερο Λειτουργό Γιάννη Τσαγκάρη, τηλέφωνο 22601694.

ΓΕΝΙΚΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΜΕΤΑΧΕΙΡΙΣΗ ΓΙΑ ΣΚΟΠΟΥΣ ΦΠΑ ΤΩΝ ΜΙΣΘΩΣΕΩΝ ΤΩΝ ΣΚΑΦΩΝ ΑΝΑΨΥΧΗΣ

1. Ερμηνεία της «συμφωνίας μίσθωσης» ενός σκάφους

Για τους σκοπούς του σχεδίου αυτού, η συμφωνία μίσθωσης ενός σκάφους αναψυχής είναι μια συμφωνία βάσει της οποίας ο εκμισθωτής (ο ιδιοκτήτης του σκάφους αναψυχής) συμβάλλεται με το μισθωτή (το πρόσωπο που μισθώνει το σκάφος αναψυχής) για τη χρήση του σκάφους αναψυχής από αυτόν έναντι αντιπαροχής. Επιπρόσθετα, η συμφωνία αυτή, μπορεί, στο τέλος της περιόδου της μίσθωσης, να παρέχει τη δυνατότητα στο μισθωτή να προβεί σε αγορά του σκάφους αναψυχής σε ποσοστό επί της αρχικής τιμής. Η τελική αγορά είναι αυστηρώς μια επιλογή, η οποία μπορεί να εκτελεστεί στο τέλος της περιόδου της συμφωνίας μίσθωσης του σκάφους έναντι ξεχωριστής αντιπαροχής.

2. Φορολογικός χειρισμός της συμφωνίας μίσθωσης ενός σκάφους

Για σκοπούς ΦΠΑ, η μίσθωση του σκάφους αναψυχής αποτελεί παροχή υπηρεσιών με δικαίωμα έκπτωσης του φόρου εισροών, όπου το εν λόγω δικαίωμα εφαρμόζεται σύμφωνα με τις διατάξεις της περί ΦΠΑ νομοθεσίας. Η παροχή της υπηρεσίας αυτής αποτελεί φορολογητέα συναλλαγή υποκείμενη στον κανονικό συντελεστή του φόρου (17%) στην έκταση που το υπό μίσθωση σκάφος χρησιμοποιείται εντός των χωρικών υδάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ). Βασική προϋπόθεση αποτελεί η προέλευση του εκμισθωτή όπου πρέπει να είναι εταιρεία εγγεγραμμένη στον Έφορο Εταιρειών στην Κυπριακή Δημοκρατία ενώ ο μισθωτής μπορεί να είναι οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, ανεξάρτητα του τόπου εγκατάστασης ή διαμονής του.

3. Υπολογισμός της έκτασης χρήσης του σκάφους εντός των χωρικών υδάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Για σκοπούς υπολογισμού της έκτασης χρήσης του σκάφους εντός των χωρικών υδάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν χρειάζεται να τηρούνται οποιαδήποτε στοιχεία (log books) αναφορικά με τους τόπους διακίνησης του σκάφους. Είναι γενικά αποδεκτό ότι παρουσιάζονται αντικειμενικές δυσκολίες για τον υπολογισμό του χρόνου που το σκάφος πλέει εντός των χωρικών υδάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του χρόνου που πλέει εκτός των χωρικών υδάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Για το σκοπό αυτό έχει εκ των προτέρων προσδιοριστεί το ποσοστό του μέρους εκείνου της μίσθωσης βασισμένο επί του χρόνου που το σκάφος χρησιμοποιείται εντός των χωρικών υδάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Τα ποσοστά αυτά καθορίζονται σύμφωνα με το μέγεθος του σκάφους και του τρόπου κίνησης του (μηχανοκίνηση ή με ιστιοφόρο)

4. Πίνακες προσδιορισμού των ποσοστών χρήσης εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Πίνακας Α: Μηχανοκίνητα σκάφη (motor boats)

Μήκος σκάφους	Ποσοστό(%)χρήσης εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης	Υπολογισμός του ΦΠΑ
Μήκος μεγαλύτερο από 24 μέτρα	20%	20% της αντιπαροχής χ 17%
Μήκος μεταξύ 14,01 και 24 μέτρα	30%	30% της αντιπαροχής χ 17%
Μήκος μεταξύ 8,01 και 14 μέτρα	50%	50% της αντιπαροχής χ 17%
Μήκος μέχρι 8 μέτρα	60%	60% της αντιπαροχής χ 17%
Σκάφος με επιτρεπόμενη χρήση πλεύσης εντός προστατευμένων υδάτων μόνο	100%	100% της αντιπαροχής χ 17%

Πίνακας Β: Ιστιοφόρα (sailing boats)

Μήκος σκάφους	Ποσοστό (%) χρήσης εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης	Υπολογισμός του ΦΠΑ
Μήκος μεγαλύτερο από 24 μέτρα	20%	20% της αντιπαροχής χ 17%
Μήκος μεταξύ 20,01 και 24 μέτρα	30%	30% της αντιπαροχής χ 17%
Μήκος μεταξύ 10,01 και 20 μέτρα	50%	50% της αντιπαροχής χ 17%
Μήκος μικρότερο από 10 μέτρα	60%	60% της αντιπαροχής χ 17%

Παραδείγματα:

- α. Ένα ιστιοφόρο το οποίο έχει μήκος μεγαλύτερο από 24 μέτρα θεωρείται ότι χρησιμοποιείται 20% του χρόνου εντός των χωρικών υδάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και 80% του χρόνου εκτός των χωρικών υδάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Κατά συνέπεια, ο εκμισθωτής οφείλει να επιβάλει ΦΠΑ στη Δημοκρατία μόνο επί του 20% των μισθωμάτων, ενώ δεν θα επιβληθεί οποιοδήποτε ποσό επί του υπολοίπου 80% των μισθωμάτων, λόγω του ότι θεωρούνται ότι σχετίζονται με το χρόνο που το σκάφος χρησιμοποιείται εκτός των χωρικών υδάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- β. Ένα μηχανοκίνητο σκάφος το οποίο έχει μήκος 7 μέτρα θεωρείται ότι χρησιμοποιείται 60% του χρόνου εντός των χωρικών υδάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οπότε και ο εκμισθωτής θα χρεώσει το μισθωτή με ΦΠΑ επί του 60% των συνολικών μισθωμάτων ενώ δεν θα υπάρξει καμιά επιβολή ΦΠΑ επί του υπολοίπου 40%.

5. Προϋποθέσεις εφαρμογής του ΦΠΑ

Για να μπορεί να εφαρμοστεί η πιο πάνω μεταχείριση για σκοπούς ΦΠΑ θα πρέπει να ικανοποιούνται ΟΛΕΣ οι πιο κάτω προϋποθέσεις:

- α. Η συμφωνία μίσθωσης του σκάφους πρέπει να είναι μεταξύ Κυπριακής εταιρείας και οποιουδήποτε φυσικού ή νομικού προσώπου, ανεξαρτήτως προέλευσης του.
- β. Το σκάφος αναψυχής θα πρέπει να πλεύσει στην Κυπριακή Δημοκρατία εντός ενός μηνός από την ημερομηνία έναρξης της συμφωνίας χρηματοδοτικής μίσθωσης. Οποιαδήποτε χρονική παράταση σε σχέση με το πιο πάνω αναφερόμενο χρονικό διάστημα μπορεί να δοθεί μόνο από τον Έφορο ΦΠΑ Νοείται ότι η παράταση αυτή σε καμιά περίπτωση δεν μπορεί να υπερβαίνει το χρόνο κατά τον οποίο ασκείται το δικαίωμα αγοράς του σκάφους.
- γ. Θα πρέπει να καταβάλλεται αρχική συνεισφορά από το μισθωτή προς τον εκμισθωτή που ανέρχεται σε τουλάχιστον 40% της αξίας του σκάφους.
- δ. Τα μισθώματα θα καταβάλλονται σε μηνιαία βάση και η συμφωνία της μίσθωσης του σκάφους δεν μπορεί σε καμιά περίπτωση να υπερβαίνει τους 48 μήνες.
- ε. Ο εκμισθωτής αναμένεται να έχει κέρδος από τη συμφωνία μίσθωσης που δεν μπορεί να είναι μικρότερο από 10% της συνολικής αξίας του σκάφους. Κατά το χρόνο έναρξης της συμφωνίας μίσθωσης, το συνολικό ποσό των μισθωμάτων, επί του οποίου υπολογίζεται ο οφειλόμενος ΦΠΑ επαυξάνεται κατά το ήμισυ του κέρδους αυτού, δηλαδή κατά 5%.
- στ. Η τελική πληρωμή στο τέλος της συμφωνίας μίσθωσης, ως αποτέλεσμα της οποίας η κυριότητα του σκάφους ουσιαστικώς μεταβιβάζεται στο μισθωτή δεν μπορεί να είναι μικρότερο του 5% της αξίας του σκάφους, το οποίο και αποτελεί μέρος του συνολικού κέρδους της συμφωνίας. Η τελευταία πληρωμή επιβαρύνεται με τον κανονικό συντελεστή ΦΠΑ (17%).
- ζ. Απαιτείται εκ των προτέρων γραπτή έγκριση του Εφόρου ΦΠΑ ο οποίος θα εγκρίνει την αξία του σκάφους και τα εφαρμοστέα ποσοστά επί των οποίων επιβάλλεται ο ΦΠΑ σύμφωνα με την έκταση χρήσης του σκάφους εντός των χωρικών υδάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η αίτηση πρέπει να συνοδεύεται από πιστοποιητικό καθορισμού της αξίας του σκάφους, ως επίσης και τη συμφωνία μίσθωσης που συνομολογείται μεταξύ των ενδιαφερομένων μερών.

Νοείται ότι ο Έφορος ΦΠΑ μπορεί να απορρίψει οποιαδήποτε υποβληθείσα για το σκοπό αυτό αίτηση ή να ζητήσει από τον εκμισθωτή επιπρόσθετες λεπτομέρειες αναφορικά με τη χρήση του σκάφους.

6. Πιστοποιητικό καταβολής ΦΠΑ

Αν ο μισθωτής επιλέξει να αγοράσει το σκάφος στο τέλος της χρηματοδοτικής μίσθωσης, θα εκδοθεί πιστοποιητικό καταβολής ΦΠΑ προς το μισθωτή με την προϋπόθεση ότι όλος ο οφειλόμενος φόρος έχει καταβληθεί.

(Ερμηνευτική Εγκύκλιος ΦΠΑ Αρ. 163 ημερομηνίας 13 Μαρτίου 2012)

Απόδοση του ΦΠΑ από τον πελάτη για συναλλαγές που παρέχονται σε σχέση με οικοδομές ή έργα πολιτικής μηχανικής

Σύμφωνα με το άρθρο 11B των περί **ΦΠΑ** Νόμων του 2000 μέχρι 2012, που τίθεται σε εφαρμογή από 9.3.2012, όταν υποκείμενο στο φόρο πρόσωπο παρέχει **υπηρεσίες ή υπηρεσίες μαζί με αγαθά** μέσα στα πλαίσια κατασκευής, μετατροπής, κατεδάφισης, επιδιόρθωσης ή συντήρησης οικοδομής ή οποιουδήποτε έργου πολιτικής μηχανικής, σε άλλο υποκείμενο στο φόρο πρόσωπο, τότε δεν επιβάλλει ΦΠΑ επί της παροχής των υπηρεσιών.

Στις διατάξεις του πιο πάνω άρθρου υπάγονται ΜΟΝΟ οι υπηρεσίες οικοδόμων, εργοληπτών έργων, αρχιτεκτόνων, πολιτικών μηχανικών, επιμετρητών ποσοτήτων, οι υπηρεσίες των υδραυλικών, ηλεκτρομηχανικών, ξυλουργών, ελαιοχρωματιστών, σιδεράδων καθώς και αυτών που σχετίζονται με τις εγκαταστάσεις αλουμιένιων πόρτων και παραθύρων (εξαιρουμένων των ετοιμοπαράδοτων αγαθών), επιχειρήσεις κατασκευής μεταλλικών σκελετών κτιρίων καθώς και ασφαλτοστρώσεων, μονώσεων και εκσκαφών όπως και οι υπηρεσίες διαχωρισμού οικοπέδων. Οι πιο πάνω υπηρεσίες συμπεριλαμβάνουν και τις υπηρεσίες που παρέχονται τόσο από εργολάβους όσο και από υπεργολάβους των πιο πάνω επαγγελμάτων.

Τονίζεται ότι δεν εμπίπτουν στις διατάξεις του άρθρου 11B:

- (α) οι παραδόσεις οποιουδήποτε αγαθών, μέσα στα πλαίσια κατασκευής, μετατροπής, κατεδάφισης, επιδιόρθωσης ή συντήρησης οικοδομής ή οποιουδήποτε έργου πολιτικής μηχανικής όπως σκυρόδεμα, σίδηρος, ξυλεία, κεραμικά και γενικά οποιαδήποτε υλικά οικοδομής ή άλλων αγαθών όπως είδη υγιεινής, ετοιμοπαράδοτων επίπλων, ηλεκτρικές συσκευές καθώς και
- (β) της παράδοσης ακίνητης ιδιοκτησίας όπως αυτή ορίζεται στην παράγραφο 1(β)(i) και (ii) του Ογδού Παραρτήματος του Νόμου (Βλέπε παράδειγμα 4 του Παραρτήματος)
- (γ) οποιαδήποτε εργασία που συνίσταται στην εγκατάσταση ή συναρμολόγηση αγαθών, (όπως πχ τοποθέτηση παρκέ, χαλιών, εντοιχισμένων επίπλων), έστω και αν παρέχονται από τα επαγγέλματα που αναφέρθηκαν πιο πάνω.

Υποκείμενο στο φόρο πρόσωπο που παρέχει υπηρεσίες ή υπηρεσίες μαζί με αγαθά δυνάμει των διατάξεων του προαναφερθέντος άρθρου, εξακολουθεί να έχει την υποχρέωση να εκδίδει τιμολόγια ΦΠΑ και να δηλώνει τις συναλλαγές αυτές στη φορολογική του δήλωση (τετράγωνο 6-Ολική αξία εκρών χωρίς ΦΠΑ). Σημειώνεται ότι το εν λόγω τιμολόγιο πρέπει να περιλαμβάνει τον αριθμό εγγραφής στο μητρώο ΦΠΑ του λήπτη των υπηρεσιών ο οποίος πρέπει επίσης να επιβεβαιώνεται από τον παροχέα μέσω του συστήματος VIES.

Όταν δημόσια αρχή (κρατική αρχή, αρχή τοπικής διοίκησης, οργανισμός δημοσίου δικαίου), λαμβάνει υπηρεσίες με βάση τις διατάξεις του άρθρου 11B, αποκτά την ιδιότητα υποκείμενου στο φόρο προσώπου. Επομένως, υπηρεσίες που περιγράφονται πιο πάνω οι οποίες παρέχονται σε οποιαδήποτε δημόσια αρχή δεν θα επιβαρύνονται με ΦΠΑ. Η δημόσια αρχή, οφείλει αν δεν είναι εγγεγραμμένη στο ΦΠΑ, να εγγραφεί και να αποδώσει φόρο εκρών, χωρίς να έχει το δικαίωμα να εκτέσει και τον αντίστοιχο φόρο εισροών.

Ο λήπτης των υπηρεσιών θεωρείται ως να είχε ο ίδιος παράσχει τις υπηρεσίες ή τις υπηρεσίες μαζί με τα αγαθά, μέσα στα πλαίσια ή για προώθηση της επιχείρησής του και υποχρεούται να αποδώσει ΦΠΑ για τις συναλλαγές αυτές στη φορολογική του δήλωση. Για το λήπτη ισχύουν οι συνηθισμένοι κανόνες του φόρου εισροών. Επομένως, όταν πραγματοποιεί φορολογητέες συναλλαγές, έχει το δικαίωμα να εκτέσει το φόρο εισροών του, όταν πραγματοποιεί εξαιρούμενες συναλλαγές δεν έχει το δικαίωμα να εκτέσει το φόρο εισροών του. Όταν ο λήπτης πραγματοποιεί τόσο φορολογητέες όσο και εξαιρούμενες όσο και εκτός αντικείμενου του φόρου συναλλαγές οφείλει να προβαίνει σε επιμερισμό του φόρου εισροών σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 21 και Κανονισμών που έχουν εκδοθεί δυνάμει αυτού.

Ο λήπτης των υπηρεσιών αποδίδει φόρο εκροών, πολλαπλασιάζοντας την αξία της συναλλαγής με τον κανονικό συντελεστή ΦΠΑ και καταχωρεί το ποσό του φόρου εκροών, στο λογαριασμό ΦΠΑ και στη φορολογική του δήλωση (τετράγωνο 1). Δηλώνει επίσης της αξίας της συναλλαγής (χωρίς ΦΠΑ) στο τετράγωνο 6 της φορολογικής δήλωσης.

Καταχωρεί το ποσό του φόρου εισροών που δικαιούται να εκπέσει, στη φορολογική του δήλωση (τετράγωνο 4) και τη συνολική αξία της συναλλαγής χωρίς ΦΠΑ, στο τετράγωνο 7 της φορολογικής δήλωσης.

Σύμφωνα με γνωστοποίηση που εκδίδεται δυνάμει των διατάξεων των περί ΦΠΑ Νόμων, υποκείμενο στο φόρο πρόσωπο που παρέχει υπηρεσίες σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 11B οφείλει να τηρεί αρχείο στο οποίο να αναγράφεται το όνομα και αριθμός εγγραφής του πελάτη και η ημερομηνία και αξία της συναλλαγής. Υποκείμενο στο φόρο πρόσωπο που λαμβάνει υπηρεσίες και αποδίδει το ΦΠΑ δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 11B του Νόμου, οφείλει να τηρεί αρχείο στο οποίο να αναγράφεται το όνομα και ο αριθμός εγγραφής του παροχέα και η ημερομηνία και αξία της συναλλαγής. Τα αρχεία πρέπει να τηρούνται για περίοδο επτά ετών.

Παραδείγματα εφαρμογής των πιο πάνω παρουσιάζονται στο Παράρτημα Α που επισυνάπτεται [Βλέπε πιο κάτω].

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α: ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ

1. Αρχιτέκτονας με αρ. εγγραφής ΦΠΑ 90000000X, παρέχει αρχιτεκτονικές υπηρεσίες σε εταιρεία ανάπτυξης γης για κατοικίες που θα πωλήσει για το ποσό των €100.000, οι οποίες θα υπόκεινται σε ΦΠΑ,

Ο αρχιτέκτονας δεν θα επιβάλει ΦΠΑ στο τιμολόγιο που θα εκδώσει. Η εταιρεία ανάπτυξης γης θα δηλώσει τη συναλλαγή στη φορολογική δήλωση ως ακολούθως:

Φορολογική δήλωση εταιρείας ανάπτυξης γης

Τετράγωνο 1: € 17.000

Τετράγωνο 4: € 17.000

Τετράγωνο 6: €100.000

Τετράγωνο 7: €100.000

Φορολογική δήλωση αρχιτέκτονα

Τετράγωνο 6: €100.000

2. Αρχιτέκτονας με αρ. εγγραφής ΦΠΑ 90000000X, παρέχει αρχιτεκτονικές υπηρεσίες σε Τραπεζικό ίδρυμα με αρ. εγγραφής ΦΠΑ 90000000Y για ανέγερση του κτιριακού της συγκροτήματος για το ποσό των €100.000. Η Τράπεζα πραγματοποιεί 75% εξαιρούμενες συναλλαγές και 25% φορολογητέες.

Ο αρχιτέκτονας δεν θα επιβάλει ΦΠΑ στο τιμολόγιο που θα εκδώσει. Η τράπεζα θα δηλώσει το ΦΠΑ για τη συναλλαγή στη φορολογική δήλωση ως ακολούθως:

Φορολογική δήλωση τράπεζας

Τετράγωνο 1: € 17.000

Τετράγωνο 4: € 4.250

Τετράγωνο 5: € 12.750 (ΦΠΑ καταβλητέος)

Τετράγωνο 6: €100.000

Τετράγωνο 7: €100.000

Φορολογική δήλωση αρχιτέκτονα

Τετράγωνο 6: €100.000

3. Υδραυλικός με αρ. εγγραφής ΦΠΑ 90000000Α, παρέχει υπηρεσίες σε εταιρεία ανάπτυξης γης για κατοικίες που θα πωλήσει οι οποίες θα υπόκεινται σε ΦΠΑ, με αρ. εγγραφής ΦΠΑ 90000000Β. Η αξία της συναλλαγής είναι €100.000.

Ο υδραυλικός δεν θα επιβάλει ΦΠΑ στο τιμολόγιο που θα εκδώσει. Η εταιρεία ανάπτυξης γης θα δηλώσει τη συναλλαγή στη φορολογική δήλωση ως ακολούθως:

Φορολογική δήλωση εταιρείας ανάπτυξης γης

Τετράγωνο 1: € 17.000

Τετράγωνο 4: € 17.000

Τετράγωνο 6: €100.000

Τετράγωνο 7: €100.000

Φορολογική δήλωση υδραυλικού

Τετράγωνο 6: €100.000

4. Εταιρεία ανάπτυξης γης πωλεί εμπορικό κατάστημα σε υποκείμενο στο φόρο πρόσωπο με αρ. εγγραφής ΦΠΑ 9000000Ζ για το ποσό των €500.000.

Η εταιρεία ανάπτυξης γης θα επιβάλει 17% στο τιμολόγιο που θα εκδώσει επειδή η παράδοση του καταστήματος μαζί με τη γη θεωρείται **παράδοση αγαθού** και όχι παροχή υπηρεσίας ή υπηρεσίας μαζί με αγαθά.

5. Λογιστικός οίκος αναθέτει σε εργολάβο Α την ανέγερση κτιρίου για σκοπούς χρήσης ως επιχειρηματική εγκατάσταση του λογιστικού οίκου για το ποσό του €1.000.000. Ο εργολάβος Α προσλαμβάνει τον υπεργολάβο Β για τη διεκπεραίωση του έργου για το ποσό των €800.000.

Ο εργολάβος Α δεν θα επιβάλει ΦΠΑ στο τιμολόγιο που θα εκδώσει στο λογιστικό οίκο.

Ο υπεργολάβος Β δεν θα επιβάλει ΦΠΑ στο τιμολόγιο που θα εκδώσει στον εργολάβο Α.

Ο εργολάβος Α θα αποδώσει ΦΠΑ με τη μέθοδο της αντίστροφης χρέωσης στη φορολογική του δήλωση ως ακολούθως.

Φορολογική δήλωση εργολάβου Α

Τετράγωνο 1: € 136.000

Τετράγωνο 4: € 136.000

Τετράγωνο 6: € 800.000

Τετράγωνο 7: € 800.000

6. Ιδιώτης αναθέτει σε εργολάβο Α την ανέγερση της κατοικίας του 400τ.μ. για το ποσό του €1.000.000. Ο εργολάβος Α προσλαμβάνει τον υπεργολάβο Β για την διεκπεραίωση του έργου για το ποσό των €800.000.

Ο εργολάβος Α θα επιβάλει ΦΠΑ στο τιμολόγιο που θα εκδώσει στον ιδιώτη με συντελεστή ΦΠΑ 17%.

Ο υπεργολάβος Β δεν θα επιβάλει ΦΠΑ στο τιμολόγιο που θα εκδώσει στον εργολάβο Α.

Ο εργολάβος Α θα αποδώσει ΦΠΑ με τη μέθοδο της αντίστροφης χρέωσης στη φορολογική του δήλωση ως ακολούθως.

Φορολογική δήλωση εργολάβου Α

Τετράγωνο 1: € 136.000 + (για τις υπηρεσίες που θα λάβει από το Β)
 € 170.000 (για τις υπηρεσίες ανέγερσης προς τον ιδιώτη)
 Τετράγωνο 4: € 136.000
 Τετράγωνο 6: € 800.000 + € 1.000.000
 Τετράγωνο 7: € 800.000

Φορολογική δήλωση υπεργολάβου Β

Τετράγωνο 6: € 800.000

7. Εργολάβος Α αναλαμβάνει την ανέγερση πολυκατοικίας και μισθώνει τον ελαιοχρωματιστή Α για ποσό €300.000, ο οποίος υπεκμισθώνει τον ελαιοχρωματιστή Β για το μπογιάτισμα της πολυκατοικίας για ποσό €200.000.

Τόσο οι υπηρεσίες του ελαιοχρωματιστή Α όσο και οι υπηρεσίες του ελαιοχρωματιστή Β υπόκεινται στις διατάξεις της αντίστροφης χρέωσης όπως επεξηγήθηκαν πιο πάνω.

Φορολογική δήλωση εργολάβου

Τετράγωνο 1: € 51.000
 Τετράγωνο 4: € 51.000
 Τετράγωνο 6: € 300.000
 Τετράγωνο 7: € 300.000

Φορολογική δήλωση ελαιοχρωματιστή Α

Τετράγωνο 1: € 34 000
 Τετράγωνο 4: € 34 000
 Τετράγωνο 6: € 200 000
 Τετράγωνο 7: € 200 000

Φορολογική δήλωση ελαιοχρωματιστή Β

Τετράγωνο 6: € 200 000

(Ερμηνευτική Εγκύκλιος ΦΠΑ Αρ.164 ημερομηνίας 21 Μαρτίου 2012)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ της Εγκυκλίου με αρ. 164 με θέμα: «Απόδοση του Φ.Π.Α από τον πελάτη για συναλλαγές: που παρέχονται σε σχέση με οικοδομές ή έργα πολιτικής μηχανικής»

[Όπως αναθεωρήθηκε σύμφωνα με την Ερμηνευτική Εγκύκλιο Αρ.166 ημερομηνίας 14 Μαΐου 2012).

Πίνακας Α

Υπηρεσίες ή υπηρεσίες μαζί με αγαθά που δεν επιβάλλεται ΦΠΑ με βάση τις διατάξεις του άρθρου 11Β

Τονίζεται ότι όλες οι υπηρεσίες του Πίνακα Α γίνονται μέσα στα πλαίσια κατασκευής, μετατροπής, κατεδάφισης, επιδιόρθωσης ή συντήρησης οικοδομής ή οποιουδήποτε έργου πολιτικής μηχανικής σε άλλο ΥΦΠ.

Α.1	Παροχή υπηρεσιών ενιαίου συμβολαίου μέσα στα πλαίσια κατασκευής, μετατροπής, κατεδάφισης επιδιόρθωσης ή συντήρησης οικοδομής ή οποιουδήποτε έργου πολιτικής μηχανικής.

A.2	Υπηρεσίες οικοδόμων (εργασίες για ανέγερση οικοδομημάτων) Υπηρεσίες μαζί με αγαθά οικοδόμων (τοποθέτηση κεραμικών, γρανιτών, κεραμιδιών στέγης, κατασκευή τζακιού), <i>εφόσον τα αγαθά έχουν αγοραστεί από τον οικοδόμο σύμφωνα με τους όρους συμβολαίου προς το λήπτη</i> (βλέπετε και πίνακα Β, για υπηρεσίες που δεν υπάγονται στις πρόνοιες του άρθρου 11Β)
A.3	Υπηρεσίες εργοληπτών έργων περιλαμβάνουν οικοδομικές εργασίες, εργασίες μετατροπής και συντήρησης οικοδομών Υπηρεσίες εργολήπτη για κατασκευή πάρκων σε Δήμους ή άλλες δημόσιες αρχές Υπηρεσίες μαζί με αγαθά εργοληπτών έργων, <i>εφόσον τα αγαθά έχουν αγοραστεί από τον εργολήπτη σύμφωνα με τους όρους συμβολαίου προς το λήπτη</i>
A.4	Υπηρεσίες αρχιτεκτόνων που σχετίζονται με το έργο του οποίου έχουν εκπονήσει τη σχετική μελέτη (βλέπετε και πίνακα Β, για υπηρεσίες που δεν υπάγονται στις πρόνοιες του άρθρου 11Β)
A.5	Υπηρεσίες άσκησης πολιτικής μηχανικής που σχετίζονται με το έργο του οποίου έχουν εκπονήσει τη σχετική μελέτη (βλέπετε και πίνακα Β, για υπηρεσίες που δεν υπάγονται στις πρόνοιες του άρθρου 11Β)
A.6	Υπηρεσίες επιμετρητών ποσοτήτων
A.7	Υπηρεσίες τοπογράφων, αρμόδιων χωρομετρών για διαχωρισμό οικοπέδων, δρόμων
A.8	Υπηρεσίες ή υπηρεσίες μαζί με αγαθά υδραυλικών (υδραυλικές εγκαταστάσεις μέσα στα πλαίσια κατασκευής, μετατροπής, κατεδάφισης επιδιόρθωσης ή συντήρησης οικοδομής ή οποιουδήποτε έργου πολιτικής μηχανικής)
A.9	Υπηρεσίες μαζί με αγαθά για πρόνοια εργασιών για κεντρική θέρμανση, και για ενδοδαπέδια θέρμανση
A.10	Υπηρεσίες ή υπηρεσίες μαζί με αγαθά ηλεκτρομηχανικών (εργοληπτών μηχανολογικών και ηλεκτρολογικών έργων) για ηλεκτρολογικές υπηρεσίες, ή/και μηχανολογικές υπηρεσίες μέσα στα πλαίσια κατασκευής, μετατροπής, κατεδάφισης, επιδιόρθωσης ή συντήρησης οικοδομής ή οποιουδήποτε έργου πολιτικής μηχανικής
A.11	Υπηρεσίες ξυλουργών μέσα στα πλαίσια κατασκευής, μετατροπής, κατεδάφισης επιδιόρθωσης ή συντήρησης οικοδομής ή οποιουδήποτε έργου πολιτικής μηχανικής Υπηρεσίες μαζί με αγαθά ξυλουργών (ξυλουργικές κατασκευές: πόρτων, παραθύρων, ντουλαπιών, ντουλαπιών κουζίνας, ερμαριών, πάγκων κουζίνας, στέγης) (βλέπετε και πίνακα Β, για υπηρεσίες που δεν υπάγονται στις πρόνοιες του άρθρου 11Β)
A.12	Υπηρεσίες ελαιοχρωματιστών

A.13	Υπηρεσίες σιδεράδων
A.14	Υπηρεσίες καλουψίδων
A.15	Υπηρεσίες για στήσιμο σκαλωσιών (βλέπετε και πίνακα Β, για υπηρεσίες που δεν υπάγονται στις πρόνοιες του άρθρου 11Β)
A.16	Υπηρεσίες αυτών που σχετίζονται με εγκαταστάσεις αλουμινένιων πορτών και παραθύρων, τοποθέτηση γυαλιών πάνω σε αλουμινένια βάση τα οποία ενσωματώνονται στο οικοδόμημα
A.17	Υπηρεσίες κατασκευής μεταλλικών σκελετών κτιρίων
A.18	Υπηρεσίες ασφαλτοστρώσεων και γραμμογραφήσεις δρόμων
A.19	Υπηρεσίες οδοστρωτήρα με οδηγό
A.20	Υπηρεσίες μονώσεων (ηχομόνωση, θερμομόνωση, υγραμόνωση)
A.21	Υπηρεσίες για εκσκαφές, περιλαμβάνονται υπηρεσίες εκσκαφών, τρυπανιών, εγκατεστημένων γερανών, οι ενιαίες υπηρεσίες εκσκαφών και μεταφορές χωμάτων και πετρωμάτων που είναι προϊόν της εκσκαφής (βλέπετε και πίνακα Β, για υπηρεσίες που δεν υπάγονται στις πρόνοιες του άρθρου 11Β)
A.22	Υπηρεσίες για εκσκαφές προς την Αρχή Τηλεπικοινωνιών και Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου για τη διάνοιξη λάκκων για τοποθέτηση καλωδίων, πασσάλων της Αρχής
A.23	Υπηρεσίες κατασκευής και εγκατάστασης πισίνας (βλέπετε και πίνακα Β για υπηρεσίες που δεν υπάγονται στις πρόνοιες του άρθρου 11Β)
A.24	Υπηρεσίες προμήθειας και τοποθέτησης γυψοσανίδων, ταβανιών
A.25	Υπηρεσίες τοποθέτησης εξειδικευμένων υλικών που τοποθετούνται και στερεώνονται στην εξωτερική τοιχοποιία του οικοδομήματος όπως χαλκός, γυαλί, πέτρα, ξύλο, αλουμίνιο, "high pressure laminade", "alucobond"
A.26	Υπηρεσίες κατασκευής αποχετευτικών
A.27	Υπηρεσίες εγκατάστασης συστημάτων αεραγωγών, εξαερισμού σε οικοδομή ή οποιουδήποτε έργου πολιτικής μηχανικής
A.28	Μπετόν σταμπωτό
A.29	Εποξικά δάπεδα
A.30	Υπηρεσίες συμβούλων μηχανολόγων μηχανικών (μηχανολογική μελέτη και επίβλεψη) που σχετίζονται με το έργο του οποίου έχουν εκπονήσει τη μηχανολογική μελέτη. Υπηρεσίες συμβούλων ηλεκτρολόγων μηχανικών (ηλεκτρολογική μελέτη και επίβλεψη) που σχετίζονται με το έργο του οποίου έχουν εκπονήσει την ηλεκτρολογική μελέτη. Υπηρεσίες έκδοσης πιστοποιητικού εμπειρογνομόνων ενεργειακής απόδοσης κτιρίων που σχετίζονται με το έργο του οποίου έχουν εκπονήσει τη μελέτη ενεργειακής απόδοσης
A.31	Υπηρεσίες επίβλεψης αρχιτεκτόνων, πολιτικών μηχανικών, μηχανολόγων μηχανικών και ηλεκτρολόγων μηχανικών για συγκεκριμένο έργο.

Πίνακας Β

Υπηρεσίες ή υπηρεσίες μαζί με αγαθά ή παράδοση αγαθών που ΔΕΝ υπάγονται στις διατάξεις του άρθρου 11Β και για τις οποίες επιβάλλεται ΦΠΑ

B.1	Υπηρεσίες καθαριότητας εργοταξίου, περιλαμβανομένων και των Skip
B.2	Υπηρεσίες τοπιοτέχνησης κήπου, γηπέδου (χορτοτάπητας) ή γηπέδου γκολφ
B.3	Υπηρεσίες τοποθέτησης παρκέ, πλαστικών πατωμάτων, χαλιών, ετοιμοπαράδοτων κουζινών, ετοιμοπαράδοτων παραθύρων και πόρτων, έστω και αν παρέχονται από τα επαγγέλματα που αναφέρονται πιο πάνω στον Πίνακα Α
B.4	Παράδοση, εγκατάσταση και συντήρηση ηλιακών θερμοσιφώνων, θερμοσιφώνων, ντεπόζιτων νερού, πιεστικών συστημάτων, συστημάτων κλιματισμού
B.5	Παράδοση, εγκατάσταση και συντήρηση ανελκυστήρων, κυλιόμενων σκαλών
B.6	Ενοικίαση σκαλωσιών
B.7	Ενοικίαση ανυψωτήρων, αυτοκινούμενων γερανών, περονοφόρων (forklift) και άλλων μηχανημάτων
B.8	Γεωτρήσεις
B.9	Υπηρεσίες μεταφοράς υλικών (άμμος, χαλίκι, τούβλα, χώμα, σκυρόδεμα, ελαφρομπετόν, πέτρα, χαβάρα, σίδηρο, ξυλεία, κεραμικά, και γενικά οποιαδήποτε υλικά οικοδομής ή άλλα αγαθά) μέσα στα πλαίσια κατασκευής, μετατροπής, κατεδάφισης επιδιόρθωσης ή συντήρησης οικοδομής ή οποιουδήποτε έργου πολιτικής μηχανικής
B.10	Τοποθέτηση "blinds"
B.11	Υπηρεσίες αυτών που σχετίζονται με την κατασκευή και τοποθέτηση κάγκελων ή κιγκλιδωμάτων σε οικοδομές με οποιοδήποτε υλικό (σίδηρο, γυαλί, αλουμίνιο, ξύλο, πλαστικό και άλλα υλικά για το σκοπό αυτό)
B.12	Υπηρεσίες αυτών που σχετίζονται με την κατασκευή και τοποθέτηση περίφραξης
B.13	Υπηρεσίες λουστραδόρων
B.14	Παράδοση συστημάτων εξοικονόμησης ενέργειας
B.15	Υπηρεσίες για δίκτυο ηλεκτρονικών υπολογιστών (structured cabling)
B.16	Παράδοση κινητής επίπλωσης
B.17	Παράδοση και τοποθέτηση "wallpaper"
B.18	Παράδοση ετοιμοπαράδοτων πισίνων, επισκευή μηχανολογικού εξοπλισμού πισίνων
B.19	Παράδοση και εγκατάσταση ηχητικών συστημάτων
B.20	Παράδοση και εγκατάσταση συστημάτων συναγερμού
B.21	Υπηρεσίες εκτιμητών ακινήτων
B.22	Υπηρεσίες διακοσμητών

B.23	Υπηρεσίες για εξέταση και ανάλυση σκυροδέματος και άλλων υλικών
B.24	Παράδοση εγκατάσταση και συντήρηση κεραιών και δορυφορικών συστημάτων
B.25	Παράδοση, εγκατάσταση και συντήρηση συστημάτων ελέγχου και διακίνησης αποσκευών (ιμάντες) και συστημάτων ασφάλειας αεροδρομίων
B.26	Υπηρεσίες ξυλουργών για εικονοστάσια, σκάμνους εκκλησιών
B.27	Υπηρεσίες κατασκευής πάγκων υποδοχής, πάγκων, ραφιών καταστημάτων από ξύλο, μέταλλο ή από άλλα υλικά
B.28	Υπηρεσίες κοψίματος, γυαλίσματος μαρμάρων, κεραμικών, άλλων υλικών δαπέδου και άλλων υλικών
B.29	Προμήθεια και εγκατάσταση φωτοβολταϊκών
B.30	Προμήθεια και εγκατάσταση συστημάτων αιολικής ενέργειας
B.31	Μίσθωση προσωπικού από ένα υ.φ.π., εργοληπτική εταιρεία σε άλλο υ.φ.π., εργοληπτική εταιρεία
B.32	Προμήθεια και εγκατάσταση τέντας με οποιοδήποτε τρόπο είναι στερεωμένη (σε μεταλλικό σκελετό, σκελετό από πέτρα ή από ξύλο και από σκυρόδεμα)
B.33	Υπηρεσίες συντήρησης μηχανημάτων
B.34	Υπηρεσίες συντήρησης ηλεκτρολογικών εγκαταστάσεων, υδραυλικών εγκαταστάσεων, ξυλουργικών εγκαταστάσεων
B.35	Προμήθεια και εγκατάσταση φουγάρων
B.36	Διεξαγωγή μελέτης για ασφάλεια και υγεία του εργοταξίου
B.37	Υπηρεσίες καθαρισμού οικοπέδων

Επισημαίνεται ότι, στα τιμολόγια που θα εκδίδονται από τα υποκείμενα στο φόρο πρόσωπα που παρέχουν υπηρεσίες ή υπηρεσίες μαζί με αγαθά, **που δεν επιβάλλεται ΦΠΑ** με βάση τις διατάξεις του άρθρου 11B, οφείλουν να αναγράφουν σε αυτά **«με βάση τις διατάξεις του άρθρου 11B»**.

(Ερμηνευτική Εγκύκλιος ΦΠΑ Αρ.165 ημερομηνίας 6 Απριλίου 2012)

Υποχρέωση εγγραφής με βάση το άρθρο 11B

Σύμφωνα με το άρθρο 11B των περί ΦΠΑ Νόμων του 2000 μέχρι 2012, όταν υποκείμενο στο φόρο πρόσωπο παρέχει υπηρεσίες ή υπηρεσίες μαζί με αγαθά μέσα στο πλαίσιο κατασκευής, μετατροπής, κατεδάφισης, επιδιόρθωσης ή συντήρησης οικοδομής ή οποιουδήποτε έργου πολιτικής μηχανικής, σε άλλο υποκείμενο στο φόρο πρόσωπο, τότε δεν επιβάλλει ΦΠΑ επί της παροχής των υπηρεσιών.

Όταν επιχείρηση η οποία σύμφωνα με το Πρώτο Παράρτημα των ιδίων Νόμων δεν έχει υποχρέωση ή δικαίωμα για εγγραφή στο Μητρώο ΦΠΑ (π.χ. πραγματοποιεί εξαιρούμενες συναλλαγές), λαμβάνει υπηρεσίες στα πλαίσια άσκησης ή προώθησης της επιχείρησης που ασκεί, με βάση τις διατάξεις του άρθρου 11B, αποκτά την ιδιότητα υποκειμένου στο φόρο προσώπου.

Ως εκ τούτου, οφείλει να εγγραφεί και κατ' επέκταση να αποδίδει το φόρο εκροών για τις υπηρεσίες που λαμβάνει και εμπíπτουν στην πιο πάνω παράγραφο αφού ως λήπτης των υπηρεσιών θεωρείται ως να έχει η ίδια παράσχει τις υπηρεσίες ή τις υπηρεσίες μαζί με τα αγαθά, μέσα στα πλαίσια ή για προώθηση της επιχείρησής της.

Το δικαίωμα έκπτωσης του αντίστοιχου ποσού ως φόρου εισροών, διέπεται από τα άρθρα 19 και 21 των περί ΦΠΑ Νόμων. Ως εκ τούτου, επιχείρηση η οποία πραγματοποιεί εξαιρούμενες συναλλαγές δεν θα έχει το δικαίωμα να εκπίπτει το αντίστοιχο ποσό ως φόρο εισροών.

Σημειώνεται επίσης ότι στην Εγκύκλιο 165 από τον Πίνακα Β διαγράφεται το σημείο Β.1 και προστίθεται το σημείο Β.37. Στον Πίνακα Α προστίθενται τα σημεία Α.29, Α.30 και Α.31. Επισυνάπτονται οι αναθεωρημένοι Πίνακες [Βλέπε σελίδες 30-34].

Σημειώνεται ότι οι εν λόγω αλλαγές ισχύουν από την ημερομηνία έκδοσης της εγκυκλίου.

(Ερμηνευτική Εγκύκλιος ΦΠΑ Αρ.166 ημερομηνίας 14 Μαΐου 2012)

Εφαρμογή μειωμένου συντελεστή ΦΠΑ 5% στην αγορά ή ανέγερση κατοικίας

Με βάση τον περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικό) Νόμο (Αρ. 2) του 2012, (Ν. 73(Ι)/2012 που ισχύει για αγοραπωλητήρια έγγραφα ή άλλες συμφωνίες που έχουν συναφθεί για παράδοση ή ανέγερση κατοικιών από 8 Ιουνίου 2012, επεκτείνεται η επιβολή μειωμένου συντελεστή ΦΠΑ, πέντε τοις εκατόν (5%) στις κατοικίες οι οποίες χρησιμοποιούνται ή προορίζονται για να χρησιμοποιηθούν από δικαιούχο πρόσωπο, ως κύριος και μόνιμος χώρος διαμονής στη Δημοκρατία και σε πολίτες χωρών που δεν είναι Κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Οι διατάξεις του Νόμου καλύπτουν πρόσωπα που διαμένουν στη Δημοκρατία για οποιοδήποτε χρονικό διάστημα και χρησιμοποιούν την κατοικία για την οποία υποβάλλουν δήλωση ως κύριο και μόνιμο χώρο διαμονής ενόσω βρίσκονται στη Δημοκρατία. Δεν καλύπτονται από το Νόμο πρόσωπα που αγοράζουν ή ανεγείρουν κατοικία στη Δημοκρατία για επένδυση ή για σκοπούς μίσθωσης σε άλλα πρόσωπα ή για άσκηση οποιασδήποτε άλλης οικονομικής δραστηριότητας.

Επίσης, για σκοπούς ίσης μεταχείρισης πρόσωπων που διαμένουν κυρίως σε ορεινές περιοχές, από την ισχύ του Ν.73(Ι)/2012, δεν θα υπολογίζεται στο συνολικό εμβαδόν της κατοικίας υπόστεγο χώρος με καθαρό ύψος μέχρι 2,20μ., εφόσον προκύπτει λόγω των έντονων υψομετρικών διαφορών του τεμαχίου, και δεν τίθεται σε οποιαδήποτε χρήση ως κατοικήσιμος χώρος.

Οι υπεύθυνες δηλώσεις θα υποβάλλονται με τη διαδικασία που έχει γνωστοποιηθεί σε προηγούμενες εγκυκλίους της Υπηρεσίας ΦΠΑ, σε έντυπο που γνωστοποιείται με βάση τον πιο πάνω Νόμο στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας.

(Ερμηνευτική Εγκύκλιος ΦΠΑ Αρ.167 ημερομηνίας 12 Ιουνίου 2012)

Σε συνέχεια της Ερμηνευτικής Εγκυκλίου με αρ. 158 ημερομηνίας 14 Νοεμβρίου 2011, σας γνωστοποιώ τις ακόλουθες τροποποιήσεις και διαδικασίες που πρέπει να ακολουθούνται για την εφαρμογή ομοιόμορφης πολιτικής, κατά την παραλαβή και εξέταση της υπεύθυνης δήλωσης που υποβάλλουν δικαιούχα πρόσωπα, σύμφωνα με τον περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικό) (Αρ.3) Νόμο Ν.129(Ι)/2011, που τέθηκε σε ισχύ από την 1 Οκτωβρίου, 2011 και ισχύει μέχρι τις 7 Ιουνίου 2012 και σύμφωνα με τον περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικό) (Αρ.2) Νόμο Ν.73(Ι)/2012, που τέθηκε σε ισχύ από τις 8 Ιουνίου, 2012:

Τροποποίηση της παραγράφου 6 της Ερμηνευτικής Εγκυκλίου 158 ημερομηνίας 14/11/2011

Αντίγραφο αίτησης για εξασφάλιση πολεοδομικής άδειας (ή άδεια οικοδομής όταν δεν απαιτείται η εξασφάλιση πολεοδομικής άδειας, δεόντως θεωρημένο από την αρμόδια αρχή.

Σύμφωνα με τον Πίνακα Γ του Πέμπτου Παραρτήματος των περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας Νόμων του 2000 μέχρι 2012, το δικαιούχο πρόσωπο υποβάλλει υπεύθυνη δήλωση σε ειδικό έντυπο που καθορίζεται στη γνωστοποίηση ΚΔΠ 379/2011, που ισχύει μέχρι 7/6/2012 και σε ειδικό έντυπο που καθορίζεται στη γνωστοποίηση ΚΔΠ 223/2012, που ισχύει από 8/6/2012 στο οποίο δηλώνει μεταξύ άλλων ότι δεν διαθέτει οποιαδήποτε άλλη κατοικία στη Δημοκρατία, την οποία χρησιμοποιεί ως κύριο και μόνιμο χώρο διαμονής και στην οποία επισυνάπτει μεταξύ άλλων ακριβές αντίγραφο της αίτησης που υποβλήθηκε στην «αρμόδια αρχή» για εξασφάλιση πολεοδομικής άδειας δεόντως θεωρημένη ως παραληφθείσα από την «αρμόδια αρχή» ή όπου αυτή δεν απαιτείται, αντίγραφο της αίτησης που υποβλήθηκε στην «αρμόδια αρχή» για εξασφάλιση άδειας οικοδομής δεόντως θεωρημένη ως παραληφθείσα από την «αρμόδια αρχή».

Τροποποίηση:

Στις περιπτώσεις που ο πωλητής της κατοικίας ή ο εργολήπτης στην περίπτωση ανέγερσης κατοικίας, παραδίδει διαμερίσματα σε πολυκατοικία π.χ. 20 διαμερίσματα ή κατοικίες σε ενιαία ανάπτυξη π.χ. 6 κατοικίες, για τα οποία κατέχει μόνο ένα θεωρημένο αντίγραφο της αίτησης για πολεοδομική άδεια για την πολυκατοικία ή την ανάπτυξη, αντί όπως εφαρμόζεται μέχρι σήμερα από τα αρμόδια Επαρχιακά Γραφεία ΦΠΑ, όπου ο πωλητής της κατοικίας ή ο εργολήπτης έπρεπε να εξασφαλίζει στα δικαιούχα πρόσωπα (καταβάλλοντας το σχετικό αντίτιμο των €34 στην αρμόδια αρχή) θεωρημένο αντίγραφο πολεοδομικής άδειας για το κάθε διαμέρισμα ή κατοικία για το οποίο υποβάλλεται υπεύθυνη δήλωση για επιβολή μειωμένου συντελεστή 5%,

- απαιτείται να υποβάλλεται μόνο το πρωτότυπο θεωρημένο αντίγραφο αίτησης πολεοδομικής άδειας για το πρώτο διαμέρισμα σε πολυκατοικία ή για την πρώτη κατοικία σε ενιαία ανάπτυξη με την υπεύθυνη δήλωση και

για τα υπόλοιπα διαμερίσματα / κατοικίες

- απαιτείται να υποβάλλεται φωτοτυπία του θεωρημένου αντιγράφου της αίτησης πολεοδομικής άδειας, στην οποία να αναγράφεται ο αριθμός του φακέλου της υπεύθυνης δήλωσης με την οποία υποβλήθηκε το πρωτότυπο θεωρημένο αντίγραφο αίτησης πολεοδομικής άδειας (αριθμός που δίνεται από τα αρμόδια Επαρχιακά Γραφεία ΦΠΑ), για την συγκεκριμένη πολυκατοικία ή ενιαία ανάπτυξη. Ο αιτητής θα εξασφαλίζει τον αριθμό αυτό τον πωλητή της κατοικίας ή τον εργολήπτη.

(Ερμηνευτική Εγκύκλιος ΦΠΑ Αρ.168 ημερομηνίας 10 Ιουλίου 2012)

Απόδοση του ΦΠΑ από τον πελάτη για συναλλαγές που παρέχονται σε σχέση με οικοδομές ή έργα πολιτικής μηχανικής

Αναφορικά με την Ερμηνευτική Εγκύκλιο 166 επισημαίνεται ότι διαγράφονται τα σημεία Β11 και Β12 από τον Πίνακα Β και μεταφέρονται στον Πίνακα Α. Δηλαδή από την ημερομηνία της παρούσας Εγκυκλίου οι υπηρεσίες (Β11) αυτών που σχετίζονται με την κατασκευή και τοποθέτηση κάγκελων ή κιγκλιδωμάτων σε οικοδομές με οποιοδήποτε υλικό (σίδηρο, γυαλί, αλουμίνιο, ξύλο, πλαστικό και άλλα υλικά για τον σκοπό αυτό) καθώς και οι υπηρεσίες (Β12) αυτών που σχετίζονται με την κατασκευή και τοποθέτηση περιφράξης εμπόλων στον Πίνακα Α της Ερμηνευτικής Εγκυκλίου 166. Όταν παρέχονται σε πρόσωπο εγγεγραμμένο για σκοπούς ΦΠΑ, ο παροχέας δεν επιβάλλει ΦΠΑ και ο λήπτης αποδίδει το ΦΠΑ όπως καθορίζεται στην Ερμηνευτική Εγκύκλιο 164.

(Ερμηνευτική Εγκύκλιος ΦΠΑ Αρ.169 ημερομηνίας 16 Ιουλίου 2012)

Τροποποίηση του Σχεδίου Κεφαλαιουχικών Στοιχείων

Από 12 Οκτωβρίου 2012, έχουν δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας οι περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2012 (ΚΔΠ.359/2012), που προβλέπουν ότι το Σχέδιο Κεφαλαιουχικών Αγαθών θα εφαρμόζεται και για τα κτίρια που κατασκευάζονται από υποκείμενο στο φόρο πρόσωπο σε ακίνητη ιδιοκτησία που ανήκει κατά κυριότητα σε αυτό.

Το περιεχόμενο της εγκυκλίου 107 ημερομηνίας 2 Μαΐου, 2006 εξακολουθεί να ισχύει.

(Ερμηνευτική Εγκύκλιος ΦΠΑ Αρ.170 ημερομηνίας 1 Νοεμβρίου 2012)

Τήρηση βιβλίων και αρχείων

Από 12 Οκτωβρίου 2012, έχουν δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας οι περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 3) Κανονισμοί του 2012 (Κ.Δ.Π.360/2012), με βάση τους οποίους μειώνεται η υποχρέωση υποκειμένου στο φόρο προσώπου να τηρεί τα αρχεία που αναφέρονται στον Κανονισμό 22 των περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Γενικών) Κανονισμών του 2000 μέχρι 2012, για σκοπούς ΦΠΑ από επτά (7) χρόνια σε έξι (6) χρόνια.

(Ερμηνευτική Εγκύκλιος ΦΠΑ Αρ.171 ημερομηνίας 1 Νοεμβρίου 2012)

Αθλητισμός

Σύμφωνα με την παράγραφο 13 του Πίνακα Α του Εβδόμου Παραρτήματος των περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας Νόμων του 2000 μέχρι 2012, εξαιρείται από την επιβολή ΦΠΑ, η παροχή υπηρεσιών που συνδέονται στενά με τον αθλητισμό ή τη σωματική αγωγή από οργανισμούς μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα σε πρόσωπα που ασχολούνται με τον αθλητισμό ή τη σωματική αγωγή.

Για να ισχύει η πιο πάνω εξαίρεση πρέπει να συντρέχουν αθροιστικά οι πιο κάτω προϋποθέσεις:

- (α) Οι υπηρεσίες να συνδέονται στενά με τον αθλητισμό ή τη σωματική αγωγή. Τέτοιες υπηρεσίες είναι η χρήση προπονητηρίων και άλλων αθλητικών εγκαταστάσεων, η παροχή οδηγιών από προπονητές, η παράδοση αθλητικού υλικού (μπάλες, ρακέτες κ.τ.λ.) για πρόσκαιρη χρήση κ.α.
- (β) Οι υπηρεσίες να προσφέρονται από οργανισμούς μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, δηλ. που δεν επιτρέπεται να διανέμουν κέρδη στα μέλη τους. Μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα είναι οι οργανισμοί δημοσίου δικαίου, οι αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης, τα σωματεία, τα ιδρύματα και οι λέσχες.
- (γ) Οι λήπτες των υπηρεσιών να είναι πρόσωπα που ασχολούνται με τον αθλητισμό ή τη σωματική αγωγή, δηλ. αθλούμενοι και όχι απλώς φίλαθλοι.

Σημειώνεται ότι η Ερμηνευτική Εγκύκλιος 13 αντικαθίσταται με την παρούσα.

(Ερμηνευτική Εγκύκλιος ΦΠΑ Αρ.172 ημερομηνίας 22 Νοεμβρίου 2012)

Αλλαγή στον τόπο παροχής υπηρεσιών για μακροχρόνια μίσθωση μεταφορικών μέσων

Από 1 Ιανουαρίου 2013, η περί ΦΠΑ νομοθεσία (Ν.13(Ι)/2010) προβλέπει ότι η παροχή υπηρεσιών σε πρόσωπο που δεν είναι σχετικό υποκείμενο στο φόρο πρόσωπο που συνίσταται στη μίσθωση μεταφορικού μέσου, εκτός από βραχυχρόνια, είναι η χώρα εγκατάστασης ή μόνιμης κατοικίας ή συνήθους διαμονής του λήπτη. Η έννοια της «μόνιμης κατοικίας» και «συνήθους διαμονής» καθορίζεται στο άρθρο 12 και 13 αντίστοιχα του Εκτελεστικού Κανονισμού (ΕΕ) αριθμός 282/2011 της 15^{ης} Μαρτίου 2011.

Για τα σκάφη αναψυχής προβλέπεται ότι από 1 Ιανουαρίου 2013, η μίσθωση τους σε πρόσωπο που δεν είναι σχετικό υποκείμενο στο φόρο πρόσωπο, εκτός από βραχυχρόνια, είναι η χώρα όπου το σκάφος αναψυχής τίθεται πράγματι στη διάθεση του λήπτη, όταν ο παρέχων παρέχει την υπηρεσία από την επιχειρηματική ή κάποια άλλη μόνιμη εγκατάσταση της επιχείρησης του που βρίσκεται στη χώρα στην οποία τίθεται στη διάθεση του πελάτη το σκάφος αναψυχής. Η έννοια της «μόνιμης εγκατάστασης» καθορίζεται στο άρθρο 11 του Εκτελεστικού Κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 282/2011 της 15^{ης} Μαρτίου 2011.

Σε περίπτωση που ο παρέχων δεν έχει επιχειρηματική ή κάποια άλλη μόνιμη εγκατάσταση της επιχείρησής του που βρίσκεται στη χώρα στην οποία τίθεται στη διάθεση του πελάτη το σκάφος αναψυχής, τότε η μίσθωση του σκάφους σε πρόσωπο που δεν είναι σχετικό υποκείμενο στο φόρο πρόσωπο, εκτός από βραχυχρόνια, είναι η χώρα εγκατάστασης ή μόνιμης κατοικίας ή συνήθους διαμονής του λήπτη.

Πρόσωπο θεωρείται «σχετικό υποκείμενο στο φόρο πρόσωπο» σε σχέση με παροχή υπηρεσιών, αν το πρόσωπο:

- (α) είναι υποκείμενο στο φόρο πρόσωπο με βάση τις διατάξεις του άρθρου 9 της Οδηγίας 2006/112/ΕΚ.
- (β) είναι πρόσωπο εγγεγραμμένο με βάση τις διατάξεις του Νόμου,
- (γ) θεωρείται υποκείμενο στο φόρο πρόσωπο και αναγνωρίζεται για σκοπούς ΦΠΑ σε άλλο Κράτος μέλος εκτός από τη Δημοκρατία,

και οι υπηρεσίες λαμβάνονται από το πρόσωπο αυτό, όχι αποκλειστικά για ιδιωτικούς σκοπούς.

Βραχυχρόνια μίσθωση μεταφορικού μέσου νοείται η συνεχής κατοχή ή χρήση μεταφορικού μέσου για διάστημα που δεν υπερβαίνει τις τριάντα μέρες. Στην περίπτωση των πλωτών μέσων, βραχυχρόνια θεωρείται η συνεχής κατοχή ή χρήση για διάστημα που δεν υπερβαίνει τις ενενήντα ημέρες.

Για τη μακροχρόνια μίσθωση μεταφορικών μέσων, που ισχύει από 1 Ιανουαρίου 2013, εφαρμόζεται ο κανόνας πραγματικής χρησιμοποίησης και εκμετάλλευσης.

Με βάση τον κανόνα αυτό,

- ο τόπος παροχής των υπηρεσιών που αναφέρονται στην αμέσως προηγούμενη παράγραφο, ο οποίος βρίσκεται στο εσωτερικό της Δημοκρατίας με βάση τους κανόνες του τόπου παροχής υπηρεσιών που αναπτύχθηκαν πιο πάνω, θεωρείται ότι βρίσκεται εκτός Κοινότητας όταν η πραγματική χρησιμοποίηση και εκμετάλλευση των υπηρεσιών πραγματοποιείται εκτός Κοινότητας
- ο τόπος παροχής των υπηρεσιών που αναφέρονται στην αμέσως προηγούμενη παράγραφο, ο οποίος βρίσκεται εκτός κοινότητας με βάση τους κανόνες του τόπου παροχής υπηρεσιών που αναπτύχθηκαν πιο πάνω, θεωρείται ότι βρίσκεται στο εσωτερικό της Δημοκρατίας, όταν η πραγματική χρησιμοποίηση και εκμετάλλευση των υπηρεσιών πραγματοποιείται στο εσωτερικό της Δημοκρατίας.

Επισημαίνεται ότι ο κανόνας πραγματικής χρησιμοποίησης και εκμετάλλευσης, δεν εφαρμόζεται όταν ο λήπτης της υπηρεσίας είναι υποκείμενο στο φόρο πρόσωπο που ανήκει σε άλλο Κράτος μέλος της ΕΕ.

Οι κανόνες που ισχύουν για τη βραχυχρόνια μίσθωση μεταφορικών μέσων, όπως καθορίστηκαν από 1.1.2010 εξακολουθούν να ισχύουν. Σχετικός συγκριτικός Πίνακας για τη βραχυχρόνια και τη μακροχρόνια μίσθωση μεταφορικών μέσων επισυνάπτεται στην εγκύκλιο αυτή (βλέπε πιο κάτω).

Σχετικές είναι επίσης οι διατάξεις των άρθρων 38, 39 και 40 του Εκτελεστικού Κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 282/2011 του Συμβουλίου της 15^{ης} Μαρτίου 2011 για τη θέσπιση μέτρων εφαρμογής της Οδηγίας 2006/112/ΕΚ σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προτιθέμενης αξίας. Τα σχετικά άρθρα του κοινοτικού Εκτελεστικού Κανονισμού παρουσιάζονται στο Παράρτημα της παρούσας εγκυκλίου (βλέπε πιο κάτω). Ολόκληρο το κείμενο του Εκτελεστικού Κανονισμού μπορείτε να το βρείτε στο:

[http://www.mof.gov.cy/mof/vat/vat.nsf/All/C0656A3376397323C22578C600415EEB/\\$file/EI-282_2011.pdf?Openement](http://www.mof.gov.cy/mof/vat/vat.nsf/All/C0656A3376397323C22578C600415EEB/$file/EI-282_2011.pdf?Openement)

ΠΙΝΑΚΑΣ

	Πριν την 1.1.2013	Μετά την 1.1.2013
Βραχυχρόνια μίσθωση Μεταφορικών μέσων σε μη υποκείμενο στο φόρο πρόσωπο	Στη χώρα όπου τίθεται στη διάθεση του πελάτη	Στη χώρα όπου τίθεται στη διάθεση του πελάτη
Βραχυχρόνια μίσθωση Μεταφορικών μέσων σε υποκείμενο στο φόρο πρόσωπο	Στη χώρα όπου τίθεται στη διάθεση του πελάτη	Στη χώρα όπου τίθεται στη διάθεση του πελάτη
Μακροχρόνια μίσθωση μεταφορικών μέσων σε μη υποκείμενο στο φόρο πρόσωπο	Στη χώρα όπου ανήκει ο παροχέας	<u>Στη χώρα εγκατάστασης ή μόνιμης κατοικίας ή συνήθους διαμονής του λήπτη</u>
Μακροχρόνια μίσθωση μεταφορικών μέσων σε υποκείμενο στο φόρο πρόσωπο	Στη χώρα όπου ανήκει ο λήπτης	Στη χώρα όπου ανήκει ο λήπτης
Μακροχρόνια μίσθωση Σκαφών αναψυχής σε μη υποκείμενο στο φόρο πρόσωπο	Στη χώρα όπου ανήκει ο παροχέας	<u>Στη χώρα όπου το σκάφος τίθεται στη διάθεση του πελάτη, όταν ο παρέχων, παρέχει την υπηρεσία από την επιχειρηματική ή κάποια άλλη μόνιμη εγκατάσταση της επιχείρησής του που βρίσκεται στη χώρα στην οποία τίθεται στη διάθεση του πελάτη το σκάφος αναψυχής.</u>
Μακροχρόνια μίσθωση Σκαφών αναψυχής σε μη υποκείμενο στο φόρο πρόσωπο	Στην χώρα όπου ανήκει ο παροχέας	<u>Όταν ο παρέχων ΔΕΝ παρέχει την υπηρεσία από την επιχειρηματική ή κάποια άλλη μόνιμη εγκατάσταση της επιχείρησής του που βρίσκεται στη χώρα στην οποία τίθεται στη διάθεση του πελάτη το σκάφος αναψυχής, ΤΟΤΕ στη χώρα εγκατάστασης ή μόνιμης κατοικίας ή συνήθους διαμονής του λήπτη.</u>

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) αριθ. 282/2011 ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
της 15ης Μαρτίου 2011
για τη θέσπιση μέτρων εφαρμογής της οδηγίας 2006/112/ΕΚ σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου
προστιθέμενης αξίας
(αναδιατύπωση)

Άρθρο 11

1. Για την εφαρμογή του άρθρου 44 της οδηγίας 2006/112/ΕΚ, ως «μόνιμη εγκατάσταση» νοείται κάθε εγκατάσταση, εκτός της έδρας της οικονομικής δραστηριότητας που αναφέρεται στο άρθρο 10 του παρόντος κανονισμού, η οποία χαρακτηρίζεται από επαρκή βαθμό μονιμότητας και κατάλληλη υποδομή σε ανθρώπινους και τεχνικούς πόρους που της επιτρέπουν να λαμβάνει και να χρησιμοποιεί τις υπηρεσίες που παρέχονται για την κάλυψη των αναγκών της εν λόγω εγκατάστασης.
2. Για την εφαρμογή των κατωτέρω άρθρων, ως «μόνιμη εγκατάσταση» νοείται κάθε εγκατάσταση, εκτός της έδρας της οικονομικής δραστηριότητας που αναφέρεται στο άρθρο 10 του παρόντος κανονισμού, η οποία χαρακτηρίζεται από επαρκή βαθμό μονιμότητας και κατάλληλη υποδομή σε ανθρώπινους και τεχνικούς πόρους που της επιτρέπουν να εκτελεί τις υπηρεσίες τις οποίες παρέχει:
  - α) άρθρο 45 της οδηγίας 2006/112/ΕΚ·
  - β) από 1ης Ιανουαρίου 2013, άρθρο 56 παράγραφος 2 δεύτερο εδάφιο της οδηγίας 2006/112/ΕΚ·
  - γ) μέχρι 1ης Δεκεμβρίου 2014, άρθρο 58 της οδηγίας 2006/112/ΕΚ·
  - δ) άρθρο 192α της οδηγίας 2006/112/ΕΚ.
3. Το γεγονός και μόνο ότι ένας υπόχρεος διαθέτει αριθμό φορολογικού μητρώου ΦΠΑ δεν επαρκεί για να θεωρηθεί ότι έχει μόνιμη εγκατάσταση.

Άρθρο 12

Για τους σκοπούς εφαρμογής της οδηγίας 2006/112/ΕΚ, ως «μόνιμη κατοικία» φυσικού προσώπου, υποκείμενου στον φόρο ή μη, νοείται η διεύθυνση που είναι καταχωρισμένη στο μητρώο πληθυσμού ή σε παρόμοιο μητρώο ή η διεύθυνση που έχει κοινοποιηθεί από το εν λόγω πρόσωπο στις φορολογικές αρχές εκτός εάν υπάρχουν αποδεικτικά στοιχεία ότι η διεύθυνση αυτή δεν ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα.

Άρθρο 13

Ως «συνήθης διαμονή» φυσικού προσώπου, υποκείμενου στον φόρο ή μη κατά την έννοια της οδηγίας 2006/112/ΕΚ, νοείται ο τόπος όπου διαμένει συνήθως το εν λόγω φυσικό πρόσωπο, λόγω προσωπικών και επαγγελματικών δεσμών.

Όταν οι επαγγελματικοί δεσμοί είναι σε χώρα διαφορετική από τη χώρα των προσωπικών δεσμών, ή όταν δεν υπάρχουν επαγγελματικοί δεσμοί, ο τόπος της συνήθους διαμονής προσδιορίζεται από τους προσωπικούς δεσμούς οι οποίοι καταδεικνύουν στενές σχέσεις μεταξύ του εν λόγω φυσικού προσώπου και του τόπου όπου ζει.

Μίσθωση μεταφορικών μέσων*Άρθρο 38*

1. Τα «μεταφορικά μέσα» που αναφέρονται στο άρθρο 56 και στο άρθρο 59 πρώτο εδάφιο στοιχείο ζ) της οδηγίας 2006/112/ΕΚ περιλαμβάνουν οχήματα, μηχανοκίνητα ή μη, και άλλον εξοπλισμό και διατάξεις πέδησης που προορίζονται για τη μεταφορά προσώπων ή αντικειμένων από έναν τόπο σε άλλο και που μπορεί να σύρονται, να έλκονται ή να ωθούνται από οχήματα, που κατά κανόνα έχουν σχεδιαστεί και είναι πράγματι κατάλληλα για μεταφορά.
2. Μέσα μεταφοράς που αναφέρονται στην παράγραφο 1 είναι κυρίως τα ακόλουθα οχήματα:
  - α) χερσαία οχήματα, όπως αυτοκίνητα, μοτοσυκλέτες, ποδήλατα, τρίκυκλα και τροχόσπιτα·
  - β) ρυμουλκούμενα και ημιρυμουλκούμενα οχήματα·
  - γ) βαγόνια σιδηροδρόμου·
  - δ) πλοία·
  - ε) αεροσκάφη·
  - στ) ειδικά σχεδιασμένα οχήματα για τη μεταφορά ασθενών ή τραυματιών·
  - ζ) γεωργικοί ελκυστήρες και άλλα γεωργικά οχήματα·
  - η) αναπηρικά αμαξίδια με μηχανική ή ηλεκτρονική προώθηση.

3. Δεν είναι μέσα μεταφοράς που αναφέρονται στην παράγραφο 1 τα εμπορευματοκιβώτια και τα μονίμως ακινητοποιημένα οχήματα.

Άρθρο 39

1. Για τους σκοπούς εφαρμογής του άρθρου 56 της οδηγίας 2006/112/EK, η διάρκεια της συνεχούς κατοχής ή χρήσης μεταφορικού μέσου, η οποία αποτελεί αντικείμενο μίσθωσης καθορίζεται βάσει της σύμβασης μεταξύ των μερών.
Η σύμβαση χρησιμεύει ως τεκμήριο που μπορεί, να αμφισβητηθεί από κάθε πραγματικό ή νομικό μέσο ώστε να καθοριστεί η πραγματική διάρκεια της συνεχούς κατοχής ή χρήσης.
Η υπέρβαση, λόγω ανωτέρας βίας, της συμβατικής περιόδου της μίσθωσης βραχείας διάρκειας κατά την έννοια του άρθρου 56 της οδηγίας 2006/112/EK δεν έχει επίπτωση στον καθορισμό της διάρκειας της συνεχούς κατοχής ή χρήσης του μεταφορικού μέσου.
2. Όταν η μίσθωση ενός και του αυτού μεταφορικού μέσου καλύπτεται από διαδοχικές συμβάσεις μεταξύ των ιδίων μερών, η διάρκεια που πρέπει να λαμβάνεται υπόψη είναι η διάρκεια της συνεχούς κατοχής ή χρήσης του μεταφορικού μέσου σύμφωνα με το σύνολο των συμβάσεων.
Για τους σκοπούς του πρώτου εδαφίου, μια σύμβαση και οι παρατάσεις της συνιστούν διαδοχικές συμβάσεις.
Ωστόσο, η διάρκεια της ή των συμβάσεων μίσθωσης βραχείας διάρκειας που προηγούνται της σύμβασης η οποία θεωρείται μακράς διάρκειας δεν αμφισβητείται, εφόσον δεν υφίσταται καταχρηστική πρακτική. EL L 77/10 Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης 23.3.2011
3. Εκτός αν υφίσταται καταχρηστική πρακτική, διαδοχικές συμβάσεις μίσθωσης μεταξύ των ιδίων μερών για διαφορετικά μέσα μεταφοράς δεν θεωρούνται ως διαδοχικές συμβάσεις για τους σκοπούς της παραγράφου 2.

Άρθρο 40

Ο τόπος όπου το μεταφορικό μέσο τίθεται πράγματι στη διάθεση του πελάτη σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 56 της οδηγίας 1006/112/EK είναι ο τόπος όπου ο πελάτης ή τρίτος που ενεργεί για λογαριασμό του ασκεί τη φυσική κατοχή του μεταφορικού μέσου.

(Ερμηνευτική Εγκύκλιος ΦΠΑ Αρ.173 ημερομηνίας 18 Δεκεμβρίου 2012)

Απόδοση του ΦΠΑ από τον πελάτη για συναλλαγές που παρέχονται σε σχέση με οικοδομές ή έργα πολιτικής μηχανικής

Υπενθυμίζεται ότι, στα τιμολόγια που θα εκδίδονται από τα υποκείμενα στο φόρο πρόσωπα που παρέχουν υπηρεσίες ή υπηρεσίες μαζί με αγαθά, για τις οποίες ο ΦΠΑ αποδίδεται από τον λήπτη με βάση τις διατάξεις του άρθρου 11B των περί ΦΠΑ Νόμων του 2000 μέχρι 2012, οφείλουν να αναγράφουν σε αυτά τη φράση «με βάση τις διατάξεις του άρθρου 11B»

(Ερμηνευτική Εγκύκλιος ΦΠΑ Αρ.174 ημερομηνίας 30 Ιανουαρίου 2013)

Ειδικά φορολογικά μέτρα λόγω οικονομικής κρίσης

Επιβολή ειδικού φόρου πιστωτικού ιδρύματος

Τροποποιήθηκε ο περί Επιβολής Ειδικού Φόρου Πιστωτικού Ιδρύματος Νόμος ώστε:

- (α) Με αναδρομική ισχύ από το 2011, να διαγραφεί η πρόνοια ότι ο καταβαλλόμενος φόρος δεν θα υπερβαίνει το 20% των συνολικών φορολογητέων εισοδημάτων όπως επίσης και η πρόνοια για επιστροφή ποσού του ειδικού φόρου στα πιστωτικά ιδρύματα σε τέτοιες περιπτώσεις.
- (β) Από το 2013 να αυξηθεί ο συντελεστής του ειδικού φόρου από 0,095% σε 0,11%, και να επεκταθεί η ισχύς του Νόμου μέχρι αορίστου χρόνου.

(Ο περί Ειδικού Φόρου Πιστωτικού Ιδρύματος (Τροποποιητικός) Νόμος 189(Ι)/2012 που δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα στις 21 Δεκεμβρίου 2012)

Ειδικός διακανονισμός φορολογικών οφειλών

Τροποποιήθηκε ο περί Ειδικού Διακανονισμού Φορολογικών Οφειλών (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμος, ώστε να παραταθεί μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2013 η χρονική περίοδος εντός της οποίας θα είναι δυνατός ο ειδικός διακανονισμός οφειλόμενου φόρου μέχρι και το φορολογικό έτος 2008.

Με την εν λόγω νομοθεσία η ισχύς της οποίας άρχισε στις 12 Δεκεμβρίου 2011, είχε δοθεί η δυνατότητα για διακανονισμό τέτοιων φορολογικών οφειλών με βάση ειδικά καθορισθείσα διαδικασία, αρχικά μέχρι τις 31 Μαρτίου 2012 και ακολούθως μέχρι τις 31 Οκτωβρίου 2012.

(Οι περί Ειδικού Διακανονισμού Οφειλών (Προσωρινές Διατάξεις) (Τροποποιητικοί)(Αρ.1 και 2) Νόμοι 30(Ι)/2012 και 146(Ι)/2012 που δημοσιεύθηκαν στην Επίσημη Εφημερίδα στις 30 Μαρτίου 2012 και 29 Οκτωβρίου 2012 αντίστοιχα)

Μείωση των απολαβών και των συντάξεων των αξιωματούχων, εργοδοτούμενων και συνταξιούχων της κρατικής υπηρεσίας και του ευρύτερου δημόσιου τομέα

Μειώνονται οι μηνιαίοι μισθοί και συντάξεις των δημοσίων υπαλλήλων ως ακολούθως:

Μηνιαίος μισθός	Αποκοπή %
Μέχρι €1.000	0
€1.001 - €1.500	6,5
€1.501 - €2.000	8,5
€2.001 - €3.000	9,5
€3.001 - €4.000	11,5
€4.000 και άνω	12,5

Οι πιο πάνω αποκοπές εφαρμόζονται επί των απολαβών των μηνών Δεκεμβρίου 2012 και εντεύθεν, περιλαμβανομένου και του 13^{ου} μισθού του 2012.

Επίσης από 1 Ιανουαρίου 2014 θα υπάρξει επιπρόσθετη μείωση κατά 3% πάνω σε όλο το ποσό του μισθού ασχέτως ποσού.

(Ο περί της Μείωσης των Απολαβών και των Συντάξεων των Αξιωματούχων, Εργοδοτούμενων και Συνταξιούχων της Κρατικής Υπηρεσίας και του Ευρύτερου Δημόσιου Τομέα Νόμος 168(Ι)/2012 που δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα στις 6 Δεκεμβρίου 2012)

Έκτακτη εισφορά εργοδοτούμενων, συνταξιούχων και αυτοτελώς εργαζομένων του ιδιωτικού τομέα

Τροποποιήθηκε ο περί Έκτακτης Εισφοράς Εργοδοτούμενων, Συνταξιούχων και Αυτοτελώς Εργαζομένων του Ιδιωτικού Τομέα Νόμος, έτσι ώστε:

- να επεκταθεί η διάρκεια ισχύος του και για τα έτη 2014 έως 2016,
- να διαφοροποιηθεί από την 1η Ιανουαρίου 2014 το ποσοστό της έκτακτης εισφοράς, αρχίζοντας από μηνιαίες απολαβές ή/και συντάξεις ύψους €1.500 αντί €2.500, ως ακολούθως:

Έκτακτη εισφορά 2012-2013

Μηνιαίες απολαβές ή/και συντάξεις	Ποσοστό έκτακτης εισφοράς %
0-€2.500	0
€2.501-€3.500	2,5
€3.501-€4.500	3,0
€4.501 και πάνω	3,5

Έκτακτη εισφορά 2014-2016

Μηνιαίες απολαβές ή/και συντάξεις	Ποσοστό έκτακτης εισφοράς %
0-€1.500	0
€1.501-€2.500	2,5
€2.501-€3.500	3,0
€3.501 και πάνω	3,5

(Ο περί Έκτακτης Εισφοράς Εργοδοτούμενων, Συνταξιούχων και Αυτοτελώς Εργαζομένων του Ιδιωτικού Τομέα (Τροποποιητικός) Νόμος 183(Ι)/2012 που δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα στις 21 Δεκεμβρίου 2012)

Έκτακτη εισφορά αξιωματούχων, εργοδοτούμενων, συνταξιούχων της κρατικής υπηρεσίας και του ευρύτερου δημόσιου τομέα

Τροποποιήθηκε ο περί Έκτακτης Εισφοράς Αξιωματούχων, Εργοδοτούμενων και Συνταξιούχων της Κρατικής Υπηρεσίας και του Ευρύτερου Δημόσιου Τομέα Νόμος, ώστε να αποκόπτεται και από τις απολαβές αξιωματούχων και ανώτατων υπαλλήλων οι οποίοι βρίσκονται στην ανώτατη βαθμίδα της κλίμακας τους είτε, σε περίπτωση συνδυασμένων κλιμάκων, στην ανώτατη βαθμίδα της υψηλότερης κλίμακας των συνδυασμένων κλιμάκων ή λαμβάνουν πάγιο μισθό πρόσθετη έκτακτη εισφορά ύψους 0,5% επί των μηνιαίων απολαβών τους.

Η εν λόγω τροποποίηση κρίθηκε σκόπιμη, ώστε να διασφαλίζεται η ίση μεταχείριση σε σχέση με τους υπαλλήλους με χαμηλότερες μισθοδοσίες που βρίσκονται στην υψηλότερη βαθμίδα της κλίμακας της θέσης τους, από τις απολαβές των οποίων αποκόπτεται ήδη, με βάση την ισχύουσα νομοθεσία, πρόσθετο ποσοστό ύψους 0,5% ως έκτακτη εισφορά.

Ο Νόμος τροποποιήθηκε επίσης, έτσι ώστε:

- να επεκταθεί η διάρκεια ισχύος του και για τα έτη 2014 έως 2016,
- να διαφοροποιηθεί από την 1η Ιανουαρίου 2014 το ποσοστό της έκτακτης εισφοράς, αρχίζοντας από μηνιαίες απολαβές ή/και συντάξεις ύψους €1.500 αντί €2.500, ως ακολούθως:

Κλιμακωτή έκτακτη εισφορά για την περίοδο 2014-2016		
Μηνιαίες απολαβές ή/και συντάξεις	Ποσοστό έκτακτης εισφοράς %	Ποσοστό έκτακτης εισφοράς υπαλλήλων που βρίσκονται στην υψηλότερη βαθμίδα της κλίμακας της θέσης τους %
0-€1.500	0	0
€1.501-€2.500	2,5	3,0
€2.501-€3.500	3,0	3,5
€3.501 και πάνω	3,5	4,0

(Οι περί Έκτακτης Εισφοράς Αξιωματούχων, Εργοδοτούμενων και Συνταξιούχων της Κρατικής Υπηρεσίας και του Ευρύτερου Δημόσιου Τομέα (Τροποποιητικός) (Αρ.1 και 2) Νόμοι 74(Ι)/2012 και 184(Ι)/2012 που δημοσιεύθηκαν στην Επίσημη Εφημερίδα στις 15 Ιουνίου 2012 και 21 Δεκεμβρίου 2012 αντίστοιχα)

Μη παραχώρηση προσαυξήσεων και τιμαριθμικών αυξήσεων στους μισθούς των αξιωματούχων και εργοδοτούμενων και στις συντάξεις των συνταξιούχων της κρατικής υπηρεσίας και του ευρύτερου δημόσιου τομέα

Τροποποιήθηκε ο περί της Μη Παραχώρησης Προσαυξήσεων και Τιμαριθμικών Αυξήσεων στους Μισθούς των Αξιωματούχων και Εργοδοτούμενων και στις Συντάξεις των Συνταξιούχων της Κρατικής Υπηρεσίας και του Ευρύτερου Δημόσιου Τομέα Νόμος (Νόμος 192(Ι)/2011), έτσι ώστε να επέλθουν σ' αυτόν οι ακόλουθες ρυθμίσεις:

1. Η επέκταση της παγιοποίησης στις ετήσιες προσαυξήσεις στην κρατική υπηρεσία και στον ευρύτερο δημόσιο τομέα μέχρι και το 2016, καθώς και στον τιμαριθμο μέχρι το 2015. Επισημαίνεται ότι η τιμαριθμική αναπροσαρμογή των απολαβών και των συντάξεων θα επαναρχίσει, όταν συμφωνηθεί ο τρόπος και η συχνότητα αναθεώρησης του τιμαριθμικού επιδόματος, το οποίο και θα παραχωρείται σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις που θα συμφωνηθούν.
2. Η επέκταση της υπό αναφορά παγιοποίησης και στην περίπτωση των βουλευτών, οι αποδοχές των οποίων αναπροσαρμόζονται πάνω σε ετήσια βάση, σύμφωνα με την αύξηση του δείκτη μισθών και ημερομισθίων των εργαζομένων για τα έτη 2012-2016.
3. Η εφαρμογή της ίσης μεταχείρισης ακαδημαϊκών/εκπαιδευτικών που απασχολήθηκαν ή και απασχολούνται ή θα απασχοληθούν στον ιδιωτικό τομέα τα έτη 2012-2016 και στη συνέχεια θα εργοδοτηθούν στον ευρύτερο δημόσιο τομέα σε σχέση με τους εκπαιδευτικούς που ήδη εργοδοτούνται στον ευρύτερο δημόσιο τομέα, η απασχόληση των οποίων για την ίδια περίοδο δεν θα ληφθεί υπόψη για σκοπούς παραχώρησης ετήσιας προσαύξησης.

(Ο περί της Μη Παραχώρησης Προσαυξήσεων και Τιμαριθμικών Αυξήσεων στους Μισθούς των Αξιωματούχων και Εργοδοτούμενων και στις Συντάξεις των Συνταξιούχων της Κρατικής Υπηρεσίας και του Ευρύτερου Δημόσιου Τομέα (Τροποποιητικός) Νόμος 185(Ι)/2012 που δημοσιεύθηκε στις 21 Δεκεμβρίου 2012)

Συντάξεις κρατικών αξιωματούχων

Τροποποιήθηκε ο περί Συντάξεων Κρατικών Αξιωματούχων (Γενικές Αρχές) Νόμος (Νόμος 88(Ι) του 2011), όπως αυτός τροποποιήθηκε με το Νόμο 136(Ι) του 2012, έτσι ώστε να επέλθουν οι ακόλουθες ρυθμίσεις με ισχύ από την 1 Ιανουαρίου 2013:

1. Να συμψηφιστούν οι συντάξεις που δικαιούται αξιωματούχος λόγω υπηρεσίας του σε περισσότερα του ενός λειτουργήματος ή/και αξιώματος ή/και θέσης, έτσι ώστε το σύνολο των συντάξεων αυτών να μην υπερβαίνει το ήμισυ των υψηλότερων συντάξιμων απολαβών του για οποιοδήποτε εξ αυτών.
2. Να αυξηθούν οι περιοδικές εισφορές που καταβάλλουν οι αξιωματούχοι, οι οποίοι δεν καλύπτονται από το κυβερνητικό σχέδιο συντάξεων ή σχέδιο συντάξεων όμοιο με αυτό, για μεταφορά της σύνταξης σε περίπτωση θανάτου στη/στο χήρα/χήρο και στα εξαρτώμενα τέκνα, από 2% σε 3% επί των συντάξιμων απολαβών τους. Επισημαίνεται ότι οι εν λόγω περιοδικές εισφορές δεν θα είναι επιστρεπτέες κατ' αναλογία με τη ρύθμιση για τους δημόσιους υπαλλήλους.

(Ο περί Συντάξεων Κρατικών Αξιωματούχων (Γενικές Αρχές) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος 182(Ι)/2012 που δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα στις 21 Δεκεμβρίου 2012)

Συνταξιοδοτικά ωφελήματα κρατικών υπαλλήλων και υπαλλήλων του ευρύτερου δημόσιου τομέα περιλαμβανομένων και των αρχών τοπικής αυτοδιοίκησης

Αντικαταστάθηκε η υφιστάμενη νομοθεσία για τα συνταξιοδοτικά ωφελήματα των κρατικών υπαλλήλων και των υπαλλήλων του ευρύτερου δημόσιου τομέα περιλαμβανομένων και των αρχών τοπικής αυτοδιοίκησης με νέα νομοθεσία, η οποία τέθηκε σε ισχύ από την 1 Ιανουαρίου 2013 και θα εφαρμόζεται στους υπαλλήλους του δημόσιου και ευρύτερου δημόσιου τομέα.

Ειδικότερα, με τη νέα νομοθεσία προβλέπονται κυρίως τα ακόλουθα:

1. Κατοχύρωση των συνταξιοδοτικών ωφελημάτων που έχει διασφαλίσει ο υπάλληλος για την υπηρεσία του μέχρι και τις 31 Δεκεμβρίου 2012.
2. Αναλογιστική μείωση των συνταξιοδοτικών ωφελημάτων στις περιπτώσεις οικειοθελούς πρόωρης αφυπηρέτησης ή παραίτησης για υπηρεσία μετά την 1η Ιανουαρίου 2013. Σε ό,τι αφορά υπηρεσία μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2012 θα ισχύουν οι ακόλουθες ρυθμίσεις:
  - (α) Υπάλληλος ο οποίος με βάση τον οικείο νόμο ή κανονισμούς θεμελίωσε ή θεμελιώνει μέχρι και τις 31 Δεκεμβρίου 2012 δικαίωμα σε σύνταξη και εφάπαξ ποσό, λόγω συμπλήρωσης της ηλικίας των σαράντα πέντε ή σαράντα οκτώ ετών, ανάλογα με την περίπτωση, και αφυπηρετεί πριν από τη συμπλήρωση της ηλικίας υποχρεωτικής αφυπηρέτησης δεν υπόκειται σε οποιαδήποτε αναλογιστική μείωση των συνταξιοδοτικών ωφελημάτων που έχει διασφαλίσει για την υπηρεσία του μέχρι και τις 31 Δεκεμβρίου 2012.
  - (β) Υπάλληλος ο οποίος με βάση τις διατάξεις του οικείου νόμου ή κανονισμών θεμελιώνει δικαίωμα σε συνταξιοδοτικά ωφελήματα με τη συμπλήρωση της ηλικίας των σαράντα πέντε χρόνων, αλλά δεν συμπληρώνει την εν λόγω ηλικία μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2012 και ο οποίος αφυπηρετεί πριν από τη συμπλήρωση της ηλικίας υποχρεωτικής αφυπηρέτησης υπόκειται σε αναλογιστική μείωση των συνταξιοδοτικών ωφελημάτων που έχει διασφαλίσει για την υπηρεσία του μέχρι και τις 31 Δεκεμβρίου 2012, κατά ποσό που υπολογίζεται με βάση το εξηκοστό έτος ως ηλικία υποχρεωτικής αφυπηρέτησης.
  - (γ) Υπάλληλος ο οποίος με βάση τις διατάξεις του οικείου νόμου ή κανονισμών θεμελιώνει δικαίωμα σε συνταξιοδοτικά ωφελήματα με τη συμπλήρωση της ηλικίας των σαράντα οκτώ χρόνων, αλλά δεν συμπληρώνει την εν λόγω ηλικία μέχρι και τις 31 Δεκεμβρίου 2012 και ο οποίος αφυπηρετεί πριν από τη συμπλήρωση της ηλικίας υποχρεωτικής αφυπηρέτησης υπόκειται σε αναλογιστική μείωση των συνταξιοδοτικών ωφελημάτων που έχει διασφαλίσει για την υπηρεσία του μέχρι και τις 31 Δεκεμβρίου 2012, κατά ποσό που υπολογίζεται με βάση το εξηκοστό τρίτο έτος ως ηλικία υποχρεωτικής αφυπηρέτησης.
3. Μη φορολόγηση του εφάπαξ ποσού που διασφαλίζεται για υπηρεσία που κερδήθηκε μέχρι και τις 31 Δεκεμβρίου 2012. Φορολόγηση του εφάπαξ ποσού που διασφαλίζεται για υπηρεσία από την 1 Ιανουαρίου 2013 και μετά, σύμφωνα με τις διατάξεις του περί της Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμου όπως αυτός εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται.
4. Επιλογή για καταβολή του εφάπαξ ποσού που διασφαλίζεται για υπηρεσία από την 1 Ιανουαρίου 2013 και μετά είτε στο σύνολό του είτε με μετατροπή αυτού σε σταθερό μηνιαίο ποσό είτε με καταβολή μέρους αυτού και μετατροπή του υπόλοιπου σε σταθερό μηνιαίο ποσό.

5. Υπολογισμός των συνταξιοδοτικών ωφελημάτων του υπαλλήλου για την υπηρεσία του από την 1 Ιανουαρίου 2013 και μετά με βάση το μέσο όρο των ακαθάριστων συντάξιμων απολαβών του συνόλου των μηνών συντάξιμης υπηρεσίας του από την 1 Ιανουαρίου 2013 μέχρι την ημερομηνία αφυπηρέτησής του.
6. Επέκταση του ορίου ηλικίας υποχρεωτικής αφυπηρέτησης κατά δύο ηλικίες (6 μήνες το χρόνο) για τους υπαλλήλους του δημόσιου και ευρύτερου δημόσιου τομέα, τα μέλη της δημοτικής, μέσης και ανώτερης εκπαίδευσης, τα μέλη της αστυνομίας και τα μέλη του κυπριακού στρατού. Σημειώνεται ότι για τα μέλη του κυπριακού στρατού η επέκταση του ορίου ηλικίας υποχρεωτικής αφυπηρέτησης υλοποιείται μέσω του περί των Μελών του Στρατού της Δημοκρατίας (Αφυπηρέτηση και Συναφή Θέματα) (Διατάξεις Γενικής Εφαρμογής) Νόμου του 2012.
7. Ένταξη των υπαλλήλων που διορίστηκαν σε μόνιμη θέση κατά ή μετά την 1 Οκτωβρίου 2011 στο κυβερνητικό σχέδιο συντάξεων ή σχέδιο συντάξεων όμοιο με αυτό.
8. Μη επιστροφή των περιοδικών εισφορών που καταβάλλει ο υπάλληλος στο Ταμείο Χήρων και Ορφανών στις περιπτώσεις όπου αφυπηρετεί ή παραιτείται και κατά την ημερομηνία αφυπηρέτησής του δεν είναι νυμφευμένος ή διαζευγμένος ή ο σύζυγος έχει αποθάνει.
9. Κατάργηση της πρόνοιας σύμφωνα με την οποία, σε περίπτωση νυμφευμένου κατά το χρόνο της αφυπηρέτησης συνταξιούχου ο οποίος λόγω θανάτου του συζύγου νυμφεύθηκε εκ νέου, ο τελευταίος σύζυγος καθίσταται δικαιούχος σε σύνταξη χήρας σε περίπτωση θανάτου του.

(Ο περί Συνταξιοδοτικών Ωφελημάτων Κρατικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων του Ευρύτερου Δημόσιου Τομέα περιλαμβανομένων και των Αρχών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Διατάξεις Γενικής Εφαρμογής) Νόμος 216(Ι)/2012 που δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα στις 28 Δεκεμβρίου 2012)

Αφυπηρέτηση μελών του στρατού

Θεσπίστηκε νέα νομοθεσία η οποία τέθηκε σε ισχύ από την 1 Ιανουαρίου 2013 και αφορά την αφυπηρέτηση και τις συντάξεις των μελών του Στρατού της Δημοκρατίας, έτσι ώστε οι ρυθμίσεις αυτές να συνάδουν με τις ανάλογες ρυθμίσεις που θα ισχύσουν για όλους τους κρατικούς υπαλλήλους. Για υλοποίηση των προνοιών αυτών, μεταξύ άλλων, καταργήθηκαν σχετικές κανονιστικές διατάξεις που περιλαμβάνονται σε κανονιστικές διοικητικές πράξεις και αφορούν τους αξιωματικούς, υπαξιωματικούς και γυναίκες υπαξιωματικούς του Στρατού της Δημοκρατίας.

Ειδικότερα, με τη νέα νομοθεσία προβλέπονται κυρίως τα ακόλουθα:

1. Επέκταση του ορίου ηλικίας υποχρεωτικής αφυπηρέτησης των μελών του Στρατού της Δημοκρατίας κατά δύο ηλικίες (έξι μήνες το χρόνο), εκτός όσων βρίσκονται σε προαφυπηρετική άδεια.
2. Κατάργηση των ευνοϊκών ρυθμίσεων που περιλαμβάνονται στην περί Στρατού της Δημοκρατίας νομοθεσία, οι οποίες προβλέπουν αναγνώριση χρόνου πλασματικής υπηρεσίας και προαγωγής κάτω από ορισμένες προϋποθέσεις μελών του στρατού που αφυπηρετούν λόγω συμπλήρωσης της ηλικίας υποχρεωτικής αφυπηρέτησής τους, εκτός όσων βρίσκονται σε προαφυπηρετική άδεια.
3. Αναλογιστική μείωση των συντάξεων των μελών του στρατού με αντίστοιχο ή και ανάλογο τρόπο με αυτόν που έγινε η αναλογιστική μείωση για τους υπαλλήλους του δημόσιου και ευρύτερου δημόσιου τομέα.

(Ο περί των Μελών του Στρατού της Δημοκρατίας (Αφυπηρέτηση και Συναφή Θέματα) (Διατάξεις Γενικής Εφαρμογής) Νόμος 215(Ι)/2012 που δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα στις 28 Δεκεμβρίου 2012)

Ενιαίο Δημόσιο Επιτόκιο Υπερημερίας

Ο Υπουργός Οικονομικών με βάση τις εξουσίες που του χορηγούνται από τον περί Ενιαίου Δημοσίου Επιτοκίου Υπερημερίας Νόμο του 2006 εξέδωσε διάταγμα με το οποίο καθόρισε το ύψος του δημόσιου επιτοκίου υπερημερίας για το έτος 2013 στα 4,75%.

(ΚΔΠ.543/2012 Διάταγμα δυνάμει του άρθρου 4(1) του περί Ενιαίου Δημοσίου Επιτοκίου Υπερημερίας Νόμων του 2006 και 2012 που δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα στις 28 Δεκεμβρίου 2012)

Περί Εταιρειών Νόμος

Τροποποιήσεις στον περί Εταιρειών Νόμο

Συγχωνεύσεις και διασπάσεις εταιρειών

Τροποποιήθηκε ο περί Εταιρειών Νόμος για σκοπούς εναρμόνισης της ημεδαπής νομοθεσίας με την Οδηγία 2009/109/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16^{ης} Σεπτεμβρίου 2009 για την τροποποίηση των Οδηγιών 77/91/ΕΟΚ, 78/855/ΕΟΚ και 82/191/ΕΟΚ του Συμβουλίου και της Οδηγίας 2005/56/ΕΚ όσον αφορά τις απαιτήσεις υποβολής εκθέσεων και τεκμηρίωσης σε περίπτωση συγχωνεύσεων και διασπάσεων εταιρειών.

Ειδικότερα:

1. Οι τροποποιήσεις αφορούν όλες τις εταιρείες με ποικίλες δραστηριότητες, κυρίως όμως τις μικρομεσαίες δημόσιες εταιρείες.
2. Καταργείται η υποχρέωση υποβολής εκθέσεων σε ορισμένες περιπτώσεις συγχωνεύσεων και διασπάσεων εταιρειών.
3. Τροποποιείται η διαδικασία δημοσίευσης του σχεδίου συγχωνεύσεως ή διασπάσεως, ανάλογα.
4. Κάτω από συγκεκριμένους όρους, δεν θα απαιτείται η προηγούμενη έγκριση της γενικής συνέλευσης της απορροφούσης ή της επωφελούμενης εταιρείας, ανάλογα με το σχέδιο συγχωνεύσεως ή διασπάσεως, αντίστοιχα.

(Ο περί Εταιρειών (Τροποποιητικός) Νόμος 64(Ι)/2012 που δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα στις 31 Μαΐου 2012)

Ειδοποίηση για συνέλευση μελών δημόσιας εταιρείας

Τροποποιήθηκε ο περί Εταιρειών Νόμος, έτσι ώστε να καταστεί ευκολότερη η ειδοποίηση των μελών δημόσιας εταιρείας εισηγμένης στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου για σκοπούς πραγματοποίησης της γενικής της συνέλευσης.

Ειδικότερα, τροποποιήθηκε η παράγραφος (α) του εδαφίου (1) του άρθρου 128 του βασικού περί Εταιρειών Νόμου, έτσι ώστε να παρέχεται η δυνατότητα σε δημόσια εταιρεία εισηγμένη στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου, που πρόκειται να πραγματοποιήσει γενική συνέλευση, να ειδοποιεί τα μέλη της μέσω ανακοίνωσης της εταιρείας στην ιστοσελίδα της και στον ημερήσιο τύπο.

(Ο περί Εταιρειών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος 98(Ι)/2012 που δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα στις 6 Ιουλίου 2012)

Ετήσιο τέλος

Τροποποιήθηκε ο περί Εταιρειών Νόμος έτσι ώστε να καταργηθούν οι εξαιρέσεις και να γίνει υποχρεωτική η καταβολή του ετήσιου τέλους των €350 από όλες τις εταιρείες περιορισμένης ευθύνης που είναι εγγεγραμμένες στο Κυπριακό Μητρώο Εταιρειών με ισχύ από το 2012.

Ειδικότερα:

1. Καταργήθηκαν οι εξαιρέσεις από την υποχρεωτική καταβολή του τέλους που αφορούσαν εταιρείες που ήταν αδρανείς ή που δεν διέθεταν περιουσιακά στοιχεία ή είχαν περιουσιακά στοιχεία στις κατεχόμενες περιοχές. Παραμένει όμως σε ισχύ το ανώτατο όριο συνολικού πληρωτέου τέλους €20.000 για συγκροτήματα εταιρειών.
2. Καταργήθηκε επίσης η εξαίρεση της καταβολής του τέλους το έτος εγγραφής μιας νέας εταιρείας.
3. Προνοείται μεταβατική περίοδος για το έτος 2012 σύμφωνα με την οποία:
  - (α) Η τελευταία ημέρα καταβολής του ετήσιου τέλους για το έτος 2012 είναι η 29^η Μαρτίου 2013.
  - (β) Κάθε εταιρεία που έπαψε να εξαιρείται, όπως αναφέρεται στα σημεία 1 και 2 πιο πάνω, οφείλει το εν λόγω τέλος για το έτος 2012, εκτός αν αιτηθεί την έναρξη της διαδικασίας διαγραφής της η οποία προβλέπεται στο άρθρο 327 του περί Εταιρειών Νόμου μέχρι τις 29 Μαρτίου 2013.

(Ο περί Εταιρειών (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος 190(Ι)/2012 και ο περί Εταιρειών (Τροποποιητικός) Νόμος 6(Ι)/2013 που δημοσιεύθηκαν στην Επίσημη Εφημερίδα στις 21 Δεκεμβρίου 2012 και 1 Φεβρουαρίου 2013 αντίστοιχα)

Άλλες τροποποιήσεις

Έκδοση μετοχικών ενταλμάτων (share warrants)

Τροποποιήθηκε ο περί Εταιρειών Νόμος έτσι ώστε εντάλματα μετοχών να εκδίδονται μόνο από εταιρείες εισηγμένες σε οργανωμένες αγορές.

Τήρηση λογιστικών βιβλίων

Συγκεκριμενοποιείται η περίοδος τήρησης λογιστικών βιβλίων τα οποία κρίνονται αναγκαία για την κατάρτιση οικονομικών καταστάσεων στα έξι χρόνια μετά το τέλος του ημερολογιακού έτους στο οποίο αυτά αναφέρονται.

(Ο περί Εταιρειών (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος 203(Ι)/2012 που δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα στις 28 Δεκεμβρίου 2012)

Ηλεκτρονική καταχώρηση εντύπων/εγγράφων στο Τμήμα Εφόρου Εταιρειών και Επίσημου Παραλήπτη

Το Τμήμα Εφόρου Εταιρειών και Επίσημου Παραλήπτη ανακοινώνει ότι έχει ολοκληρωθεί και έχει τεθεί σε εφαρμογή το σύστημα ηλεκτρονικής καταχώρησης εγγράφων/εντύπων για εγγραφές εταιρειών, αιτήσεων για έκδοση πιστοποιημένων αντιγράφων, αιτήσεων για έγκριση ονομάτων, αλλαγών στα στοιχεία των εγγεγραμμένων εταιρειών (HE2, HE4, HE57 κτλ) καθώς και εγγραφές και εξοφλήσεις υποθηκών και επιβαρύνσεων επί περιουσιακών στοιχείων εταιρειών.

Κάθε ενδιαφερόμενος που επιθυμεί να καταχωρεί έγγραφα για τη σύσταση εταιρείας ηλεκτρονικά, θα πρέπει να υποβάλει τη σχετική **Αίτηση** στο Τμήμα έτσι ώστε να του παραχωρείται **Κωδικός Χρήστη**.

Για να καταστεί δυνατή η Ηλεκτρονική Καταχώρηση Εγγράφων/Έντυπων για αλλαγές στα στοιχεία μιας εγγεγραμμένης εταιρείας θα χρησιμοποιούνται από το Χρήστη δύο Κωδικοί:

- (1) Κωδικός Χρήστη.
- (2) Κωδικός Εταιρείας.

Εταιρεία που ενδιαφέρεται να καταχωρήσει ηλεκτρονικά τα έντυπα/έγγραφα θα υποβάλλει και την σχετική Αίτηση για παροχή Κωδικού Εταιρείας.

Η Αίτηση για έκδοση Πιστοποιημένων Αντιγράφων και η Αίτηση για Έγκριση Ονόματος μπορούν να γίνουν με εγγραφή του Αιτητή σαν **Προσωρινού Χρήστη** απευθείας από το διαδικτυακό σύστημα.

Η διαδικασία για την εγγραφή Προσωρινού Χρήστη γίνεται με επιλογή της προσωρινής σύνδεσης από την Αρχική Σελίδα της ιστοσελίδας του Τμήματος και τη συμπλήρωση των απαραίτητων πεδίων. Να σημειωθεί ότι το Τμήμα θα διεκπεραιώνει αιτήσεις και έντυπα που καταχωρούνται ηλεκτρονικά **εντός 2-3 ημερών**.

Για περισσότερες πληροφορίες και οδηγίες ως προς τον τρόπο χρήσης του συστήματος ηλεκτρονικής καταχώρησης παρακαλώ απευθύνεστε στην ιστοσελίδα του Τμήματος www.mcit.gov.cy/drcor.

(Ανακοίνωση του Τμήματος Εφόρου Εταιρειών και Επίσημου Παραλήπτη ημερομηνίας 22 Ιανουαρίου 2013)

Ευρωπαϊκός Όμιλος Ειδικού Σκοπού (ΕΟΟΣ)

Θεσπίστηκαν διατάξεις οι οποίες είναι αναγκαίες για την εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΟΚ) αρ. 2137/85 του Συμβουλίου της 25^{ης} Ιουλίου 1985 σχετικά με την ίδρυση Ευρωπαϊκού Ομίλου Οικονομικού Σκοπού (ΕΟΟΣ) στην Κυπριακή Δημοκρατία.

Ειδικότερα, με το νόμο θεσπίζονται τα ακόλουθα:

1. Εισάγεται στο εθνικό δίκαιο η έννοια του Ευρωπαϊκού Ομίλου Οικονομικού Σκοπού (ΕΟΟΣ), ο οποίος συνιστάται σύμφωνα με τους όρους, τη διαδικασία και τα αποτελέσματα που προβλέπονται στον πιο πάνω κανονισμό και στον οποίο μπορούν να συμμετέχουν ως μέλη φυσικά πρόσωπα και εταιρείες από περισσότερα από ένα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Σκοπός κάθε ΕΟΟΣ είναι η διευκόλυνση ή ανάπτυξη της οικονομικής δραστηριότητας των μελών του, καθώς και η βελτίωση ή αύξηση των κερδών από τη δραστηριότητα αυτή και όχι η πραγματοποίηση δικών του κερδών. Διευκρινίζεται ότι η δραστηριότητα αυτή πρέπει να συνδέεται με την οικονομική δραστηριότητα των μελών του και να έχει μόνο επικουρικό χαρακτήρα σε σχέση με αυτή.
2. Στόχος της εναρμονιστικής νομοθεσίας είναι η δημιουργία του κατάλληλου νομοθετικού πλαισίου που θα διέπει τη σύμβαση σύστασης και την εσωτερική λειτουργία ΕΟΟΣ ο οποίος πρόκειται να συσταθεί με έδρα τη Δημοκρατία ή που έχει μεταφέρει την έδρα του σε αυτή ή που ιδρύει κατάστημα στη Δημοκρατία.
3. Σε περίπτωση παράβασης των σχετικών άρθρων του Κανονισμού (ΕΟΚ) αρ. 2137/85 και των συναφών εφαρμοστικών διατάξεων του νόμου, το αρμόδιο επαρχιακό δικαστήριο κηρύττει τη διάλυση του ομίλου, ύστερα από αίτηση οποιουδήποτε ενδιαφερομένου ή αρμόδιας αρχής.

4. Ο νόμος περιλαμβάνει πρόνοια για τήρηση από τον Έφορο Εταιρειών και Επίσημο Παραλήπτη Μητρώου ΕΟΟΣ στο οποίο εγγράφονται οι ΕΟΟΣ με έδρα τη Δημοκρατία, καθώς επίσης και ειδικού μητρώου καταστημάτων στο οποίο εγγράφονται καταστήματα που ιδρύονται στην Κυπριακή Δημοκρατία από ΕΟΟΣ που δεν έχουν την έδρα τους στην Κυπριακή Δημοκρατία.
5. Κάθε ΕΟΟΣ τηρεί βιβλία λογαριασμών, σύμφωνα με αποδεκτές λογιστικές αρχές, οι οποίοι ελέγχονται σύμφωνα με αποδεκτές ελεγκτικές αρχές από πρόσωπο που έχει άδεια να διοριστεί ελεγκτής εταιρείας, σύμφωνα με τον περί Εταιρειών Νόμο.

(Ο περί Ευρωπαϊκών Ομίλων Οικονομικού Σκοπού (ΕΟΟΣ) (Εφαρμοστικές Διατάξεις) Νόμος 161(Ι)/2012 που δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα στις 23 Νοεμβρίου 2012)

Πτωχεύσεις

Τροποποιήθηκε ο περί Πτώχευσης Νόμος, ώστε να καταργηθούν οι προβλεπόμενες σ' αυτόν χρονοβόρες διαδικασίες, να εκσυγχρονιστεί η νομοθεσία, να καταργηθούν αχρείαστες και πεπαλαιωμένες διατάξεις και γενικά να απλοποιηθεί η νομοθεσία για να γίνει πιο κατανοητή και εύχρηστη από όλους τους εμπλεκόμενους στις διαδικασίες που αυτή περιλαμβάνει.

Ειδικότερα διαλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, οι πιο κάτω πρόνοιες:

1. Αυξάνεται το συνολικό ποσό των χρεών για το οποίο δικαιολογείται η υποβολή αίτησης πτώχευσης τόσο από πιστωτή όσο και από τον ίδιο το χρεώστη. Συγκεκριμένα, το ποσό αυτό αυξάνεται από £500 σε €15.000, προκειμένου για αίτηση που υποβάλλεται από πιστωτή, και από £5.000 σε €50.000, προκειμένου για αίτηση που υποβάλλεται από τον ίδιο το χρεώστη.
2. Καθίστανται πιο ξεκάθαρες οι διατάξεις που αφορούν τα αποτελέσματα του διατάγματος παραλαβής, αφού ουσιαστικά κωδικοποιείται η νομολογία του δικαστηρίου στο θέμα αυτό.
3. Αυξάνεται ο χρόνος εντός του οποίου πρέπει ο χρεώστης να υποβάλλει την περιουσιακή του κατάσταση, όταν εκδίδεται διάταγμα παραλαβής εναντίον του. Σε περίπτωση που ο χρεώστης παραλείψει ή αμελήσει να το πράξει εντός των προβλεπόμενων προθεσμιών, ο Επίσημος Παραλήπτης δύναται να καταχωρίσει αίτηση στο δικαστήριο για έκδοση διατάγματος εναντίον του χρεώστη που να τον υποχρεώνει να το πράξει.
4. Τόσο το διάταγμα παραλαβής όσο και το διάταγμα κήρυξης του χρεώστη σε πτώχευση ακυρώνονται μετά από σχετική αίτηση ακύρωσης, που υποβάλλεται στο δικαστήριο από το χρεώστη ή τον πτωχεύσαντα ή οποιοδήποτε πιστωτή του, αφού παρέλθουν πέντε χρόνια από την ημερομηνία έκδοσης του διατάγματος παραλαβής. Προϋπόθεση για την καταχώριση της εν λόγω αίτησης ακύρωσης θα αποτελούν η υποβολή από το χρεώστη ή πτωχεύσαντα έκθεσης κατάστασης της περιουσίας του και η προκαταρκτική κατάθεση χρεώστη ή πτωχεύσαντα στον Επίσημο Παραλήπτη και, αν υπάρχει διαχειριστής, στο διαχειριστή. Περαιτέρω, καθορίζονται οι περιπτώσεις για τις οποίες ο Επίσημος Παραλήπτης ή και ο διαχειριστής θα μπορεί να καταχωρίσει ένσταση στην πιο πάνω αίτηση. Τέλος, διευκρινίζεται ότι η ακύρωση του διατάγματος παραλαβής ή και του διατάγματος κήρυξης του χρεώστη σε πτώχευση δεν επιφέρει οποιαδήποτε διαγραφή χρεών.
5. Αυξάνεται το ποσό για ρύθμιση μέσα από συνοπτική διαδικασία πτώχευσης από £200 που προνοεί η υφιστάμενη νομοθεσία σε €20.000.

(Ο περί Πτώχευσης (Τροποποιητικός) Νόμος 206(Ι)/2012 που δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα στις 28 Δεκεμβρίου 2012)

Ασφαλιστικές εταιρείες

Εγκύκλιοι της Εφόρου Ασφαλίσεων

Ελάχιστο εγγυητικό κεφάλαιο (Solvency I)

Ως γνωστό, το άρθρο 21(1)(γ) των περί της Ασκήσεως Ασφαλιστικών Εργασιών και Άλλων Συναφών Θεμάτων Νόμων 2002-2011, υποπαράγραφος (iv), διαλαμβάνει ότι το ελάχιστο όριο εγγυητικού κεφαλαίου θα αναθεωρείται κάθε έτος, σύμφωνα με τις μεταβολές του Ευρωπαϊκού Δείκτη Τιμών Καταναλωτή (European Index of Consumer Prices – EICP) που περιλαμβάνει όλα τα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και δημοσιεύεται από τη Eurostat. Η πιο πάνω διάταξη του Νόμου είναι εναρμονισμένη με τις Οδηγίες 2002/83/EK, βάσει των οποίων τα ποσά αναπροσαρμόζονται αυτόματα αν η ποσοστιαία μεταβολή στον Ευρωπαϊκό Δείκτη είναι μεγαλύτερη του 5%.

Σύμφωνα με σχετική ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ο δείκτης «EICP» έχει αυξηθεί κατά 6,59% (από 107,6 σε 114,69) κατά την περίοδο αναθεώρησης (20 Μαρτίου, 2008 – 20 Μαρτίου, 2011) και, επομένως, θα πρέπει να γίνουν οι ανάλογες αλλαγές, εφόσον η αύξηση είναι πέραν του 5%. Σύμφωνα με τις πιο πάνω Οδηγίες, τα ποσά του ελάχιστου εγγυητικού κεφαλαίου θα πρέπει να αυξηθούν πριν την 1^η Ιανουαρίου 2013, με την ποσοστιαία αλλαγή του δείκτη «EICP» της περιόδου αναθεώρησης (20 Μαρτίου, 2008 – 20 Μαρτίου, 2011).

Ως αποτέλεσμα και μετά τη στρογγυλοποίηση στο ανώτερο πολλαπλάσιο των €100.000, το ελάχιστο όριο εγγυητικού κεφαλαίου για τις ασφαλιστικές επιχειρήσεις το οποίο θα ισχύει από την 31 Δεκεμβρίου 2012, καθορίζεται ως ακολούθως:

- (α) Για τις ασφαλιστικές επιχειρήσεις του Γενικού Κλάδου, το ποσό των €3.700.000.
- (β) Για τις ασφαλιστικές επιχειρήσεις του Κλάδου Ζωής, το ποσό των €3.700.000 και για όσες από αυτές ασκούν και τον Κλάδο Ατυχημάτων και Ασθενειών, το ποσό των €6.200.000.
- (γ) Για τις ασφαλιστικές επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται παράλληλα τόσο στο Γενικό Κλάδο όσο και στον Κλάδο Ζωής, το ποσό των €7.400.000.

Επίσης, όσον αφορά το Γενικό Κλάδο αναθεωρούνται οι δείκτες ασφαλίσεων και απαιτήσεων, με αποτέλεσμα τα ποσά να αυξάνονται στα €61.300.000 και €42.900.000 αντίστοιχα.

Όσον αφορά τις ανασφαλιστικές επιχειρήσεις οι οποίες ασκούν αποκλειστικά ανασφαλιστικές εργασίες, η αναθεώρηση του δείκτη EICP έγινε για την περίοδο 10 Δεκεμβρίου 2007 – 10 Δεκεμβρίου 2010, με αποτέλεσμα ο δείκτης να αυξηθεί κατά 6,49%. Ως εκ τούτου, το ελάχιστο όριο εγγυητικού κεφαλαίου που θα ισχύει από τις 31 Δεκεμβρίου 2012, για τις ανασφαλιστικές επιχειρήσεις καθορίζεται στα €3.400.000 και για τις δέσμιες ανασφαλιστικές επιχειρήσεις στα €1.200.000.

Τυχόν μη συμμόρφωση με τις πιο πάνω υποχρεώσεις θα συνεπάγεται ανάκληση της άδειας των επηρεαζόμενων ασφαλιστικών/ανασφαλιστικών επιχειρήσεων με βάση το άρθρο 41(1)(α) του Νόμου.

(Εγκύκλιος της Εφόρου Ασφαλίσεων ημερομηνίας 21 Νοεμβρίου 2012)

Υποβολή και δημοσίευση λογαριασμών

Αναφέρομαι στις διατάξεις των άρθρων 87(1), 90(1) και 91 περί της Ασκήσεως Ασφαλιστικών Εργασιών και Άλλων Συναφών Θεμάτων Νόμων του 2002-2011, σύμφωνα με τις οποίες κάθε ασφαλιστική επιχείρηση οφείλει, μόλις λήξει το οικονομικό της έτος, να καταρτίσει Λογαριασμούς, Ισολογισμό και Καταστάσεις, και με βάση τις διατάξεις των άρθρων 92 και 99 των ιδίων Νόμων, να καταθέσει τα εν λόγω έγγραφα στον Έφορο Ασφαλίσεων, εντός πέντε μηνών από τη λήξη της περιόδου στην οποία αφορούν.

Ως εκ τούτου, οι Λογαριασμοί και Καταστάσεις, δηλ. οι Τύποι «ΕΑ/ΕΛ 1 – ΕΑ/ΕΛ 9.2», οι οποίοι υποβάλλονται για σκοπούς εποπτείας, καθώς και οι Οικονομικές Καταστάσεις (Financial Statements), θα πρέπει να υποβληθούν στην Υπηρεσία μου, το αργότερο μέχρι τις 31/5/2013. Επομένως, θα πρέπει να μεριμνήσετε όπως οι Λογαριασμοί και Καταστάσεις των εταιρειών σας ετοιμαστούν έγκαιρα. Νοείται ότι για τις περιπτώσεις που έχει ζητηθεί από εμάς επίσπευση υποβολής των Λογαριασμών, τότε θα ισχύει η συγκεκριμένη ημερομηνία υποβολής που έχει ζητηθεί.

Με την ευκαιρία αυτή, επιθυμώ να επισημάνω ότι παράλειψή σας να καταθέσετε οποιοδήποτε έγγραφο που προβλέπεται στο άρθρο 92, συνιστά λόγο για επιβολή προστίμου ή/και για ανάκληση της άδειας άσκησης ασφαλιστικών εργασιών.

Υπενθυμίζεται ότι με την υποβολή των πιο πάνω Λογαριασμών και Οικονομικών Καταστάσεων, θα πρέπει να καταβληθεί και το σχετικό τέλος εξέτασης λογαριασμών, όπως απαιτείται από τον κανονισμό 25 των περί της Ασκήσεως Ασφαλιστικών Εργασιών και Άλλων Συναφών Θεμάτων Κανονισμών του 2002-2009. Υπενθυμίζεται, επίσης, ότι στις Οικονομικές Καταστάσεις συμπεριλαμβάνονται και τα στοιχεία που απαιτούνται από την Οδηγία 7 των «Λογιστικών Οδηγιών για τις Οικονομικές Καταστάσεις». Επίσης, υποβάλλονται ξεχωριστά ως Παράρτημα και τα στοιχεία τα οποία απαιτούνται από την Οδηγία 8 των εν λόγω Λογιστικών Οδηγιών. Οι προαναφερόμενοι Λογαριασμοί και Καταστάσεις θα πρέπει να υποβληθούν στο Γραφείο μου σε τρία αντίγραφα, ένα εκ των οποίων να είναι υπογραμμένο από τα πρόσωπα που αναφέρονται στο άρθρο 92(1) (όσον αφορά τις κυπριακές ασφαλιστικές εταιρείες) ή στο άρθρο 99 (όσον αφορά τις αλλοδαπές επιχειρήσεις). Οι εν λόγω Λογαριασμοί και Καταστάσεις θα πρέπει, επίσης, να υποβληθούν και σε ηλεκτρονική μορφή στο μηχανογραφικό σύστημα της Υπηρεσίας μου, όπως έγινε και τα προηγούμενα έτη.

Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με το άρθρο 92(1), τυχόν αιτήσεις για παρατάσεις για το οικονομικό έτος που έληξε στις 31/12/2012, δεν πρόκειται να γίνουν δεκτές παρά μόνο σε πολύ εξαιρετικές περιπτώσεις και αφού παρασχεθούν επαρκή στοιχεία που να καταδεικνύουν ότι δικαιολογείται παράταση. Οι εν λόγω αιτήσεις θα πρέπει να υποβληθούν ένα τουλάχιστο μήνα πριν την παρέλευση της προθεσμίας υποβολής.

Τέλος, υπενθυμίζεται ότι ο Λογαριασμός Κερδών και Ζημιών, (ή Λογαριασμός Αποτελεσμάτων/Εσόδων), ο Ισολογισμός (ή Κατάσταση Οικονομικής Θέσης), η Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου, η Έκθεση Ελεγκτών καθώς και η Έκθεση Εταιρικής Διακυβέρνησης (όσον αφορά τις ασφαλιστικές εταιρείες των οποίων οι μετοχές διαπραγματεύονται στο Χρηματιστήριο) που περιλαμβάνονται στις Οικονομικές Καταστάσεις θα πρέπει, με βάση τις διατάξεις του Κανονισμού 22(2) των περί της Ασκήσεως Ασφαλιστικών Εργασιών και Άλλων Συναφών Θεμάτων Κανονισμών του 2002-2009, καθώς και των Λογιστικών Οδηγιών, να δημοσιεύονται, εντός επτά μηνών από τη λήξη του οικονομικού έτους στο οποίο αφορούν, σε μια τουλάχιστον εγχώρια ημερήσια εφημερίδα καθώς και στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας. Ως εκ τούτου, μέχρι τις 3/7/2013, θα πρέπει να μεριμνήσετε όπως οι εν λόγω Λογαριασμοί, Καταστάσεις και Εκθέσεις δημοσιευθούν τόσο σε μια ημερήσια εγχώρια εφημερίδα όσο και στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας και υποβάλετε τα σχετικά αντίγραφα στην Υπηρεσία μου.

(Εγκύκλιος της Εφόρου Ασφαλίσεων ημερομηνίας 17 Ιανουαρίου 2013)

Χρονοδιαγράμματα υποβολής Μητρώων Επενδύσεων για το έτος 2013

Επιθυμώ να αναφερθώ στο πιο πάνω θέμα και για σκοπούς υπενθύμισης των υποχρεώσεών σας, να σας αποστείλω για το έτος 2013 την παρούσα εγκύκλιο, στην οποία παρατίθενται οι ημερομηνίες κατά τις οποίες θα πρέπει να υποβάλετε στην Υπηρεσία μου το Μητρώο Επενδύσεων για κάθε τριμηνία, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 83 και 85 των περί της Ασκήσεως Ασφαλιστικών Εργασιών και Άλλων Συναφών Θεμάτων Νόμων του 2002-2011.

Τα πιο πάνω Μητρώα Επενδύσεων συνοδευόμενα από κατάσταση σε σχέση με την εκτίμηση των τεχνικών αποθεμάτων κάθε ασφαλιστικής επιχειρήσης θα πρέπει να υποβληθούν εντός των εξής χρονοδιαγραμμάτων:

Για το πρώτο τρίμηνο δηλ. 1/1/2013-31/3/2013

- (α) Για τις **Κυπριακές ασφαλιστικές εταιρείες**, εντός τριών εβδομάδων από τη λήξη της α' τριμηνίας, δηλ. **όχι αργότερα από τις 22/4/2013.**
- (β) Για τις **αλλοδαπές ασφαλιστικές επιχειρήσεις**, εντός τεσσάρων εβδομάδων από τη λήξη της α' τριμηνίας, δηλ. **όχι αργότερα από τις 29/4/2013.**
- (γ) Για τις **Κυπριακές αντασφαλιστικές εταιρείες**, εντός έξι εβδομάδων από τη λήξη της α' τριμηνίας, δηλ. **όχι αργότερα από τις 13/5/2013.**
- (δ) Για τις **αλλοδαπές αντασφαλιστικές επιχειρήσεις**, εντός επτά εβδομάδων από τη λήξη της α' τριμηνίας δηλ. **όχι αργότερα από τις 20/5/2013.**

Για το δεύτερο τρίμηνο δηλ. 1/4/2013-30/6/2013

- (α) Για τις **Κυπριακές ασφαλιστικές εταιρείες**, εντός τεσσάρων εβδομάδων από τη λήξη της β' τριμηνίας, δηλ. **όχι αργότερα από τις 29/7/2013.**
- (β) Για τις **αλλοδαπές ασφαλιστικές επιχειρήσεις**, εντός πέντε εβδομάδων από τη λήξη της β' τριμηνίας, δηλ. **όχι αργότερα από τις 5/8/2013.**
- (γ) Για τις **Κυπριακές αντασφαλιστικές εταιρείες**, εντός επτά εβδομάδων από τη λήξη της β' τριμηνίας, δηλ. **όχι αργότερα από τις 19/8/2013.**
- (δ) Για τις **αλλοδαπές αντασφαλιστικές επιχειρήσεις**, εντός οκτώ εβδομάδων από τη λήξη της β' τριμηνίας, δηλ. **όχι αργότερα από τις 26/8/2013.**

Για το τρίτο τρίμηνο δηλ. 1/7/2013-30/9/2013

- (α) Για τις **Κυπριακές ασφαλιστικές εταιρείες**, εντός τριών εβδομάδων από τη λήξη της γ' τριμηνίας, δηλ. **όχι αργότερα από τις 21/10/2013.**
- (β) Για τις **αλλοδαπές ασφαλιστικές επιχειρήσεις**, εντός τεσσάρων εβδομάδων από τη λήξη της γ' τριμηνίας, δηλ. **όχι αργότερα από τις 29/10/2013.**
- (γ) Για τις **Κυπριακές αντασφαλιστικές εταιρείες**, εντός έξι εβδομάδων από τη λήξη της γ' τριμηνίας, δηλ. **όχι αργότερα από τις 11/11/2013.**
- (δ) Για τις **αλλοδαπές αντασφαλιστικές επιχειρήσεις**, εντός επτά εβδομάδων από τη λήξη της γ' τριμηνίας, δηλ. **όχι αργότερα από τις 18/11/2013.**

Για το τέταρτο τρίμηνο δηλ. 1/10/2013-31/12/2013

- (α) **Για τις Κυπριακές ασφαλιστικές εταιρείες**, εντός τεσσάρων εβδομάδων από τη λήξη της δ' τριμηνίας, δηλ. **όχι αργότερα από τις 28/1/2014.**
- (β) **Για τις αλλοδαπές ασφαλιστικές επιχειρήσεις**, εντός πέντε εβδομάδων από τη λήξη της δ' τριμηνίας, δηλ. **όχι αργότερα από τις 4/2/2014.**
- (γ) **Για τις Κυπριακές ανασφαλιστικές εταιρείες**, εντός επτά εβδομάδων από τη λήψη της δ' τριμηνίας, δηλ. **όχι αργότερα από τις 18/2/2014.**
- (δ) **Για τις αλλοδαπές ανασφαλιστικές επιχειρήσεις**, εντός οκτώ εβδομάδων από τη λήξη της δ' τριμηνίας, δηλ. **όχι αργότερα από τις 25/2/2014.**

Όσον αφορά τις Κυπριακές ασφαλιστικές/ανασφαλιστικές εταιρείες, με βάση τις διατάξεις του εδαφίου (2) του άρθρου 83, μαζί με το Μητρώο Επενδύσεων υποβάλλεται υπεύθυνη ενυπόγραφη δήλωση δύο τουλάχιστον προσώπων, ενός Διοικητικού Συμβούλου και του Ανώτερου Εκτελεστικού Λειτουργού ή, αν δεν υπάρχει, του Γενικού Διευθυντή της εταιρείας, με την οποία τα πρόσωπα αυτά εγγυούνται την ορθότητα του Μητρώου, την ύπαρξη των επενδύσεων που αναφέρονται σε αυτό και ότι οι επενδύσεις αυτές συνάδουν με τις Οδηγίες για Εγκεκριμένες Επενδύσεις που εκδίδει ο Υπουργός Οικονομικών.

Όσον αφορά τις αλλοδαπές ασφαλιστικές/ανασφαλιστικές επιχειρήσεις, με βάση τις διατάξεις του εδαφίου (3) του άρθρου 85, μαζί με τον Μητρώο Επενδύσεων υποβάλλεται υπεύθυνη δήλωση, κατά τα οριζόμενα στο εδάφιο (2) του άρθρου 83, που υπογράφεται από το Γενικό Αντιπρόσωπο της επιχείρησης στη Δημοκρατία και ένα από τους Διοικητικούς της Συμβούλους.

Επισημαίνεται ότι επιπρόσθετα της ενυπόγραφης δήλωσης των προσώπων που προβλέπουν οι σχετικές διατάξεις του Νόμου, το Μητρώο επενδύσεων για τη δεύτερη και τέταρτη τριμηνία θα πρέπει να είναι ελεγμένο και υπογεγραμμένο από τους εγκεκριμένους ελεγκτές της κάθε ασφαλιστικής επιχείρησης βάσει του σχετικού προτύπου που έχει ετοιμαστεί από το Σύνδεσμο Εγκεκριμένων Λογιστών Κύπρου σε συνεργασία με την Υπηρεσία μου.

Σε προηγούμενες εγκυκλίους μου, σας είχα επισημάνει την ανάγκη όπως υποδείξετε έγκαιρα στους ελεγκτές σας τις υποχρεώσεις τους έτσι ώστε να μπορέσουν να ανταποκριθούν μέσα στα χρονικά πλαίσια που θέτει η νομοθεσία. Ευελπιστώ ότι έχετε ήδη έρθει σε σχετική συνεννόηση με τους ελεγκτές σας γιατί δεν πρόκειται να γίνει αποδεκτή οποιαδήποτε δικαιολογία ότι δεν τους παρασχέθηκε ικανοποιητικός χρόνος. Αυτό είναι θέμα που αφορά τις μεταξύ σας σχέσεις και θα πρέπει να έχετε ήδη προβεί στις σχετικές διευθετήσεις μαζί τους για να αποφευχθεί το ενδεχόμενο επιβολής σε σας οποιασδήποτε προβλεπόμενης από το Νόμο σχετικής ποινής σε περίπτωση καθυστέρησης.

Επιθυμώ να τονίσω εκ νέου ότι σύμφωνα με το άρθρο 196(4) των περί της Ασκήσεως Ασφαλιστικών Εργασιών και Άλλων Συναφών Θεμάτων Νόμων του 2002-2011, **επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο ύψους €170,86 (εκατόν εβδομήντα ευρώ και ογδόντα έξι σεντ) για κάθε ημέρα καθυστέρησης** στην υποβολή του Μητρώου Επενδύσεων.

Τυχόν συνέχιση της καθυστέρησης αυτής θα θεωρηθεί ως σημαντική παραβίαση των υποχρεώσεων της ασφαλιστικής/ανασφαλιστικής επιχείρησης, γεγονός που βάσει του άρθρου 41(γ) του πιο πάνω Νόμου δυνατό να οδηγήσει στην ανάκληση της άδειας ασκήσεως εργασιών της εν λόγω επιχείρησης.

Παρακαλούνται οι Γενικοί Διευθυντές των ασφαλιστικών/ανασφαλιστικών επιχειρήσεων στις οποίες αποστέλλεται η εγκύκλιος αυτή όπως γνωρίσουν λήψη της.

(Εγκύκλιος της Εφόρου Ασφαλίσεων ημερομηνίας 16 Ιανουαρίου 2013)

«Απόθεμα Αναστροφής» - «Resilience Reserve» για το οικονομικό έτος 2012

Αναφέρομαι στο πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ ότι, με βάση τις εξουσίες που μου παρέχονται από το άρθρο 64(2) των περί της Ασκήσεως Ασφαλιστικών Εργασιών και Άλλων Συναφών Θεμάτων Νόμων του 2002-2011, έχω προχωρήσει στην έκδοση Οδηγιών για τη σύσταση «Αποθέματος Αναστροφής» («Resilience Reserve»), στα πλαίσια σχηματισμού επαρκών τεχνικών αποθεμάτων, όπως προνοούν οι παράγραφοι 1 και 14 του Δεύτερου Μέρους του Τέταρτου Παραρτήματος των πιο πάνω Νόμων, για το οικονομικό έτος που έληξε στις **31/12/2012**.

Προτού καταλήξω για το θέμα αυτό, έλαβα υπόψη τις σχετικές απόψεις του Κυβερνητικού Αναλογιστή του Ηνωμένου Βασιλείου, Συμβούλου της Υπηρεσίας μου, του Συνδέσμου Ασφαλιστικών Εταιρειών Κύπρου και του Συνδέσμου Αναλογιστών Κύπρου.

Ας σημειωθεί ότι, όπως και τα προηγούμενα έτη, οι σχετικές παράμετροι, οι οποίες περιλαμβάνονται στις εν λόγω Οδηγίες, μπορεί να τυγχάνουν επανεξέτασης και αναπροσαρμογής κατά την διάρκεια του τρέχοντος έτους, θέμα για το οποίο θα σας ενημερώνουμε ανάλογα, ώστε να λαμβάνετε υπόψη τυχόν διαφοροποιήσεις στον υπολογισμό των Τεχνικών Αποθεμάτων, στις τριμηνιαίες αναφορές σχετικά με τις επενδύσεις σας (Μητρώα Επενδύσεων – Τύποι ΕΑ/ΜΕ 1, 2 και 2Α) και στον τριμηνιαίο υπολογισμό του Περιθωρίου Φερεγγυότητας και στους σχετικούς με αυτό Τύπους (Τύποι ΕΑ/ΕΛ 1.1, 7.1 έως 7.5)

Οι υπό αναφορά Οδηγίες για το οικονομικό έτος 2012 επισυνάπτονται [βλέπε πιο κάτω].

Οδηγίες για τον καθορισμό του Αποθέματος Αναστροφής για το οικονομικό έτος 2012

Οι παράγραφοι 1 και 14 του Μέρους Β του Τέταρτου Παραρτήματος των περί της Ασκήσεως Ασφαλιστικών Εργασιών και Άλλων Συναφών Θεμάτων Νόμων του 2002-2011 απαιτούν, μεταξύ άλλων, όπως ο προσδιορισμός των τεχνικών αποθεμάτων σε σχέση με τις υποχρεώσεις ασφαλιστικών επιχειρήσεων Κλάδου Ζωής πρέπει:

- να διενεργείται με βάση συνετές αναλογιστικές αρχές,
- να λαμβάνει υπόψη τις αναγκαίες προβλέψεις για όλες τις υποχρεώσεις με βάση συνετές προϋποθέσεις (assumptions) που περιέχουν κατάλληλα περιθώρια για δυσμενή παρέκκλιση από τους σχετικούς συντελεστές,
- να λαμβάνει υπόψη τη φύση (συμπεριλαμβανομένης και της φύσης του νομίματος) και τη διάρκεια των περιουσιακών στοιχείων, τα οποία αντιπροσωπεύουν το απόθεμα για τις υποχρεώσεις των εργασιών αυτών και την αξία τους, και
- να περιλαμβάνει συνετές πρόνοιες-περιθώρια έναντι της επίδρασης από πιθανές μελλοντικές μεταβολές στην αξία των περιουσιακών στοιχείων και στην επάρκεια τους να καλύψουν τις καθορισμένες υποχρεώσεις που πηγάζουν από τα ασφαλιστήρια Κλάδου Ζωής.

Για να βοηθηθούν οι Εντεταλμένοι Αναλογιστές στην επεξήγηση και εφαρμογή αυτών των απαιτήσεων, καθορίζεται με αυτές τις Οδηγίες, ως ελάχιστο ζητούμενο, η υποχρέωσή τους να διενεργήσουν, μέσα στα πλαίσια της εκτίμησης των τεχνικών αποθεμάτων κατά την 31/12/2012, μια δοκιμή αναστροφής επενδύσεων (an investments resilience test). Η δοκιμή αυτή θα διενεργηθεί με σκοπό να προσδιοριστεί η επίδραση στην αξία των περιουσιακών στοιχείων και στην επάρκεια τους να καλύψουν τις υποχρεώσεις της ασφαλιστικής επιχείρησης, ερευνώντας τουλάχιστον τα δύο πιο κάτω σενάρια, τα οποία δύναται να αναθεωρούνται στο τέλος κάθε τριμήνου κατά τη διάρκεια του 2013, και στη συνέχεια να καθοριστεί, ως απόθεμα αναστροφής, οποιοδήποτε επιπρόσθετο απόθεμα χρειάζεται για να γίνει συνετή πρόνοια για το πλέον δυσμενές από αυτά τα σενάρια:

Σενάριο 1:

- Μείωση στην αξία των εισηγμένων μετοχών στο Κυπριακό και στο Ελληνικό χρηματιστήριο ίση με **20%**,
  - Μείωση στην αξία των εισηγμένων μετοχών σε άλλα (εκτός του Κυπριακού και του Ελληνικού) χρηματιστήρια στον Ε.Ο.Χ. ίση με **10%**,
  - Μείωση στην αξία των εισηγμένων μετοχών σε ξένα χρηματιστήρια (εκτός Ε.Ο.Χ.) ίση με **10%**,
  - Μείωση στην αξία όλων των άλλων μετοχών ίση με **30%**,
  - Μείωση στην αξία παραγώγων (derivatives) ή ταμείων εξασφάλισης (hedge funds) ή άλλων εναλλακτικών επενδύσεων ως εξής:
    - I. Στις περιπτώσεις όπου, το είδος των επενδύσεων (μετοχές, χρεόγραφα σταθερού επιτοκίου, ακίνητη περιουσία κτλ) που συνδέονται με τα συγκεκριμένα παράγωγα ή ταμεία εξασφάλισης ή άλλες εναλλακτικές επενδύσεις, ως επίσης και η αλλαγή στην αξία αυτών των επενδύσεων, βάσει των σχετικών υποθέσεων που προσδιορίζονται στις παρούσες οδηγίες, δύνανται να προσδιοριστούν εύκολα, τότε:
      - (α) Εάν το αποτέλεσμα είναι μείωση στην αξία των συνδεδεμένων επενδύσεων, η αξία των συγκεκριμένων παραγώγων ή ταμείων εξασφάλισης ή άλλων εναλλακτικών επενδύσεων μειώνεται με το ποσό μείωσης των συνδεδεμένων επενδύσεων, ενώ
      - (β) Σε περίπτωση που το αποτέλεσμα είναι αύξηση στην αξία των συνδεδεμένων επενδύσεων, τότε η αξία των συγκεκριμένων παραγώγων, ταμείων εξασφάλισης και άλλων εναλλακτικών επενδύσεων διατηρείται ως έχει.
    - II. Στις περιπτώσεις όπου, το είδος των επενδύσεων (μετοχές, χρεόγραφα σταθερού επιτοκίου, ακίνητη περιουσία κτλ) που συνδέονται με τα συγκεκριμένα παράγωγα ή ταμεία εξασφάλισης ή άλλες εναλλακτικές επενδύσεις, ως επίσης και η αλλαγή στην αξία αυτών των επενδύσεων, δεν είναι δυνατό να προσδιοριστούν εύκολα, τότε η αξία των συγκεκριμένων παραγώγων, ταμείων εξασφάλισης και άλλων εναλλακτικών περιουσιακών στοιχείων θα πρέπει να μειωθεί με σταθερό ποσοστό ύψους **30%**.
- Σημείωση: Ο Αναλογιστής θα πρέπει να γνωστοποιεί τη μέθοδο που χρησιμοποιήθηκε για τον προσδιορισμό της αλλαγής στην αξία των εν λόγω παραγώγων ή των ταμείων εξασφάλισης ή των άλλων εναλλακτικών επενδύσεων, στην παράγραφο 9 του Τύπου ΕΑ/ΕΛ6.
- Μείωση στην αξία ακίνητης περιουσίας-γης ως εξής:
    - (α) Για ακίνητη περιουσία-γη, η οποία εμπίπτει στην κατηγορία της αναπτυσσόμενης γης (με βάση τις κατηγορίες που περιέχονται στις σχετικές Οδηγίες μας προηγούμενων ετών), και η οποία χρησιμοποιείται για εμπορική ίδια χρήση, μείωση στην αξία της με βασικό ποσοστό **10% Κατ. Εκτίμησης Α, 12.5% Κατ. εκτίμησης Β και 15% Κατ. εκτίμησης Γ**, και
    - (β) Για οποιουδήποτε άλλου είδους ακίνητης περιουσίας-γης (αναπτυσσόμενης ή μη), μείωση στην αξία της με βασικό ποσοστό **15% Κατ. εκτίμησης Α, 20% Κατ. εκτίμησης Β και 25% Κατ. εκτίμησης Γ**.

Επιπρόσθετα από το πιο πάνω βασικό ποσοστό μείωσης στην αξία ακίνητης περιουσίας-γης, ο Αναλογιστής αναμένεται να κάνει τη δική του αξιολόγηση κινδύνων και να προσθέσει επιπλέον περιθώρια μείωσης, εάν αυτό καθίσταται αναγκαίο, σύμφωνα με την κατηγορία της κάθε περιουσίας-γης (με βάση τις κατηγορίες που περιέχονται στις σχετικές οδηγίες μας προηγούμενων ετών) και την τοποθεσία που βρίσκεται. Τα εν λόγω επιπλέον περιθώρια κινδύνων και όλοι οι σχετικοί υπολογισμοί και υποθέσεις, θα πρέπει να γνωστοποιούνται από τον Αναλογιστή στην παράγραφο 9 του τύπου ΕΑ/ΕΛ6.

Σημείωση: Ο όρος «εμπορική ίδια χρήση», ο οποίος χρησιμοποιείται πιο πάνω, αφορά μόνο τα κτήρια στα οποία οι ασφαλιστικές εταιρείες στεγάζουν τα κεντρικά γραφεία ή τα υποκαταστήματά τους. Όσον δε αφορά τις κατηγορίες εκτίμησης Α, Β και Γ πιο πάνω, στην κατηγορία Α εμπίπτει η ακίνητη περιουσία-γη για την οποία η εταιρεία διενήργησε εκτίμηση της αξίας της κατά τη διάρκεια του 2012, στην κατηγορία Β εμπίπτει η περιουσία-γη για την οποία η εταιρεία διενήργησε εκτίμηση της αξίας της κατά τη διάρκεια του 2011, και στην κατηγορία Γ εμπίπτει η περιουσία-γη για την οποία η εταιρεία διενήργησε εκτίμηση της αξίας της κατά τη διάρκεια του 2010 ή πριν το 2010.

- **Αύξηση** στην απόδοση των χρεογράφων σταθερού επιτοκίου ίση με **25%** της απόδοσης, με **ελάχιστη ονομαστική αύξηση 75 μονάδες βάσης**, και αύξηση στην απόδοση των τραπεζικών καταθέσεων ίση με **25%** της απόδοσης, με **ελάχιστη ονομαστική αύξηση 75 μονάδες βάσης**.
- **Αλλαγή** στην αναπροσαρμοσμένη απόδοση για επενδυτικό κίνδυνο στα δάνεια επί συμβολαίων ζωής και στα ενυπόθηκα δάνεια, με βάση τους όρους που περιέχονται στις Οδηγίες που δόθηκαν για τον καθορισμό του αποθέματος αναστροφής του έτους 2006.
- Για κάθε νόμισμα, **δυσμενής αλλαγή**, έναντι του εγχώριου νομίσματος, της **τάξεως του 10%**. Ο υπολογισμός θα πρέπει να κάνει πρόνοια για οποιοδήποτε νομισματική ασυμφωνία μεταξύ πληρωτέων εξόδων και των περιθωρίων ή χρεώσεων που προνοεί η εταιρεία για έξοδα, ως επίσης και για οποιαδήποτε νομισματική ασυμφωνία μεταξύ περιουσιακών στοιχείων και αντίστοιχων υποχρεώσεων. Στον υπολογισμό θα πρέπει επίσης να ληφθούν υπόψη και οποιεσδήποτε εξασφαλίσεις (hedging) έναντι νομισματικού ρίσκου, τις οποίες ενδεχομένως να έχει η εταιρεία. Ο υπολογισμός θα πρέπει να γίνει ξεχωριστά για το κάθε νόμισμα και μετά να προστεθούν τα αποτελέσματα. Ως εγχώριο νόμισμα θα θεωρείται το νόμισμα στη βάση του οποίου ετοιμάζονται οι Οικονομικές Καταστάσεις (Financial Statements) της εταιρείας.

Σενάριο 2:

- **Μείωση** στην αξία των εισηγμένων μετοχών στο Κυπριακό και στο Ελληνικό χρηματιστήριο ίση με **20%**,
- **Μείωση** στην αξία των εισηγμένων μετοχών σε άλλα (εκτός του Κυπριακού και του Ελληνικού) χρηματιστήρια στον Ε.Ο.Χ. ίση με **10%**,
- **Μείωση** στην αξία των εισηγμένων μετοχών σε ξένα χρηματιστήρια (εκτός Ε.Ο.Χ.) ίση με **10%**,
- **Μείωση** στην αξία όλων των άλλων μετοχών ίση με **30%**,
- **Μείωση** στην αξία παραγώγων (derivatives) ή ταμείων εξασφάλισης (hedge funds) ή άλλων εναλλακτικών επενδύσεων ως εξής:

- I. Στις περιπτώσεις όπου, το είδος των επενδύσεων (μετοχές, χρεόγραφα σταθερού επιτοκίου, ακίνητη περιουσία κτλ) που συνδέονται με τα συγκεκριμένα παράγωγα ή ταμεία εξασφάλισης ή άλλες εναλλακτικές επενδύσεις, ως επίσης και η αλλαγή στην αξία αυτών των επενδύσεων, βάσει των σχετικών υποθέσεων που προσδιορίζονται στις παρούσες οδηγίες, δύνανται να προσδιοριστούν εύκολα, τότε:
- (α) Εάν το αποτέλεσμα είναι μείωση στην αξία των συνδεδεμένων επενδύσεων, η αξία των συγκεκριμένων παραγώγων ή ταμείων εξασφάλισης ή άλλων εναλλακτικών επενδύσεων μειώνεται με το ποσό μείωσης των συνδεδεμένων επενδύσεων, ενώ
- (β) Σε περίπτωση που το αποτέλεσμα είναι αύξηση στην αξία των συνδεδεμένων επενδύσεων, τότε η αξία των συγκεκριμένων παραγώγων, ταμείων εξασφάλισης και άλλων εναλλακτικών επενδύσεων διατηρείται ως έχει.
- II. Στις περιπτώσεις όπου, το είδος των επενδύσεων (μετοχές, χρεόγραφα σταθερού επιτοκίου, ακίνητη περιουσία κτλ) που συνδέονται με τα συγκεκριμένα παράγωγα ή ταμεία εξασφάλισης ή άλλες εναλλακτικές επενδύσεις, ως επίσης και η αλλαγή στην αξία αυτών των επενδύσεων, δεν είναι δυνατό να προσδιοριστούν εύκολα, τότε η αξία των συγκεκριμένων παραγώγων, ταμείων εξασφάλισης και άλλων εναλλακτικών περιουσιακών στοιχείων θα πρέπει να μειωθεί με σταθερό ποσοστό ύψους **30%**.

Σημείωση: Ο Αναλογιστής θα πρέπει να γνωστοποιεί τη μέθοδο που χρησιμοποιήθηκε για τον προσδιορισμό της αλλαγής στην αξία των εν λόγω παραγώγων ή των ταμείων εξασφάλισης ή των άλλων εναλλακτικών επενδύσεων, στην παράγραφο 9 του Τύπου ΕΑ/ΕΛ6.

- Μείωση στην αξία ακίνητης περιουσίας-γης ως εξής:

(α) Για ακίνητη περιουσία-γη, η οποία εμπίπτει στην κατηγορία της αναπτυσσόμενης γης (με βάση τις κατηγορίες που περιέχονται στις σχετικές Οδηγίες μας προηγούμενων ετών), και η οποία χρησιμοποιείται για εμπορική ίδια χρήση, μείωση στην αξία της με βασικό ποσοστό **10% Κατ. Εκτίμησης Α, 12.5% Κατ. εκτίμησης Β και 15% Κατ. εκτίμησης Γ**, και

(β) Για οποιοδήποτε άλλου είδους ακίνητης περιουσίας-γης (αναπτυσσόμενης ή μη), μείωση στην αξία της με βασικό ποσοστό **15% Κατ. εκτίμησης Α, 20% Κατ. εκτίμησης Β και 25% Κατ. εκτίμησης Γ**.

Επιπρόσθετα από το πιο πάνω βασικό ποσοστό μείωσης στην αξία ακίνητης περιουσίας-γης, ο Αναλογιστής αναμένεται να κάνει τη δική του αξιολόγηση κινδύνων και να προσθέσει επιπλέον περιθώρια μείωσης, εάν αυτό καθίσταται αναγκαίο, λαμβάνοντας υπόψη την κατηγορία της κάθε περιουσίας-γης (με βάση τις κατηγορίες που περιέχονται στις σχετικές οδηγίες μας προηγούμενων ετών) και την τοποθεσία που βρίσκεται. Τα εν λόγω επιπλέον περιθώρια κινδύνων και όλοι οι σχετικοί υπολογισμοί και υποθέσεις, θα πρέπει να γνωστοποιούνται από τον Αναλογιστή στην παράγραφο 9 του τύπου ΕΑ/ΕΛ6.

Σημείωση: Ο όρος «εμπορική ίδια χρήση», ο οποίος χρησιμοποιείται πιο πάνω, αφορά μόνο τα κτήρια στα οποία οι ασφαλιστικές εταιρείες στεγάζουν τα κεντρικά γραφεία ή τα υποκαταστήματά τους. Όσον δε αφορά τις κατηγορίες εκτίμησης Α, Β και Γ πιο πάνω, στην κατηγορία Α εμπίπτει η ακίνητη περιουσία-γη για την οποία η εταιρεία διενήργησε εκτίμηση της αξίας της κατά τη διάρκεια του 2012, στην κατηγορία Β εμπίπτει η περιουσία-γη για την οποία η εταιρεία διενήργησε εκτίμηση της αξίας της κατά τη διάρκεια του 2011, και στη κατηγορία Γ εμπίπτει η περιουσία-γη για την οποία η εταιρεία διενήργησε εκτίμηση της αξίας της κατά τη διάρκεια του 2010 ή πριν το 2010.

- **Μείωση** στην απόδοση των χρεογράφων σταθερού επιτοκίου ίση με **20%** της απόδοσης, **με ελάχιστη μείωση 60 μονάδες βάσης** (στο σημείο που το επιτόκιο δεν θα γίνεται αρνητικό), και των αποδόσεων τραπεζικών καταθέσεων ίση με **20%** της απόδοσης, **με ελάχιστη μείωση 60 μονάδες βάσης** (στο σημείο που το επιτόκιο δεν θα γίνεται αρνητικό).
- **Αλλαγή** στην αναπροσαρμοσμένη απόδοση για επενδυτικό κίνδυνο στα δάνεια επί συμβολαίων ζωής και στα ενυπόθηκα δάνεια, με βάση τους όρους που περιέχονται στις Οδηγίες για τον καθορισμό του αποθέματος αναστροφής του που δόθηκαν το 2006.
- Για κάθε νόμισμα, **δυσμενής αλλαγή**, έναντι του εγχώριου νομίσματος, **της τάξεως του 10%**. Ο υπολογισμός θα πρέπει να κάνει πρόνοια για οποιοδήποτε νομισματική ασυμφωνία μεταξύ πληρωτέων εξόδων και των περιθωρίων ή χρεώσεων που προνοεί η εταιρεία για έξοδα, ως επίσης και για οποιαδήποτε νομισματική ασυμφωνία μεταξύ περιουσιακών στοιχείων και αντίστοιχων υποχρεώσεων. Στον υπολογισμό θα πρέπει επίσης να ληφθούν υπόψη και οποιεσδήποτε εξασφαλίσεις (hedging) έναντι νομισματικού ρίσκου, τις οποίες ενδεχομένως να έχει η εταιρεία. Ο υπολογισμός θα πρέπει να γίνει ξεχωριστά για το κάθε νόμισμα και μετά να προστεθούν τα αποτελέσματα. Ως εγχώριο νόμισμα θα θεωρείται το νόμισμα στη βάση του οποίου ετοιμάζονται οι Οικονομικές Καταστάσεις (Financial Statements) της εταιρείας.

Ως συνέπεια των διαφόρων κατηγοριών (συμπεριλαμβανομένων και των κατηγοριών εκτίμησης), τις οποίες καθορίζουμε στις Οδηγίες μας, για την ακίνητη περιουσία-γη, οι ασφαλιστικές εταιρείες αναμένονται να κάνουν αντίστοιχο σαφή διαχωρισμό-ανάλυση στον τομέα «γη» στα Μητρώα Επενδύσεων. Σε περίπτωση που μια ασφαλιστική εταιρεία δεν κάνει, ή δεν είναι σε θέση να κάνει, τον εν λόγω διαχωρισμό-ανάλυση, θα πρέπει να χρησιμοποιεί το ψηλότερο ποσοστό μείωσης αξιών για όλες τις κατηγορίες και υποκατηγορίες, δηλ. το 25%.

Λόγω των ιδιαζουσών συνθηκών της αγοράς, σε σχέση με όλους τους τομείς των επενδύσεων, για το έτος που έληξε στις 31/12/2012, και αποκλειστικά και μόνο για σκοπούς του υπολογισμού του αποθέματος αναστροφής, παρέχεται η δυνατότητα στον Αναλογιστή να χρησιμοποιήσει στους υπολογισμούς του για προϊόντα των οποίων το απόθεμα γίνεται στη βάση χρηματοροών, και υποθέσεις για ακυρώσεις/εξαγορές, νοουμένου ότι θα πληρούνται οι πιο κάτω όροι:

1. Οι υποθέσεις για τις ακυρώσεις/εξαγορές θα πρέπει να βασίζονται σε μια ανάλυση της πραγματικής εμπειρίας της ίδιας της εταιρείας.
2. Οι υποθέσεις που θα γίνουν θα πρέπει να είναι συνετές και να περιέχουν το κατάλληλο περιθώριο για πιθανή αρνητική απόκλιση από τα πραγματικά ποσοστά ακυρώσεων/εξαγορών που σημειώθηκαν στο παρελθόν, το οποίο θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη και τη μεταβλητότητα (volatility) της εμπειρίας της εταιρείας.
3. Οι υποθέσεις, ο τρόπος που καθορίστηκαν, καθώς και η πρόνοια που έγινε για αρνητική απόκλιση από την πραγματική εμπειρία του παρελθόντος, θα πρέπει να γνωστοποιούνται στην παράγραφο 9 της Έκθεσης του Αναλογιστή, τύπος ΕΑ/ΕΛ 6.

Τέλος τονίζεται ότι, τα πιο πάνω σενάρια είναι μόνο οι ελάχιστες Οδηγίες, σε σχέση με τον υπολογισμό του αποθέματος αναστροφής, και ο Εντεταλμένος Αναλογιστής θα πρέπει να εξετάζει και άλλα, πιθανόν πιο επαχθή σενάρια, εάν αυτό καθίσταται αναγκαίο, με βάση τις συνετές αναλογιστικές αρχές, και λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαίζουσες συνθήκες της κάθε εταιρείας.

(Εγκύκλιος της Εφόρου Ασφαλίσεων ημερομηνίας 15 Ιανουαρίου 2013)

Μέγιστο όριο για την απόδοση των Μακροπρόθεσμων Κυβερνητικών Χρεογράφων κατά την 31/12/2012

Σε σχέση με το πιο πάνω θέμα επιθυμώ να σας πληροφορήσω ότι, αφού λάβαμε υπόψη τη συνεχιζόμενη οικονομική κρίση και τις επιπτώσεις που έχει αυτή στις αποδόσεις των κυβερνητικών χρεογράφων, και αφού λάβαμε υπόψη τις απόψεις του Κυβερνητικού Αναλογιστή του Ηνωμένου Βασιλείου, Συμβούλου της Υπηρεσίας μου, του Συνδέσμου Ασφαλιστικών Εταιρειών Κύπρου και του Συνδέσμου Αναλογιστών Κύπρου, έχουμε καθορίσει το μέγιστο όριο που μπορεί να εφαρμοστεί για τις **31/12/2012** από τις ασφαλιστικές επιχειρήσεις, για σκοπούς προσδιορισμού της διαθέσιμης απόδοσης των μακροπρόθεσμων κυβερνητικών χρεογράφων, στην οποία γίνεται αναφορά στην παράγραφο 6(η)(II) του Μέρους Β του Τέταρτου Παραρτήματος των περί της Ασκήσεως Ασφαλιστικών Εργασιών και Άλλων Συναφών Θεμάτων Νόμων του 2002-2011 («ο Νόμος»), στο **5.5%** ετησίως.

Επισημαίνουμε ότι, όσον αφορά την αναπροσαρμοσμένη απόδοση που παρουσιάζεται στην στήλη 4 του Τύπου ΕΑ/ΕΛ 6.1, την οποία λαμβάνει υπόψη ο Αναλογιστής στον καθορισμό του επιτοκίου εκτίμησης των αποθεματικών, η αναπροσαρμογή κινδύνου, η οποία αναμένεται να γίνεται από τον Αναλογιστή για το κάθε είδος επένδυσης ξεχωριστά, θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τη διαβάθμιση της χώρας ή/και τη διαβάθμιση και τη διάρκεια της συγκεκριμένης επένδυσης, και θα πρέπει να είναι τέτοια ώστε να είναι όσο το δυνατό πιο κοντά στην αντίστοιχη απόδοση μηδενικού κινδύνου. Επίσης, διευκρινίζεται ότι η αναπροσαρμογή ύψους 5%, η οποία καθορίζεται στο Νόμο, πρέπει να γίνεται επιπλέον της αναπροσαρμογής για κίνδυνο, που αναφέρουμε πιο πάνω.

Ας σημειωθεί ότι, όπως και τα προηγούμενα έτη, το πιο πάνω μέγιστο όριο του 5.5%, μπορεί να τυγχάνει επανεξέτασης και αναπροσαρμογής κατά τη διάρκεια του τρέχοντος έτους, θέμα για το οποίο θα σας ενημερώνουμε ανάλογα, ώστε να λαμβάνετε υπόψη τυχόν διαφοροποιήσεις στον υπολογισμό των Τεχνικών Αποθεμάτων, στις τριμηνιαίες αναφορές σχετικά με τις επενδύσεις σας (Μητρώα Επενδύσεων – Τύποι ΕΑ/ΜΕ 1, 2 και 2Α) και στον τριμηνιαίο υπολογισμό του Περιθωρίου Φερεγγυότητας και στους σχετικούς με αυτό Τύπους (Τύποι ΕΑ/ΕΛ 1.1, 7.1, 7.2, 7.3, 7.4 και 7.5).

(Εγκύκλιος της Εφόρου Ασφαλίσεων ημερομηνίας 15 Ιανουαρίου 2013)

Κάλυψη περιθωρίου φερεγγυότητας

Σε συνέχεια της ταυτάριθμης εγκυκλίου μου ημερομηνίας 30/9/2008 σχετικά με το πιο πάνω θέμα, το περιεχόμενο της οποίας εξακολουθεί να ισχύει λόγω της χωρίς προηγούμενο οικονομικής κρίσης που συνεχίζει να επηρεάζει την Κύπρο, σας υπενθυμίζω ότι οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις έχουν ευθύνη με βάση το άρθρο 66 των περί της Ασκήσεως Ασφαλιστικών Εργασιών και Άλλων Συναφών Θεμάτων Νόμων 2002-2011 να σχηματίζουν και να διατηρούν ένα επαρκές περιθώριο φερεγγυότητας πάνω σε συνεχή βάση.

Επίσης, με βάση την εν λόγω εγκυκλιό μου οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις πρέπει να μας ειδοποιούν αμέσως όταν ο δείκτης των διαθέσιμων περιουσιακών στοιχείων τους έναντι του περιθωρίου φερεγγυότητάς τους μειωθεί στο 115% ή πιο κάτω και να μας υποβάλλουν παράλληλα ένα Στρατηγικό Σχέδιο Δράσης το οποίο θα πρέπει να περιλαμβάνει:

- (α) Τις ενέργειες της κάθε επιχείρησης για ελαχιστοποίηση των κινδύνων από τις επενδύσεις της σε περιουσιακά στοιχεία τα οποία καλύπτουν το περιθώριο φερεγγυότητας και παρουσιάζουν αυξημένους κινδύνους, ιδιαίτερα ενόψει και της σημερινής οικονομικής κρίσης.

- (β) Τις ενέργειες στις οποίες θα προβεί η επιχείρηση για επαναφορά του δείκτη κάλυψης σε ικανοποιητικά επίπεδα.

Με την ευκαιρία αυτή, σας υπενθυμίζω ότι τα ποσά του ελάχιστου εγγυητικού κεφαλαίου αυξήθηκαν από τις 31/12/2012, όπως σας είχα ενημερώσει με την εγκύκλιο επιστολή μου ημερομηνίας 21/12/2012 με θέμα «Ελάχιστο Εγγυητικό Κεφάλαιο (Solvency I)».

Υπενθυμίζεται επίσης ότι οι πιο κάτω Τύποι θα πρέπει να συνεχίσουν να υποβάλλονται και κατά το 2013, με βάση τα χρονοδιαγράμματα των Μητρώων Επενδύσεων που σας ανακοίνωσα με την εγκύκλιο μου ημερομηνίας 17/1/2013:

- (1) Τύποι ME 2 και ME 2A για όλα τα υπόλοιπα περιουσιακά στοιχεία της επιχείρησής σας που δεν καλύπτουν τεχνικά αποθέματα.
- (2) Τύποι EA/ΕΛ 1.1 και EA/ΕΛ 7.1 – EA/ΕΛ 7.5 που αφορούν το περιθώριο φερεγγυότητας των επιχειρήσεων σας.

Όσον αφορά τις ασφαλιστικές επιχειρήσεις που υπόκεινται σε συμπληρωματική εποπτεία, θα πρέπει να υποβάλλονται και οι Τύποι EA/ΕΛ 8.1- 8.3 ή και EA/ΕΛ 9.1-9.2, ανάλογα της περίπτωσης.

Όπως ήδη γνωρίζετε, με βάση το άρθρο 83 των περί της Ασκήσεως Ασφαλιστικών Εργασιών και Άλλων Συναφών Θεμάτων Νόμων του 2002-2011 τα Μητρώα Επενδύσεων για τη δεύτερη και τέταρτη τριμηνία κάθε έτους πρέπει να είναι ελεγμένα και υπογεγραμμένα από τους εγκεκριμένους ελεγκτές της κάθε ασφαλιστικής επιχείρησης. Για το λόγο αυτό επιθυμώ να διευκρινίσω ότι οι Τύποι που αναφέρονται στα σημεία (1) και (2) πιο πάνω δεν είναι απαραίτητο να ελεγχθούν από τους εγκεκριμένους ελεγκτές, εφόσον αυτό θα γίνει μέσα στα πλαίσια του ελέγχου που θα διεξάγουν οι ελεγκτές για τους Λογαριασμούς και Οικονομικές Καταστάσεις των επιχειρήσεών σας για ολόκληρο το έτος 2013.

Οι ελεγκτές σας θα πρέπει να ελέγξουν μόνο τα Μητρώα Επενδύσεων του δεύτερου και τέταρτου τριμήνου του 2013 ως συνήθως.

(Εγκύκλιος της Εφόρου Ασφαλίσεων ημερομηνίας 18 Ιανουαρίου 2013)

Αντασφαλιστικό πρόγραμμα για το 2013

Επιθυμώ ν' αναφερθώ στα Άρθρα 92(8) και 99 των περί της Ασκήσεως Ασφαλιστικών Εργασιών και Άλλων Συναφών Θεμάτων Νόμων του 2002 – 2011 και να παρακαλέσω όπως με πληροφορήσετε το συντομότερο και οπωσδήποτε πριν από τις 28/2/2013, τα πιο κάτω σχετικά με το αντασφαλιστικό σας πρόγραμμα για την περίοδο 1/1/2013 – 31/12/2013:

- (i) Οποιοσδήποτε τροποποιήσεις στις υφιστάμενες αντασφαλιστικές συμβάσεις,
- (ii) ανανεώσεις ή αντικαταστάσεις οποιωνδήποτε συμβάσεων που έληξαν, και
- (iii) οποιοσδήποτε νέες συμβάσεις με τους υφιστάμενους ή/και νέους αντασφαλιστές.

Αντίγραφα των σχετικών Καλυπτικών Σημειωμάτων (Cover Notes or Reinsurance Slips), ανάλογα με την περίπτωση, περιλαμβανομένου και του Καταλόγου Αντασφαλιστών (Τύπος EA.7 ο οποίος πρέπει να υποβάλλεται με ένα επιπλέον αντίγραφο), θα πρέπει να υποβληθούν στην Υπηρεσία μου μέχρι τις 28/2/2013. Διευκρινίζεται ότι, σε περίπτωση που δεν θα είναι διαθέσιμα τα Καλυπτικά Σημειώματα τότε θα πρέπει να υποβληθεί το πλήρες κείμενο των αντασφαλιστικών συμβάσεων.

Νοείται ότι για οποιοσδήποτε αλλαγές που γίνονται κατά τη διάρκεια του χρόνου και που αφορούν τις αντασφαλιστικές καλύψεις σας, πρέπει να πληροφορείτε την Υπηρεσία μου και να υποβάλλετε τα σχετικά έγγραφα που να βεβαιώνουν τις εν λόγω αλλαγές.

Επίσης, παρακαλώ όπως υποβάλετε στην Υπηρεσία μου, μέχρι τις 28/2/2013, Κατάσταση σχετικά με τις Προαιρετικές (Facultative) Αντασφαλιστικές Καλύψεις της εταιρείας σας, για την περίοδο 1/1/2012 – 31/12/2012 (δείγμα εσωκλείεται [βλέπε πιο κάτω]).

Όσον αφορά τις τριμηνιαίες καταστάσεις των προαιρετικών αντασφαλιστικών καλύψεων, αυτές θα υποβάλλονται στις περιπτώσεις που τα αντασφάλιστρά τους υπερβαίνουν το 10% των συνολικών αντασφαλιστρών του Κλάδου στον οποίο ανήκουν.

Κατάσταση προαιρετικών αντασφαλιστικών καλύψεων¹

Ασφαλιστική Εταιρεία:.....

Περίοδος:.....

Κλάδος	Αριθμός Συμβολαίων	Είδος Αντασφαλιστικής Κάλυψης	Επωνυμία και Διεύθυνση Αντασφαλιστή	Προβλεπόμενες Επανακτήσεις από προαιρετικές Αντασφαλιστικές Καλύψεις (5) ²	Ποσοστό ³ Προαιρετικών Αντασφαλιστρών/ Συνολικών Ασφαλιστρών (6)	Ποσοστό ⁴ Προαιρετικών Αντασφαλιστρών/ Συνολικών Ασφαλιστρών (7)	Άλλες Πληροφορίες
(1)	(2)	(3)	(4)	(5) ²	(6)	(7)	(8)

Παρατηρήσεις:

1. Η εν λόγω κατάσταση πρέπει να αναφέρει όλες τις προαιρετικές αντασφαλιστικές καλύψεις που έχουν συναφθεί κατά την περίοδο στην οποία αναφέρεται.
2. Η στήλη 5 να αναφέρει τις προβλεπόμενες επανακτήσεις από προαιρετικές αντασφαλιστικές καλύψεις του αντασφαλιστή της στήλης 4.
3. Το ποσοστό που ζητείται στη στήλη 6 αφορά τα αντασφάλιστρα του κλάδου της στήλης 1.
4. Το ποσοστό που ζητείται στη στήλη 7 αφορά τα ασφάλιστρα των ασφαλιστήριων που έχουν αντασφαλιστεί προαιρετικά ως προς το σύνολο των ασφαλιστρών του κλάδου της στήλης 1.

(Εγκύκλιος της Εφόρου Ασφαλίσεων ημερομηνίας 15 Ιανουαρίου 2013)

Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου

Ειδικό τέλος επί χρηματοοικονομικών συναλλαγών

Τροποποιήθηκε ο περί Επιβολής Ειδικού Τέλους επί των Χρηματιστηριακών Συναλλαγών Νόμος ώστε να παραταθεί η ισχύς της υφιστάμενης νομοθεσίας, που έληξε στις 30 Ιουνίου 2012, μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2013.

Με βάση την ισχύουσα νομοθεσία, από την 1η Ιανουαρίου 2000 επιβάλλεται ειδικό τέλος κατά την κατάρτιση των συναλλαγών ή κατά την ανακοίνωσή τους στο ΧΑΚ το οποίο από τις 16 Ιουνίου 2005 επιβάλλεται με μειωμένο ενιαίο συντελεστή ύψους 0,15% πάνω στο ποσό της αξίας της χρηματιστηριακής συναλλαγής ή πάνω στη συνολική αξία των τίτλων κατά την ημέρα της ανακοίνωσης της συναλλαγής στο ΧΑΚ, ανάλογα.

(Ο περί Επιβολής Ειδικού Τέλους επί των Χρηματιστηριακών Συναλλαγών (Τροποποιητικός) Νόμος 87(Ι)/2012 που δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα στις 29 Ιουνίου 2012)

Τροποποιήσεις στον περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου Νόμο

Τροποποιήθηκε ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου Νόμος, ώστε να εισαχθούν πρόνοιες που είναι απαραίτητες για την εισαγωγή στο ΧΑΚ μεριδίων Οργανισμών Συλλογικών Επενδύσεων Κινητών Αξιών (ΟΣΕΚΑ). Οι εν λόγω τροποποιήσεις κατέστησαν αναγκαίες λόγω της αντικατάστασης της εθνικής νομοθεσίας που διέπει τη λειτουργία των ΟΣΕΚΑ με τον περί των Ανοικτού Τύπου Οργανισμών Συλλογικών Επενδύσεων Νόμο του 2012.

Επιπροσθέτως, δίνεται η δυνατότητα στο ΧΑΚ όπως εισάγει μερίδια διεθνών συλλογικών επενδυτικών σχεδίων, που προβλέπονται στον περί Διεθνών Συλλογικών Επενδυτικών Σχεδίων Νόμο του 1999, καθώς και γενικότερα μερίδια συλλογικών επενδυτικών σχεδίων, τα οποία δεν είναι διαπραγματεύσιμα.

Ειδικότερα:

1. Προστίθενται νέοι ορισμοί που σχετίζονται με τους διαπραγματεύσιμους ΟΣΕΚΑ σε κινητές αξίες και συλλογικά επενδυτικά σχέδια.
2. Καταγράφονται οι προϋποθέσεις εισαγωγής στο ΧΑΚ μεριδίων συλλογικών επενδυτικών σχεδίων, οι συνεχείς υποχρεώσεις των συλλογικών επενδυτικών σχεδίων, καθώς και οι κανόνες συναλλαγών επί των μεριδίων τους.
3. Καταγράφονται διατάξεις για την εκκαθάριση των συναλλαγών, κυρώσεων και δικαιωμάτων του ΧΑΚ, καθώς και φορολογικές διατάξεις που σχετίζονται με τη διαπραγμάτευση των σχεδίων αυτών.
4. Καθορίζονται περαιτέρω οι συνεχείς υποχρεώσεις συλλογικών επενδυτικών σχεδίων που εισάγονται στην αγορά συλλογικών επενδυτικών σχεδίων, καθώς και οι συνεχείς υποχρεώσεις των συλλογικών επενδυτικών σχεδίων που εισάγονται στην αγορά διαπραγματεύσιμων συλλογικών επενδυτικών σχεδίων.

(Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος 171(Ι)/2012 που δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα στις 7 Δεκεμβρίου 2012)

Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς Κύπρου

Ηλεκτρονική υποβολή εγγράφων

Τροποποιήθηκε ο περί Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου Νόμος, ώστε να δοθεί η δυνατότητα στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς να αποδέχεται:

1. την υποβολή εγγράφων και πληροφοριών όχι μόνο σε έντυπη μορφή, αλλά και σε ηλεκτρονική μορφή, και
2. την ηλεκτρονική υπογραφή εγγράφων και εντύπων.

(Ο περί Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος 5(Ι)/2012 που δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα στις 24 Φεβρουαρίου 2012)

Οργανισμοί Συλλογικών Επενδύσεων Ανοικτού Τύπου

Αντικαταστάθηκε η βασική νομοθεσία για τους ανοικτού τύπου οργανισμούς συλλογικών επενδύσεων σε κινητές αξίες με νέα νομοθεσία, ώστε να επιτευχθεί εναρμόνιση με τις σχετικές Κοινοτικές Οδηγίες και Κανονισμούς.

Ειδικότερα, με τη νέα νομοθεσία εισάγονται οι διατάξεις της Οδηγίας 2009/65/ΕΚ στο εθνικό δίκαιο και επέρχονται ουσιαστικές τροποποιήσεις στο καθεστώς διαχείρισης και λειτουργίας των οργανισμών συλλογικών επενδύσεων σε κινητές αξίες και διάθεσης των μεριδίων τους τόσο στο κράτος σύστασής τους όσο και διασυνοριακά, οι οποίες αφορούν μεταξύ άλλων τα εξής:

1. Παροχή δυνατότητας σύστασης οργανισμού συλλογικών επενδύσεων σε κινητές αξίες σε άλλο κράτος μέλος μέσω της διεύρυνσης του διαβατηρίου των Εταιρειών Διαχείρισης.
2. Απλοστευση και επιτάχυνση της διαδικασίας κοινοποίησης οργανισμών συλλογικών επενδύσεων σε κινητές αξίες για τη διάθεση των μεριδίων τους σε άλλο κράτος μέλος.
3. Διευκόλυνση της διενέργειας συγχωνεύσεων μεταξύ οργανισμών συλλογικών επενδύσεων σε κινητές αξίες τόσο σε εγχώριο επίπεδο, εφόσον πληρούνται ορισμένες προϋποθέσεις, όσο και σε διασυνοριακό επίπεδο.
4. Παροχή δυνατότητας για δημιουργία της δομής «κύριου-τροφοδοτικού» οργανισμού συλλογικών επενδύσεων σε κινητές αξίες (Master Feeder Fund) σε εθνικό επίπεδο υπό ορισμένες προϋποθέσεις.
5. Αντικατάσταση του «απλοποιημένου ενημερωτικού δελτίου» από τις «Βασικές Πληροφορίες για τους Επενδυτές», που παρέχουν στους επενδυτές με συνοπτικό και κατανοητό τρόπο τις κύριες πληροφορίες για τον οργανισμό συλλογικών επενδύσεων σε κινητές αξίες, οι οποίες θα παρέχονται στους επενδυτές όλων των κρατών όπου ο οργανισμός διαθέτει τα μερίδιά του.

Με το νέο αυτό νόμο επιτυγχάνεται επιπρόσθετα εκσυγχρονισμός του υφιστάμενου νομοθετικού πλαισίου που αφορά τη δομή, την οργάνωση και τη λειτουργία των ανοικτού τύπου οργανισμών συλλογικών επενδύσεων σε κινητές αξίες και άλλα ρευστά χρηματοοικονομικά στοιχεία μέσω της υιοθέτησης σειράς μέτρων που διευκολύνουν τη λειτουργία των οργανισμών συλλογικών επενδύσεων σε κινητές αξίες, τα οποία περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων τα εξής:

1. Ειδικούς κανόνες που ρυθμίζουν τη λειτουργία οργανισμών συλλογικών επενδύσεων σε κινητές αξίες που διαθέτουν περισσότερα από ένα επενδυτικά τμήματα.
2. Αναδιאμόρφωση του νομικού πλαισίου λειτουργίας του δικτύου διάθεσης μεριδίων οργανισμών συλλογικών επενδύσεων.
3. Δυνατότητα εισαγωγής των μετοχών Εταιρειών Επενδύσεων Μεταβλητού Κεφαλαίου σε αγορά.
4. Δυνατότητα έκδοσης των μεριδίων διαφορετικών κατηγοριών.

5. Δυνατότητα μεταβίβασης μεριδίων Αμοιβαίου Κεφαλαίου.
6. Δυνατότητα διανομής ενδιάμεσου μερίσματος Αμοιβαίου Κεφαλαίου και Εταιρείας Επενδύσεων Μεταβλητού Κεφαλαίου.
7. Δυνατότητα δημιουργίας οργανισμών συλλογικών επενδύσεων σε κινητές αξίες εγγυημένου κεφαλαίου και εγγυημένης απόδοσης.
8. Δυνατότητα σύστασης διαπραγματεύσιμων οργανισμών συλλογικών επενδύσεων σε κινητές αξίες.
9. Δημιουργία νομικού πλαισίου για τη διάσπαση οργανισμών συλλογικών επενδύσεων σε κινητές αξίες.
10. Δυνατότητα μεταφοράς Εταιρείας Διαχείρισης ή οργανισμού συλλογικών επενδύσεων σε κινητές αξίες από και προς τη Δημοκρατία.

(Ο περί Ανοικτού Τύπου Οργανισμών Συλλογικών Επενδύσεων Νόμος 78(I)/2012 που δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα στις 15 Ιουνίου 2012)

Επιχειρήσεις παροχής διοικητικών υπηρεσιών

Θεσπίστηκε νομοθετικό πλαίσιο που να ρυθμίζει την παροχή διοικητικών υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένης και της δραστηριότητας των εμπιστευματοδόχων, από εταιρείες που έχουν συσταθεί στην Κύπρο και δεν ασκούν το επάγγελμα του ελεγκτή, εξωτερικού λογιστή ή ανεξάρτητου επαγγελματία νομικού.

Περαιτέρω, με το νόμο καλύπτεται το κενό που δημιουργήθηκε κατά τη μεταφορά στο εθνικό δίκαιο της Οδηγίας 2005/60/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 26ης Οκτωβρίου 2005 σχετικά με την πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας. Με την ψήφιση του περί της Παρεμπόδισης και Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες Νόμου του 2007 διαπιστώθηκε η ύπαρξη νομοθετικού κενού ως προς την εποπτεία των προσώπων που προσφέρουν διοικητικές υπηρεσίες και δεν είναι ελεγκτές, εξωτερικοί ελεγκτές ή ανεξάρτητοι επαγγελματίες νομικοί.

Ειδικότερα, με το νόμο καθορίζονται μεταξύ άλλων:

1. οι διοικητικές υπηρεσίες που εμπίπτουν στις πρόνοιες του προτεινόμενου νόμου και οι οποίες αφορούν μεταξύ άλλων τη διαχείριση ή διοίκηση εμπιστευμάτων, τη διαχείριση ή διοίκηση εταιρειών, την παροχή συμβούλων ή/και γραμματέα σε νομικά πρόσωπα, καθώς και τη φύλαξη χρηματοοικονομικών μέσων για λογαριασμό πελατών,
2. η εποπτεία των παροχέων διοικητικών υπηρεσιών, οι οποίοι μέχρι σήμερα δεν αδειοδοτούνταν και δεν εποπτεύονταν από οποιαδήποτε εποπτική αρχή για σκοπούς ξεπλύματος παράνομου χρήματος,
3. η τήρηση και δημοσίευση μητρώου των αδειούχων προσώπων για παροχή διοικητικών υπηρεσιών,
4. οι ποινές, τα τέλη και οι συνδρομές που επιβάλλονται στους εποπτευομένους,
5. τα πρόσωπα που εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής του προτεινόμενου νόμου,

6. οι προϋποθέσεις και διαδικασίες χορήγησης, ανάκλησης, αναστολής ή τερματισμού της άδειας παροχής διοικητικών υπηρεσιών και
7. οι υποχρεώσεις των αδειούχων προσώπων και οι αρμοδιότητες της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.

Σύμφωνα με το νόμο:

- (α) Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς καθίσταται αρμόδια για την εποπτεία των παρόχων διοικητικών υπηρεσιών, όπως είναι οι εμπιστευματοδόχοι, οι οποίοι δεν εποπτεύονται από τις εποπτικές αρχές που προβλέπονται από τον περί Παρεμπόδισης και Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες Νόμο.
- (β) Οι ελεγκτές, λογιστές, νομικοί σύμβουλοι, καθώς και οι θυγατρικές και συνδεδεμένες με τα πρόσωπα αυτά εταιρείες, οι Κυπριακές Εταιρείες Παροχής Επενδυτικών Υπηρεσιών και τα πιστωτικά ιδρύματα που ασκούν διοικητικές υπηρεσίες στα πλαίσια των εργασιών τους εξαιρούνται από τις πρόνοιες του προτεινόμενου νόμου, αφού εποπτεύονται και αδειοδοτούνται από τα εποπτικά σώματα για τα οποία προβλέπει ο περί Παρεμπόδισης και Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες Νόμος.
- (γ) Τα πρόσωπα που εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής του προτεινόμενου νόμου έχουν τη δυνατότητα, εφόσον το επιθυμούν, να αιτούνται και να αποκτούν άδεια από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς για παροχή διοικητικών υπηρεσιών και να υπόκεινται στις πρόνοιες του προτεινόμενου νόμου.
- (δ) Κάθε εποπτική αρχή θα τηρεί το δικό της μητρώο για τα πρόσωπα που παρέχουν υπηρεσίες διοίκησης. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς εντούτοις θα αναρτά στο διαδικτυακό της τόπο εκτός από το δικό της μητρώο, το οποίο μπορεί να δημοσιοποιεί και με οποιοδήποτε άλλο τρόπο, και το σύνδεσμο (link) για την πρόσβαση στα αντίστοιχα μητρώα τα οποία τηρούνται από άλλες εποπτικές αρχές.

(Ο περί της Ρύθμισης των Επιχειρήσεων Παροχής Διοικητικών Υπηρεσιών και Συναφών Θεμάτων Νόμος 196(I)/2012 που δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα στις 21 Δεκεμβρίου 2012)

Διεθνή εμπιστεύματα

Με στόχο τον εκσυγχρονισμό της νομοθεσίας για τα Διεθνή Εμπιστεύματα και την ενίσχυση της θέσης της Κύπρου ως μιας από τις ελκυστικότερες σε όλο τον κόσμο όσον αφορά τη δημιουργία και λειτουργία ενός Διεθνούς Εμπιστεύματος, τροποποιήθηκε ο περί Διεθνών Εμπιστευμάτων Νόμος με την εισαγωγή πολλών νέων χαρακτηριστικών. Τα πιο σημαντικά νέα χαρακτηριστικά συνοψίζονται πιο κάτω:

1. Ο ιδρυτής και οι δικαιούχοι ή οποιοσδήποτε από αυτούς, κάτοχος ενός Κυπριακού Διεθνούς Εμπιστεύματος (ΚΔΕ) μπορεί να γίνει κάτοικος Κύπρου.
2. Όλα τα ερωτήματα σχετικά με τα ΚΔΕ θα διέπονται από το κυπριακό δίκαιο και τα κυπριακά δικαστήρια θα έχουν δικαιοδοσία.
3. Το αξίωμα του ιδρυτή διατηρεί τις εξουσίες του και έχει κατά πολύ διευρυνθεί και κωδικοποιηθεί στο νέο Νόμο. Ο ιδρυτής ενός ΚΔΕ μπορεί να διατηρήσει ή να κατοχυρώσει στον προσάτη ή εφαρμοστή των ΚΔΕ ένα ευρύ φάσμα εξουσιών, όπως την ανάκληση ή τροποποίηση του ΚΔΕ, διανομή, πώληση, διάθεση ή μεταφορά της εμπιστευμένης περιουσίας ή και ακόμη ανάκληση. Αυτές και άλλες εξουσίες προβλέπονται στο νέο Νόμο, επιτρέποντας στον ιδρυτή (ή τον προσάτη του ΚΔΕ) να εξασκήσει μεγαλύτερο βαθμό ελέγχου επί της διοίκησης του ΚΔΕ.

4. Ακίνητα που βρίσκονται στην Κύπρο μπορεί να είναι αντικείμενο του ΚΔΕ.
5. Ο νέος Νόμος ισχύει για νέα και υφιστάμενα ΚΔΕ.

(Ο περί Διεθνών Εμπιστευμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος 20(Ι)/2012 που δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα στις 23 Μαρτίου 2012 και διορθώσεις στο Νόμο που δημοσιεύθηκαν στην Επίσημη Εφημερίδα Αρ.4354 ημερομηνίας 7 Σεπτεμβρίου 2012)

Χαρτόσημα

Τροποποιήθηκε ο περί Χαρτοσήμων Νόμος, ώστε να απαλλαγούν οι επιχειρήσεις, κυρίως οι μικρές επιχειρήσεις, από τη χαρτοσήμανση μικρών σε ποσό συμβολαίων και να μετατοπισθεί το βάρος στις μεγάλες επιχειρήσεις αυξάνοντας το μέγιστο ποσό χαρτοσήμανσης με εφαρμογή από την 1^η Δεκεμβρίου 2013.

Ειδικότερα, τροποποιήθηκαν τα ακόλουθα:

1. Η μείωση του διοικητικού φόρτου στον τομέα της άμεσης φορολογίας, μέσω της απαλλαγής των επιχειρήσεων από τη χαρτοσήμανση συμβολαίων για ποσά μέχρι €5.000 και η αύξηση του μέγιστου ορίου χαρτοσήμανσης από £10.000 (€17.086,01) σε €20.000. Με τον τρόπο αυτό δίνεται έμφαση στη διευκόλυνση των μικρών επιχειρήσεων (με την αφαίρεση της υποχρέωσης χαρτοσήμανσης μικρών σε ποσό συμβολαίων) και τη μετατόπιση του βάρους στις μεγάλες επιχειρήσεις.
2. Η αντικατάσταση των διατυπωμένων στην υφιστάμενη νομοθεσία ποσών από λίρες Κύπρου σε ευρώ και η στρογγυλοποίηση των ποσών για διευκόλυνση των επιχειρήσεων.

(Ο περί Χαρτοσήμων (Τροποποιητικός) Νόμος 173(Ι)/2012 που δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα στις 17 Δεκεμβρίου 2012)

Δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα

Τροποποιήθηκε ο περί Επεξεργασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (Προστασία του Ατόμου) Νόμος, ώστε να διορθωθούν οι ασάφειες και να καλυφθούν τα κενά που διαπιστώθηκαν από την εφαρμογή των διατάξεών του, καθώς και να χορηγηθούν πρόσθετες εξουσίες στον Επίτροπο Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων αναφορικά με τη διενέργεια ελέγχου ή εξέτασης παραπόνων, καταγγελιών ή αιτήσεων, ώστε να καταστεί λειτουργικότερη η εφαρμογή του εν λόγω νόμου.

Περαιτέρω, ο νόμος αποσκοπεί στη συμμόρφωση της Δημοκρατίας με παρατηρήσεις που διατυπώθηκαν από εμπειρογνώμονες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ώστε να επιτευχθεί πλήρης συμβατότητα του νόμου με τις διατάξεις της Οδηγίας 95/46/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Οκτωβρίου 1995 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών.

(Ο περί Επεξεργασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (Προστασία του Ατόμου) (Τροποποιητικός) Νόμος 105(Ι)/2012 που δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα στις 11 Ιουλίου 2012)

Ηλεκτρονικές υπογραφές

Τροποποιήθηκε ο του περί του Νομικού Πλαισίου για τις Ηλεκτρονικές Υπογραφές καθώς και για Συναφή Θέματα Νόμος, έτσι ώστε να βελτιωθούν ορισμένες από τις διατάξεις του και να καταστεί αποτελεσματικότερο το νομικό πλαίσιο εναρμόνισης με τις διατάξεις της Οδηγίας 1999/93/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Δεκεμβρίου 1999 σχετικά με το κοινό κοινοτικό πλαίσιο για ηλεκτρονικές υπογραφές.

Αρμόδια αρχή για την εφαρμογή του πλαισίου για τις ηλεκτρονικές υπογραφές είναι ο διευθυντής του Τμήματος Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών (ΤΗΕ) του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων. Το ΤΗΕ, εντοπίζοντας τις αδυναμίες και τις ελλείψεις από την εφαρμογή της σχετικής νομοθεσίας, εισηγήθηκε τις τροποποιήσεις, ώστε να ρυθμιστεί με ορθότερο τρόπο το νομοθετικό πλαίσιο για τη χρήση και τη νομική αναγνώριση των ηλεκτρονικών υπογραφών.

Ο διευθυντής του ΤΗΕ προτίθεται να προχωρήσει σε έκδοση διατάγματος που θα ρυθμίζει το πλαίσιο αδειοδότησης των εγκεκριμένων παροχών υπηρεσιών πιστοποίησης, οι οποίοι θα εκδίδουν αναγνωρισμένα πιστοποιητικά τα οποία θα χρησιμοποιούνται από τους κατόχους τους για την παραγωγή ηλεκτρονικής υπογραφής η οποία θα επέχει θέση ιδόχειρης υπογραφής.

Ειδικότερα, στις τροποποιήσεις διαλαμβάνονται πρόνοιες που αφορούν κυρίως τα ακόλουθα:

1. Τις έννομες συνέπειες των ηλεκτρονικών υπογραφών, ώστε να ρυθμίζονται οι περιπτώσεις κατά τις οποίες η ηλεκτρονική υπογραφή εκδόθηκε από μη εξουσιοδοτημένο παροχέα υπηρεσιών πιστοποίησης.
2. Την επέκταση των αρμοδιοτήτων και εξουσιών της αρμόδιας αρχής, ώστε να έχει το δικαίωμα να εκδίδει διατάγματα τόσο για την εφαρμογή του νόμου όσο και για την εφαρμογή κανονισμών ή αποφάσεων ή άλλων πράξεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης που αφορούν θέματα ηλεκτρονικών υπογραφών.
3. Την εξουσία της αρμόδιας αρχής για επιβολή διοικητικού προστίμου μέσω κανονισμών ή διαταγμάτων λόγω παράβασης ή μη συμμόρφωσης με τις διατάξεις του εν λόγω νόμου ή των κανονισμών ή διαταγμάτων που εκδίδονται δυνάμει αυτού ή παράβασης ή μη συμμόρφωσης με διατάξεις κανονισμών ή αποφάσεων ή άλλων πράξεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης οι οποίες αφορούν ηλεκτρονικές υπογραφές ή παράβασης ή μη συμμόρφωσης με τους όρους, τις προϋποθέσεις ή τους περιορισμούς οποιασδήποτε εξουσιοδότησης.
4. Την εξουσία της αρμόδιας αρχής να ζητά από οποιοδήποτε πρόσωπο την παροχή πληροφοριών, περιλαμβανομένων πληροφοριών οικονομικής φύσης, για σκοπούς άσκησης των αρμοδιοτήτων της και εκτέλεσης των καθηκόντων της.
5. Την άσκηση ποινικής δίωξης μόνο κατόπιν συναίνεσης του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

(Ο περί του Νομικού Πλαισίου για τις Ηλεκτρονικές Υπογραφές καθώς και για Συναφή Θέματα (Τροποποιητικός) Νόμος 86(Ι)/2012 που δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα στις 29 Ιουνίου 2012)

Παρεμπόδιση και καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες

Τροποποιήθηκε ο περί της Παρεμπόδισης και Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες Νόμος, για σκοπούς εναρμόνισης του εθνικού δικαίου με τις σχετικές Κοινοτικές Οδηγίες.

Ειδικότερα, στο νόμο διαλαμβάνονται πρόνοιες που αφορούν τα ακόλουθα:

1. Την παραπομπή στις διατάξεις του περί Ηλεκτρονικού Χρήματος Νόμου του 2012, ο οποίος ψηφίστηκε πρόσφατα από τη Βουλή, σε σχέση με τις δραστηριότητες που καθορίζονται σ' αυτόν, για να προσδιοριστεί ότι η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου έχει οριστεί ως εποπτική αρχή για τα ιδρύματα ηλεκτρονικού χρήματος που κατέχουν σχετική άδεια λειτουργίας σε σχέση με τις δραστηριότητες που καθορίζονται στον εν λόγω νόμο.
2. Την προσθήκη στις αρμοδιότητες του Εφόρου της Υπηρεσίας Εποπτείας και Ανάπτυξης Συνεργατικών Εταιρειών της εποπτείας υποκαταστημάτων ή αντιπροσώπων συνεργατικών εταιρειών που κατέχουν άδεια λειτουργίας από αρμόδια αρχή κράτους μέλους.
3. (α) Την αύξηση του μέγιστου ορίου για μη επαναφορτιζόμενο μέσο ηλεκτρονικού χρήματος μέχρι του οποίου, σύμφωνα με το βασικό νόμο, δεν απαιτείται η εφαρμογή των διατάξεων που αφορούν τη διαδικασία προσδιορισμού ταυτότητας και μέτρα δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη. Συγκεκριμένα, προτείνεται αύξηση από το ποσό των €150 στο ποσό των €250 για πράξεις πληρωμών εκτός της Δημοκρατίας και στο ποσό των €500 για πράξεις πληρωμών εντός της Δημοκρατίας.
- (β) Την εφαρμογή των σχετικών διατάξεων του περί Ηλεκτρονικού Χρήματος Νόμου του 2012 που αφορούν την απαγόρευση έκδοσης ηλεκτρονικού χρήματος υπέρ ή υπό το άρτιο, καθώς και την εξαργύρωση ηλεκτρονικού χρήματος σε σχέση με επαναφορτιζόμενο μέσο ηλεκτρονικού χρήματος.

Ο Νόμος τροποποιήθηκε επίσης ώστε να διευκρινισθούν κάποια σημεία προς άρση οποιασδήποτε αμφιβολίας, σε σχέση αφενός με τις εξουσίες της Μονάδας Καταπολέμησης Αδικημάτων Συγκάλυψης (ΜΟΚΑΣ) και αφετέρου τις εξουσίες των εποπτικών αρχών για ελεγκτές και δικηγόρους, σε ό,τι αφορά τις υπηρεσίες που οι εν λόγω επαγγελματίες παρέχουν στις περιπτώσεις εμπιστευμάτων και εταιρικών υπηρεσιών προς τρίτα μέρη, που καθορίζονται στην υφιστάμενη νομοθεσία.

(Οι περί της Παρεμπόδισης και Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες (Τροποποιητικοί) Νόμοι 80(Ι)/2012 και 192(Ι)/2012 που δημοσιεύθηκαν στην Επίσημη Εφημερίδα στις 27 Ιουνίου 2012 και 21 Δεκεμβρίου 2012 αντίστοιχα)

Κοινωνικές Ασφαλίσεις

Τροποποιήσεις στον περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμο

Τροποποιήθηκε ο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμου, έτσι ώστε να μεταρρυθμιστούν οι διατάξεις του σχετικά με τα πιο κάτω:

1. **Το ύψος της σύνταξης γήρατος στην περίπτωση που αυτή αρχίζει να καταβάλλεται πριν από το 65^ο έτος της ηλικίας**
  - (α) Διαμορφώνεται η διάταξη με την οποία ασφαλισμένο πρόσωπο δικαιούται σύνταξη γήρατος από το 63ο έτος της ηλικίας του χωρίς οποιαδήποτε αναλογιστική μείωση, εφόσον έχει πληρωμένες εισφορές για τουλάχιστον 10 χρόνια και πληρωμένες και

πιστοποιημένες εισφορές περίπου 33 χρόνων, έτσι ώστε ασφαλισμένο πρόσωπο που αποκτά δικαίωμα σε σύνταξη γήρατος από το 63ο έτος της ηλικίας του θα δικαιούται σύνταξη γήρατος χωρίς αναλογιστική μείωση στο 65ο έτος της ηλικίας του, αλλά θα του παρέχεται το δικαίωμα να επιλέξει έναρξη της καταβολής της σύνταξής του μέχρι και 24 μήνες νωρίτερα, με ταυτόχρονη όμως αναλογιστική μείωση του ύψους της σύνταξης που δικαιούται κατά 0,5% για κάθε μήνα πρόωρης συνταξιοδότησης, αρχίζοντας από την 1.1.2013. Επιπρόσθετα, διευκρινίζεται ότι η πιο πάνω αναφερόμενη αναλογιστική μείωση θα ισχύσει και στις περιπτώσεις ασφαλισμένου προσώπου το οποίο δικαιούται την κατώτατη σύνταξη γήρατος, συνταξιούχου χηρείας του οποίου ο πεθαμένος σύζυγος ή η πεθαμένη σύζυγος ήταν συνταξιούχος γήρατος, καθώς και στο επίδομα ορφάνιας που προκύπτει σε περίπτωση θανάτου γονέα που ήταν συνταξιούχος γήρατος.

(β) Διαμορφώνεται η διάταξη με την οποία ελάχιστο όριο συνταξιοδότησης είναι το 63ο έτος της ηλικίας, έτσι ώστε το ελάχιστο όριο ηλικίας συνταξιοδότησης χωρίς αναλογιστική μείωση στο ύψος της σύνταξης θα αυξάνεται κατά 6 μήνες κατ' έτος για τα επόμενα 4 χρόνια, αρχίζοντας από το 2013 και καταλήγοντας στο 65ο έτος της ηλικίας στο τέλος του 2016.

2. Τις απαιτούμενες πληρωμένες εισφορές για απόκτηση δικαιώματος σε σύνταξη γήρατος

Διαμορφώνεται η διάταξη με την οποία οι απαιτούμενες πληρωμένες εισφορές για θεμελίωση του δικαιώματος σε σύνταξη γήρατος αυξάνονται από 10 χρόνια σε τουλάχιστον 15 χρόνια, αρχίζοντας από τον Απρίλιο του 2013.

3. Τις συντάξεις γήρατος, ανικανότητας και αναπηρίας που καταβάλλονται για την εξαρτώμενη σύζυγο στην περίπτωση που αυτή εργάζεται

Καταργείται η διάταξη με την οποία πρόσωπο που δικαιούται σύνταξη γήρατος, ανικανότητας ή αναπηρίας και συζεί με τη σύζυγό του ή τη συντηρεί αποκλειστικά ή κατά κύριο λόγο ή ανέλαβε αποκλειστικά ή κατά κύριο λόγο τη συντήρηση του συζύγου της, ο οποίος είναι ανίκανος να συντηρεί τον εαυτό του δικαιούται αύξηση στο ποσό της βασικής σύνταξής του για την εξαρτώμενη σύζυγό του, σε περίπτωση που η εξαρτώμενη σύζυγος εργάζεται. Παράλληλα, σε τέτοια περίπτωση ο συνταξιούχος θα δικαιούται αύξηση για δύο εξαρτώμενα άτομα ίση με 10% για το καθένα.

4. Την αναπροσαρμογή των συντάξεων

Διαμορφώνεται η διάταξη με την οποία το ύψος των βασικών συντάξεων αναπροσαρμόζεται κάθε έτος κατά το ποσοστό αύξησης του ποσού των βασικών ασφαλιστέων αποδοχών, έτσι ώστε να ανασταλεί η εν λόγω αναπροσαρμογή για την περίοδο 2013-2016.

5. Την αναπροσαρμογή του ποσοστού εισφοράς στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων από τους εργοδότες και τους εργοδοτούμενους

Διαμορφώνεται η διάταξη με την οποία το ποσό των εισφορών που καταβάλλεται για την απασχόληση μισθωτού, αυτοτελώς εργαζομένου ή προαιρετικά ασφαλισμένου, το οποίο καθορίζεται ως ποσοστό επί των ασφαλιστέων αποδοχών τους, και διαφέρει ανάλογα με την περίπτωση, και αυξάνεται κατά 1% για κάθε περίπτωση. Η εν λόγω αυξημένη εισφορά θα καταβάλλεται κατά 0,5% από τους εργοδότες και κατά 0,5% από τους εργοδοτούμενους στην περίπτωση των μισθωτών, ενώ οι αυτοτελώς εργαζόμενοι ή οι προαιρετικά ασφαλισμένοι θα καταβάλλουν ολόκληρο το ποσοστό 1%, επιπρόσθετα των ισχυόντων ποσοστών που ήδη καταβάλλονται.

6. Την καταβολή του βοηθήματος γάμου

Καταργείται η διάταξη που προνοεί για παροχή βοηθήματος γάμου ύψους 4% των ετήσιων βασικών ασφαλιστέων αποδοχών.

- 7. Το ύψος του βοηθήματος κηδείας**
Διαμορφώνεται η διάταξη με την οποία το ύψος του ποσοστού του βοηθήματος κηδείας που παρέχεται μειώνεται από 8% σε 5,6% των ετήσιων βασικών ασφαλιστέων αποδοχών.
- 8. Το ύψος του επιδόματος μητρότητας**
Διαμορφώνεται η διάταξη με την οποία το ύψος του ποσοστού του επιδόματος μητρότητας που παρέχεται μειώνεται από 75% σε 72% των ασφαλιστέων αποδοχών.
- 9. Τον ορισμό της συντάξιμης ηλικίας**
Διαμορφώνεται η διάταξη με την οποία η συντάξιμη ηλικία σημαίνει την ηλικία των 65 ετών για άνδρες και 63 ετών για γυναίκες, έτσι ώστε αυτή να αναπροσαρμόζεται από το 2018, με τρόπο που θα καθορίζεται με Κανονισμούς, κάθε 5 χρόνια με βάση τη μεταβολή του προσδόκιμου ζωής κατά τη συντάξιμη ηλικία, με πρώτη αναπροσαρμογή που θα αντιστοιχεί στη μεταβολή του προσδόκιμου ζωής της πενταετίας 2018 μέχρι 2023.

(Ο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τροποποιητικός) (Αρ.4) Νόμος 193(Ι)/2012 που δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα στις 11 Ιουλίου 2012)

Ταμεία Προνοίας και Συντάξεων

Θεσπίστηκε νέος νόμος με σκοπό:

1. την ενοποίηση, αναθεώρηση και αντικατάσταση των περί Ταμείων Προνοίας Νόμων του 1981 μέχρι 2005, και των περί της Ίδρυσης, Εγγραφής, Λειτουργίας και Εποπτείας των Ταμείων Επαγγελματικών Συνταξιοδοτικών Παροχών Νόμων του 2006 και 2007, προκειμένου να καταστεί αποτελεσματικότερη η διαχείριση των συστημάτων επαγγελματικής συνταξιοδότησης, και
2. την εκ νέου μεταφορά της Οδηγίας 2003/41/ΕΚ, η οποία είχε μεταφερθεί στον υπό κατάργηση περί της Ίδρυσης, Εγγραφής, Λειτουργίας και Εποπτείας των Ταμείων Επαγγελματικών Συνταξιοδοτικών Παροχών Νόμο, καθώς και η μεταφορά των τροποποιήσεων της εν λόγω Οδηγίας από το άρθρο 4 της Οδηγίας 2010/78/ΕΕ.

(Ο περί της Ίδρυσης, των Δραστηριοτήτων και της Εποπτείας των Ταμείων Επαγγελματικών Συνταξιοδοτικών Παροχών Νόμος 208(Ι)/2012 που δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα στις 28 Δεκεμβρίου 2012)

Ασφαλιστέες αποδοχές

Το ύψος του ανώτατου ορίου ασφαλιστέων αποδοχών αυξήθηκε από την 1 Ιανουαρίου 2013 ως εξής:

- (α) Για τους εβδομαδιαίους εργοδοτούμενους από €1.025 σε €1.046
- (β) Για τους μηνιαίους εργοδοτούμενους από €4.442 σε €4.533

(Ανακοίνωση της Υπηρεσίας Κοινωνικών Ασφαλίσεων ημερομηνίας 8 Ιανουαρίου 2013)

Καταπολέμηση των καθυστερήσεων πληρωμών στις εμπορικές συναλλαγές

Μεταφέρθηκε στο κυπριακό δίκαιο η Οδηγία 2011/7/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16ης Φεβρουαρίου 2011 για την καταπολέμηση των καθυστερήσεων πληρωμών στις εμπορικές συναλλαγές.

Ειδικότερα, στις πρόνοιες του νόμου περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

1. Η ρύθμιση των όρων που πρέπει να διέπουν τις εμπορικές συναλλαγές μεταξύ επιχειρήσεων και τις εμπορικές συναλλαγές μεταξύ επιχειρήσεων και δημόσιων αρχών.
2. Ο ορισμός των περιπτώσεων στις οποίες ο πιστωτής δικαιούται τόκο υπερημερίας.
3. Η πρόνοια η οποία αναφέρει ότι η προθεσμία πληρωμής που καθορίζεται στη σύμβαση δεν υπερβαίνει τις εξήντα ημερολογιακές ημέρες, εκτός αν ρητά συμφωνήθηκε διαφορετικά στο κείμενο της σύμβασης για τις συναλλαγές μεταξύ επιχειρήσεων.
4. Η πρόνοια που αναφέρει ότι η προθεσμία πληρωμής που ορίζεται στη σύμβαση δεν υπερβαίνει τις τριάντα ημερολογιακές ημέρες από την ημερομηνία παραλαβής από τον οφειλέτη του τιμολογίου ή άλλης ισοδύναμης αίτησης για πληρωμή.
5. Η ρύθμιση της αποζημίωσης για τα έξοδα είσπραξης την οποία δικαιούται να λάβει ο πιστωτής.
6. Ο ορισμός των περιπτώσεων όπου οι όροι της συναλλαγής θεωρούνται κατάφωρα καταχρηστικοί για τον πιστωτή και των μέσων καταπολέμησης των καθυστερημένων πληρωμών στις εμπορικές συναλλαγές.

(Ο περί της Καταπολέμησης των Καθυστερήσεων Πληρωμών στις Εμπορικές Συναλλαγές Νόμος 123(Ι)/2012 που δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα στις 27 Ιουλίου 2012)

Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου

Επικοινωνία Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου (ΚΤΚ) με εγκεκριμένους ελεγκτές τραπεζών

Σύμφωνα με το άρθρο 28(3Α)(α) των περί Τραπεζικών Εργασιών Νόμων του 1997 έως 2012, ο εγκεκριμένος ελεγκτής τράπεζας υποχρεούται να γνωστοποιεί ταχέως στην ΚΤΚ κάθε απόφαση ή γεγονός που αφορά τράπεζα, των οποίων έλαβε γνώση κατά τον έλεγχό της και η οποία ή το οποίο είναι δυνατόν –

- i. Να αποτελέσει ουσιαστική παράβαση των νομοθετικών ή κανονιστικών διατάξεων οι οποίες θεσπίζουν τις προϋποθέσεις άδειας λειτουργίας ή διέπουν, ειδικά, την άσκηση της δραστηριότητας των τραπεζών,
- ii. Να επηρεάσει τη συνεχή λειτουργία της τράπεζας, ή
- iii. Να οδηγήσει σε άρνηση της έγκρισης των λογαριασμών ή σε διατύπωση επιφυλάξεων.

Το Νοέμβριο του 2009, η ΚΤΚ εξέδωσε έγγραφο με τίτλο «Επικοινωνία Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου με Εγκεκριμένους Ελεγκτές Τραπεζών» στο οποίο, μεταξύ άλλων, καθορίζεται η διαδικασία γνωστοποίησης στην ΚΤΚ από τους εγκεκριμένους ελεγκτές τραπεζών. Σύμφωνα με το εν λόγω έγγραφο (Μέρος Γ, παρ. 13) η εν λόγω γνωστοποίηση των πιο πάνω αποφάσεων ή γεγονότων γίνεται είτε γραπτώς είτε προφορικά, εντός μίας εργάσιμης ημέρας από την ημέρα που ο εγκεκριμένος ελεγκτής λαμβάνει γνώση των γεγονότων ή αποφάσεων και αν η ΚΤΚ το

θεωρήσει αναγκαίο, οι προφορικές γνωστοποιήσεις πρέπει, σε καθορισμένη προθεσμία, να επιβεβαιώνονται και γραπτώς. Η εν λόγω ευχέρεια ανακαλείται έτσι ώστε η γνωστοποίηση προς την ΚΤΚ να γίνεται μόνο γραπτώς. Ως εκ τούτου, η παράγραφος 13 του Μέρους Γ του εγγράφου τροποποιείται. Το τροποποιημένο έγγραφο έχει αναρτηθεί στο διαδικτυακό χώρο της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου.

(Εγκύκλιος της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου ημερομηνίας 19 Οκτωβρίου 2012)

Δείκτης Τιμών Καταναλωτή

Ο Δείκτης Τιμών Καταναλωτή για σκοπούς Φόρου Κεφαλαιουχικών κερδών είναι ως εξής μέχρι το Δεκέμβριο του 2012:

Βάση 2005 = 100 (Δείκτης κατά μήνα)

ΕΤΟΣ	ΓΕΝ	ΦΕΒ	ΜΑΡ	ΑΠΡ	ΜΑΙΟ	ΙΟΥΝ	ΙΟΥΛ	ΑΥΓ	ΣΕΠ	ΟΚΤ	ΝΟΕ	ΔΕΚ
1.1.80	34,96											
1980	35,40	35,68	35,99	37,23	36,74	36,81	37,54	37,57	38,22	38,53	38,79	39,16
1981	39,62	39,95	40,32	40,61	40,62	41,01	41,50	41,76	41,98	42,33	42,95	43,20
1982	43,18	43,58	43,46	44,05	43,95	43,63	43,44	43,73	44,19	44,38	44,94	45,19
1983	45,59	45,66	46,08	46,66	46,31	45,69	45,70	46,08	46,17	46,64	46,80	47,06
1984	47,46	47,78	48,06	48,38	48,80	48,86	49,21	49,15	49,01	49,63	50,41	50,90
1985	50,85	50,89	51,31	51,44	51,31	50,84	50,60	51,42	52,11	52,65	51,92	51,85
1986	52,18	52,13	52,24	51,83	51,25	51,21	51,75	51,73	51,71	52,40	53,06	53,31
1987	52,76	52,63	53,23	53,04	53,41	53,88	53,10	53,82	53,91	53,71	54,16	54,53
1988	54,47	54,89	55,22	55,79	55,22	54,73	54,35	54,71	55,35	55,97	56,71	56,82
1989	57,46	57,17	57,28	57,47	56,87	56,66	56,88	57,02	57,39	58,43	58,44	58,42
1990	58,21	58,75	59,37	60,25	60,50	60,04	59,50	59,93	60,12	60,80	61,00	61,80
1991	62,18	61,69	62,18	62,65	63,08	62,44	62,63	61,71	62,87	64,54	64,77	65,83
1992	66,60	65,68	66,52	67,57	66,50	66,20	66,61	66,21	67,05	67,91	68,78	70,11
1993	70,43	69,69	69,08	70,57	69,80	69,64	70,17	69,54	70,48	71,95	72,49	72,32
1994	72,12	70,44	72,18	72,89	73,01	73,48	73,77	72,64	75,11	76,48	76,32	76,09
1995	75,34	73,46	74,92	75,47	75,49	75,49	75,83	74,62	75,49	76,82	77,38	77,33
1996	77,22	75,37	77,37	77,70	77,94	77,88	78,13	77,11	78,43	79,12	79,17	79,27
1997	79,27	78,05	80,21	80,94	80,33	80,28	81,21	79,89	81,15	82,09	82,61	82,37
1998	80,84	80,73	81,24	82,23	82,37	82,71	82,32	82,86	84,17	83,86	83,49	83,15
1999	82,80	81,66	82,96	83,19	83,42	83,54	83,78	82,99	84,72	85,42	85,65	85,99
2000	86,17	85,18	86,80	87,16	87,50	87,04	87,01	86,81	87,88	88,41	88,87	88,99
2001	87,41	87,23	88,05	88,68	88,98	89,65	87,89	88,38	89,68	90,81	90,64	91,10
2002	89,77	89,58	90,13	91,03	91,08	98,07	90,81	91,71	92,74	93,09	93,23	93,78
2003	93,45	93,55	95,51	96,11	95,73	95,15	93,84	94,41	96,11	96,89	97,01	96,12
2004	95,14	95,29	95,90	96,57	97,16	97,82	96,94	97,43	98,39	99,35	99,91	100,15
2005	98,29	98,03	98,62	99,70	99,62	99,85	98,36	99,00	100,84	102,38	102,96	102,33
2006	100,50	100,62	101,81	102,65	102,74	102,87	101,53	102,07	103,24	103,84	104,06	104,00
2007	102,15	102,08	103,33	104,47	105,00	104,78	104,00	104,59	105,96	106,95	107,73	108,07
2008	106,58	107,11	108,19	109,30	110,19	110,51	109,85	110,24	111,61	112,55	111,43	110,34
2009	107,76	107,82	109,36	110,07	110,89	110,74	108,97	109,15	110,24	111,65	112,95	112,60
2010	110,38	110,92	111,98	112,76	112,67	112,89	111,77	112,69	114,14	115,05	114,63	114,45
2011	113,51	114,00	115,12	116,46	117,04	117,62	115,89	115,95	116,86	118,55	118,93	118,95
2012	117,05	117,52	119,00	120,05	120,49	119,70	118,41	119,05	119,80	120,61	120,36	120,26

Φορολογικό Ημερολόγιο 2013

Μέχρι το τέλος του επόμενου μήνα

- Πληρωμή φόρου που αποκόπηκε από τις απολαβές των εργοδοτούμενων.
- Πληρωμή αμυντικής εισφοράς που παρακρατήθηκε από μερίσματα, τόκους και ενοίκια.
- Πληρωμή κοινωνικών ασφαλίσεων που αποκόπηκαν από τις απολαβές προσωπικού.

31 Ιανουαρίου

- Υποβολή δήλωσης λογιζόμενης διανομής μερίσματος για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2010.

31 Μαρτίου

- Ηλεκτρονική υποβολή δήλωσης εισοδήματος 2011 από εταιρείας.
- Ηλεκτρονική υποβολή δήλωσης εισοδήματος 2011 από φυσικά πρόσωπα τα οποία ετοιμάζουν ελεγμένες οικονομικές καταστάσεις (2).
- Υποβολή δήλωσης και πληρωμή πρώτης δόσης του Ειδικού Φόρου Πιστωτικών Ιδρυμάτων για το 2013.

30 Απριλίου

- Πληρωμή πρώτης δόσης φόρου ασφαλιστρων ασφαλιστικών εταιρειών Κλάδου Ζωής για το 2013.

30 Ιουνίου

- Πληρωμή έκτακτης αμυντικής εισφοράς για το πρώτο εξάμηνο του 2013 επί ενοικίων, μερισμάτων και τόκων εξωτερικού.
- Πληρωμή του ετήσιου τέλους εταιρειών €350 για το έτος 2013.
- Πληρωμή δεύτερης δόσης του Ειδικού Φόρου Πιστωτικών Ιδρυμάτων για το 2013.

31 Ιουλίου

- Ηλεκτρονική υποβολή Δήλωσης Εργοδότη 2012 (Ε.Πρ.7).
- Υποβολή δήλωσης και πληρωμή της πρώτης δόσης προσωρινού φόρου εισοδήματος του 2013.
- Ηλεκτρονική υποβολή φορολογικής δήλωσης 2012 από φυσικά πρόσωπα.

1 Αυγούστου

- Πληρωμή τελικού εταιρικού φόρου για το 2012 με τη μέθοδο της αυτοφορολογίας.
- Πληρωμή φόρου εισοδήματος για το 2012 με τη μέθοδο της αυτοφορολογίας για φυσικά πρόσωπα που ετοιμάζουν ελεγμένες οικονομικές καταστάσεις (2).

31 Αυγούστου

- Πληρωμή δεύτερης δόσης φόρου ασφαλιστρων ασφαλιστικών εταιρειών Κλάδου Ζωής για το 2013.

30 Σεπτεμβρίου

- Ηλεκτρονική υποβολή φορολογικής δήλωσης 2012 από φυσικά πρόσωπα χωρίς υποχρέωση ετοιμασίας ελεγμένων οικονομικών καταστάσεων (1) (2).
- Πληρωμή φόρου ακίνητης ιδιοκτησίας για το 2013.
- Πληρωμή τρίτης δόσης του Ειδικού Φόρου Πιστωτικών Ιδρυμάτων για το 2013.

31 Δεκεμβρίου

- Πληρωμή δεύτερης και τελευταίας δόσης προσωρινού φόρου εισοδήματος του 2013.
- Πληρωμή έκτακτης αμυντικής εισφοράς για το δεύτερο εξάμηνο του 2013 επί ενοικίων, μερισμάτων και τόκων εξωτερικού.
- Πληρωμή τρίτης και τελευταίας δόσης φόρου ασφαλιστρων ασφαλιστικών εταιρειών Κλάδου Ζωής για το 2013.
- Πληρωμή τέταρτης και τελευταίας δόσης του Ειδικού Φόρου Πιστωτικών Ιδρυμάτων για το 2013.

Τόκοι και επιβαρύνσεις

Το επίσημο επιτόκιο καθορίζεται ετησίως από τον Υπουργό Οικονομικών. Το επιτόκιο που ισχύει από την 1 Ιανουαρίου 2013 είναι 4,75% [5% για τα έτη 2011 και 2012, 5,35% για το έτος 2010, 8% για τα έτη 2007-

Σημειώσεις

- (1) Φυσικό πρόσωπο υποβάλλει δήλωση όταν το μεικτό εισόδημα υπερβαίνει τις €19.500.
- (2) Φυσικό πρόσωπο οφείλει να υποβάλει ελεγμένες οικονομικές καταστάσεις αν ο κύκλος εργασιών του ξεπερνά τις €70.000 ετησίως.